

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
HİKAYE KİTAPLARININ KÜLTÜREL ÖGELERE VE
OKUMA KAZANIMLARINA GÖRE İNCELENMESİ
(PIKTES SALİH HİKÂYE DİZİSİ VE YEE ÇOCUK
HİKÂYELERİ SERİSİ)**

Ayşenur UZ
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Gül GEDİKOĞLU ÖZİLHAN

Burdur, 2023

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN
HİKAYE KİTAPLARININ KÜLTÜREL ÖGELERE VE
OKUMA KAZANIMLARINA GÖRE İNCELENMESİ
(PIKTES SALİH HİKÂYE DİZİSİ VE YEE ÇOCUK
HİKÂYELERİ SERİSİ)**

Ayşenur UZ
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Gül GEDİKOĞLU ÖZİLHAN

Burdur, 2023

**MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 18/08/2023 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Ayşenur Uz'un Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Kültürel Ögelere ve Okuma Kazanımlara Göre İncelenmesi (Piktes Salih Hikâye Dizisi ve Yee Çocuk Hikâyeleri Serisi) konulu tez çalışması Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Gül
Gedikoğlu ÖZİLHAN
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Prof. Dr. Hasan BAĞCI

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÇILDIR

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
...../...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Ayşenur UZ

Tarih

İmza

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimime başladığım ilk günden bugüne her konuda destek ve yardımlarını gördüğüm Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Gül Gedikoğlu Özilhan'a ve Prof. Dr. Hasan Bağcı'ya, tez değerlendirme jürisinde yer alan Dr. Öğr. Üyesi Burcu Çıldır'a, tezimi titizlikle inceleyerek olumlu katkılarda bulunan Dilek Baz'a, hayatım boyunca yanımda olan sevgili aileme ve her zaman beni destekleyen ablam Uzm. Dr. Kevser Erdoğan'a teşekkürü bir borç bilirim.

**Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Kültürel
Ögelere ve Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi (PIKTES Salih Hikâye
Dizisi ve YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi)
(Yüksek Lisans Tezi)**

Ayşenur UZ

ÖZ

Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitapları, öğrencilere sadece dil becerilerini değil aynı zamanda Türk kültürünü anlamalarına ve dilin kullanımındaki kültürel farklılıkları kavramalarına yardımcı olur. Bu hikâye kitaplarının CEFR’de yer alan kazanımlara sahip olması da, dil öğretiminde hedeflere ulaşmada son derece önemlidir. Bu araştırmada, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (CEFR) A1 ve A2 seviyelerindeki okuma kazanımları ile kültürel ögelerin, hikâye kitaplarında kullanımı incelenmiştir. Araştırmanın ana problemi, "Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan hikâye kitapları (Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri ve PIKTES Salih Hikâye Dizisi), Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 ve A2 seviyesindeki okuma kazanımlarını ve kültürel ögelerini ne ölçüde içermektedir?" sorusuna odaklanmaktadır. Bu araştırmanın önemi, hem öğrencilere yeni bir okuma kaynağı sunmak, hem de hikâyeler aracılığıyla kültür öğretiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntem kullanılmıştır ve doküman incelemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Toplanan veriler içerik çözümlemesi yöntemiyle incelenmiştir. İncelenen hikâye setlerindeki kültürel öge aktarımı ve okuma kazanımlarının sıklıkları değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucuna göre, her iki seri de Türk kültürüne ait kültürel unsurların çoğunu içermekte ve çocukların kültürel farkındalıklarının geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Her iki kitap setinde de en çok bulunan kültürel öge günlük yaşam olarak tespit edilmiştir. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında toplam 130 adet, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında toplam 272 kültürel öge yer almaktadır. Hikâye kitaplarında kültürel ögelerin dağılımının eşit olmadığı göze çarpmaktadır. Her iki sette belirli kazanımların daha çok vurgulandığı ve diğer kazanımlara daha az yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yabancılar Türkçe öğretiminde öğrencilere yönelik uygun materyal seçimi, özellikle dil öğrenimi ve kültürel farkındalığın geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu araştırma, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere daha etkili ve kültürel açıdan zengin bir materyal sunarak dil ve kültür öğretimine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı, Kültür Aktarımı, Okuma Kazanımları, Yabancılar Türkçe Öğretimi.

Sayfa Adedi: 142

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Gül GEDİKOĞLU ÖZİLHAN

**Examination of Story Books Used in Teaching Turkish to Foreigners
According to Cultural Elements and Reading Achievements (PIKTES Salih
Story Series and YEE Children's Story Series)
(Master Thesis)**

Ayşenur UZ

ABSTRACT

In the instruction of Turkish to foreign learners, storybooks not only aid students in developing language skills but also assist in comprehending Turkish culture and grasping cultural nuances within language usage. Furthermore, alignment of these storybooks with the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) reading attainments is crucial to achieve language teaching objectives. This study examines the utilization of cultural elements and CEFR A1 and A2 level reading attainments in storybooks prepared for teaching Turkish as a foreign language. The main research question focuses on the extent to which storybooks (Yunus Emre Institute Children's Stories and PIKTES Salih Story Series) for foreign learners of Turkish incorporate CEFR A1 and A2 level reading attainments and cultural elements. The significance of this research lies in providing students with new reading materials and facilitating effective cultural teaching through stories. This research employs a qualitative methodology, conducting document analysis to examine collected data. The content analysis method is utilized to scrutinize the transferred cultural elements and the frequency of reading attainments within the examined story sets. The study concludes that both series encompass a substantial number of cultural aspects specific to Turkish culture, contributing to enhancing students' cultural awareness. Among the frequently encountered cultural elements in both sets, aspects of daily life are prominent. In the PIKTES Salih Story Series (A1 - A2), a total of 130 cultural elements are identified across storybooks, while the YEE Children's Story Series (A1 - A2) contains 272 cultural elements. The distribution of cultural elements within the storybooks is uneven, with certain attainments being emphasized more than others. This suggests a need for balanced emphasis on various attainments to provide comprehensive language and cultural education to foreign learners of Turkish. The selection of appropriate materials for Turkish language instruction is crucial, particularly in enhancing language learning and cultural awareness among students. This research contributes to Turkish language and culture teaching by offering more effective and culturally rich materials to foreign students learning Turkish.

Keywords: Common European Framework of Reference for Languages, Cultural Transfer, Reading Comprehension, Teaching Turkish to Foreigners.

Page Number: 142

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Yasemin Gül GEDİKOĞLU ÖZİLHAN

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
TEŞEKKÜR	ii
ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	6
1.2.1. Alt Problemler.....	6
1.3. Araştırmanın Amacı.....	7
1.4. Araştırmanın Önemi.....	7
1.5. Sınırlılıklar	8
BÖLÜM II.....	9
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	9
2.1. Kuramsal Çerçeve	9
2.1.1. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Eğitimi.	9
2.1.3. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hikâye Kullanımı.	10
2.1.4. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Hikâye Kullanımının Önemi.	12
2.1.5. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Doğru Hikâye Seçimi.	13
2.1.6. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni.	16
2.1.7. Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Aktarımı.	21
2.1.8. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metinlerde Kültür Aktarımı.....	23
2.2. İlgili Araştırmalar.....	24
2.2.1. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımına İlişkin Araştırmalar.....	24
2.2.2. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metinlerin Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesine İlişkin Araştırmalar.	25

BÖLÜM III	28
YÖNTEM.....	28
3.1. Araştırmanın Modeli	28
3.2. Araştırmanın İnceleme Nesneleri.....	29
3.2.1. Kullanılan Kitaplar.....	29
3.3. Veri Toplama Araçları	30
3.4. Verilerin Analizi.....	34
BÖLÜM IV.....	38
BULGULAR VE YORUMLAR.....	38
4.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Bağlamında İncelenmesi.....	38
4.1.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	38
4.1.1.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı	38
4.1.1.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı	39
4.1.1.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 ve A2 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı	40
4.1.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Kullanımı	42
4.1.2.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	42
4.1.2.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	46
4.1.2.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kişiler Arası İlişkilere İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	48
4.1.2.4. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Değerler, İnançlar ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	52
4.1.2.5. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Beden Diline İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	54
4.1.2.6. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer	

Alan Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	55
4.1.2.7. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Törenselle Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	57
4.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Bağlamında İncelenmesi.....	58
4.2.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	58
4.2.1.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı	58
4.2.1.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı	59
4.2.1.3. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 ve A2 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	60
4.2.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	61
4.2.2.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	61
4.2.2.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	67
4.2.2.3. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kişiler Arası İlişkilere İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	69
4.2.2.4. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Değerler, İnançlar Ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	79
4.2.2.5. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Beden Diline İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	82
4.2.2.6. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı	83
4.2.2.7. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Törenselle Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin Kullanımı.....	84
4.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisinde (A1-A2) Bulunan Kültürel Öğelerin Karşılaştırılması.....	86

4.4. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi.....	90
4.4.1. PIKTES Salih Hikâye Serisinde (A1-A2) Bulunan Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi	90
4.4.2. PIKTES Salih Hikâye Serisinde (A1-A2) Bulunan Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre Toplamının İncelenmesi.....	92
4.5. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi.....	94
4.5.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Bulunan Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi.....	95
4.5.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Bulunan Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi.....	97
4.6. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Okuma Yeterliği Dağılımı.....	99
4.6.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği Dağılımı	99
4.6.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği Dağılımı	104
BÖLÜM V	109
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	109
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	109
5.2. Öneriler	114
KAYNAKLAR	115
ÖZGEÇMİŞ	124

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1 Sınıf Ortamında Hikâye Kullanımı İçin Belirlenen Kriterler.....	15
Tablo 2 CEFR’de Okuma Becerisi Ortak Öneri Düzeyleri.....	18
Tablo 3 Genel Okuduğunu Kavrama.....	19
Tablo 4 Yazışmaları Okuma.....	19
Tablo 5 Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma.....	20
Tablo 6 Bilgi ve Sav için Okuma	20
Tablo 7 Yönergeleri Okuma.....	20
Tablo 8 Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma.....	21
Tablo 9 Araştırmada Kullanılan Kitaplar.....	29
Tablo 10 A1 Seviyesi Okuma Yeterlikleri Kazanım Listesi.....	31
Tablo 11 A2 Seviyesi Okuma Yeterlikleri Kazanım Listesi.....	32
Tablo 12 PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	39
Tablo 13 PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	40
Tablo 14 PIKTES Salih Hikâye Serisi A1-A2 Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	41
Tablo 15 YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti A1 Seviye Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	58
Tablo 16 YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti A1 Seviye Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	59

Tablo 17	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı.....	60
Tablo 18	YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi (A1 - A2) ve PIKTES Salih Hikâye Dizisi (A1 - A2) Hikâye Kitaplarında Bulunan Kültürel Öğelerin Karşılaştırılması.....	86
Tablo 19	PIKTES Salih Hikâye Serisinde A1 Seviyesindeki Kitapların Okuma Kazanımlarına Göre Dağılımı.....	90
Tablo 20	PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviyesindeki Kitapların Okuma Kazanımlarına Göre Dağılımı.....	91
Tablo 21	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) Okuma Kazanımı Toplam Sıklığı.....	92
Tablo 22	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) Okuma Kazanımı Toplam Sıklığı.....	93
Tablo 23	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye Setindeki Kitaplara Göre Okuma Kazanımları.....	95
Tablo 24	YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A2 Seviye Setindeki Kitaplara Göre Okuma Kazanımları.....	96
Tablo 25	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği Kazanım Sıklığı.....	97
Tablo 26	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği Kazanım Sıklığı.....	98
Tablo 27	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 1'e Yönelik Sonuçlar.....	99
Tablo 28	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 2'ye Yönelik Sonuçlar.....	100
Tablo 29	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 3'e Yönelik Sonuçlar.....	101
Tablo 30	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 4'e Yönelik Sonuçlar.....	102

Tablo 31	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 5'e Yönelik Sonuçlar.....	102
Tablo 32	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 6'ya Yönelik Sonuçlar.....	103
Tablo 33	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 1'e Yönelik Sonuçlar.....	104
Tablo 34	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 2'ye Yönelik Sonuçlar.....	105
Tablo 35	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 3'e Yönelik Sonuçlar.....	106
Tablo 36	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 4'e Yönelik Sonuçlar.....	106
Tablo 37	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 5'e Yönelik Sonuçlar.....	107
Tablo 38	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 6'ya Yönelik Sonuçlar.....	108

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Sekiller</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 1	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Yüzdesel Dağılım Oranı.....
	42
Şekil 2	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Yüzdesel Dağılım Oranı.....
	61
Şekil 3	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 - A2) Hikâye Kitaplarında Bulunan Kültürel Öğelerin Grafıksel Karşılaştırılması.....
	88
Şekil 4	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Unsurların Toplamının Yüzdesel Dağılım Oranları.....
	89

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
CEFR	: Common European Framework of Reference for Languages - Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi
PIKTES	: Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi
s.	: Sayfa
YEE	: Yunus Emre Enstitüsü

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu başlık altında araştırmanın problem durumu, problem cümlesi ve alt problemleri ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıkları açıklanacaktır.

1.1. Problem Durumu

Dil, insanların anlam dünyalarını şekillendiren ve iletişimlerinde önemli semantik ve yapısal rolleri olan bir araçtır (Yiğit, 2017, s. 95). Böylelikle dil, kültürler arası köprü kurarak insanların düşüncelerini aktarmasını ve birbirleriyle anlamlı etkileşimlerde bulunmasını sağlar. İnsanlar, sınırlı sayıda ses kullanarak sınırsız sayıda cümle üretme kabiliyetine sahip olan bir sistem olan dili kullanırlar (Ungan, 2013, s. 135). Dilin zenginliği ve çeşitliliği, insanların farklı bakış açılarına ve dünya görüşlerine anlam vererek daha kapsayıcı bir toplum oluşturmalarına katkı sağlar. İnsanların iç dünyalarını ifade etmelerine olanak sağlayarak toplumların oluşmasını ve kültürlerin gelişmesini sağlayan dil, hayati bir araçtır (Banguoğlu, 2015, s. 10). Hayati beceri olması dilin dört temel becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın hayati olmasından kaynaklanmaktadır. Arıcı ve Taşkın (2019) yaptığı çalışmada okuma becerisi ile diğer becerilerin ilişkisini incelemiş ve kültürlenme süreci olarak tanımladıkları okuma becerisinin diğer becerileri desteklediğini ve yakın ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Okuma becerisi süreci, bir metnin önceden edinilen bilgilerle birleştirilerek yeniden anlamlandırıldığı bir süreçtir. Metinler seçilirken çocuğun ilgi alanlarına uygunluk, estetik kaygılar, sanatçı bakış açısı, dilin etkili kullanımı ve çizgi kullanımı gibi önemli başlıklar göz önünde bulundurulmaktadır (Lüle Mert, 2018, s. 317). Bu sürecin ilk aşamasında, öncelikle çizgi, harf ve semboller algılanır. Ardından kelimelerin ve cümlelerin anlamı bulunur. Daha sonra, büyük yapılar ve paragraflara geçilerek okunan bilgiler zihinsel işlemlerden geçirilir. Bu işlemler, önceden edinilen bilgilerle metindeki bilgilerin birleştirilmesini, anlamın çıkarılmasını ve metnin anlaşılmasını sağlar. Bu işlemler arasında sıralama, sınıflama, ilişkilendirme, sorgulama, analiz-

sentez ve değerlendirme yer alır (Güneş, 2014, s. 127-128). Sonuç olarak, okuyucunun önceki bilgileriyle birleştirilen okunan bilgiler yeni bir anlam kazanır.

Okuma, dil becerilerinin yanı sıra zihin becerilerine de önemli katkılar sağlayan önemli bir öğrenme alanıdır. Okuma sürecinde elde edilen bilgiler zihinsel kavramlara dönüştürülerek uzun süreli depolanır. Bu nedenle, Türkçe öğretiminde okuma becerilerine ayrı bir önem verilir ve sistematik çalışmalarla bu becerilerin geliştirilmesi hedeflenir (Güneş, 2014, s. 127). Yabancı dil öğretiminde, okuma becerisi diğer dil becerilerinin olumlu yönde gelişimini destekleyen önemli bir öğrenme alanıdır ve eğitim sürecinde öncelikli bir konumdur. Okuma becerisi, yabancı dil öğretiminde yazma ve konuşma becerilerinin bir modelini oluşturabilir ve bu nedenle büyük bir öneme sahiptir. (Şahin, 2010, s. 65). Türkçenin yabancılara Türkçe öğretimi, Erdem'in (2009) belirttiği gibi, 11. yüzyıla kadar uzanmaktadır ve resmi kaynaklara göre bu süreç, Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lugati't-Türk adlı eseriyle başlamaktadır. Kaşgarlı Mahmud, Divânü Lûgati't-Türk eserinde yalnızca kural vermekle kalmamış, aynı zamanda çok sayıda örneğe dayanarak kurallara ulaşma yöntemini benimsemiş ve günümüz yabancı dil öğretiminde kullanılan bir yöntem izlemiştir. Dil öğretiminde materyal kullanımının önemini kavramış ve sunduğu bilgileri çeşitli materyallerle somutlaştırmış, bunları bütünlük içinde sunmaya özen göstermiştir. Bu sayede sadece ezber bilgi vermekten ziyade, dilin özelliklerine dair sezdirici bir yaklaşım benimsemiştir (Batur, Alevli ve Kuru, 2013, s. 405).

Yabancılara Türkçe öğretimi, son yıllarda ülkemizde ve dünyada önemli bir yer tutmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminde bireylerin dil öğreniminde karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmek için, dil öğretiminde farklı materyallerin kullanımı önem kazanmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak materyaller arasında, kitapların içerik, sunum, görseller, öğrenci seviyesine uygunluk, kullanılabilirlik, ilgi çekme ve öğrenimi kolaylaştırma gibi işlevsel niteliklere sahip olmasının büyük önem taşıdığı ifade edilebilir (Gün, Akkaya ve Kara, 2014, s. 4-5). Yabancılara Türkçe öğretimi için geliştirilen materyaller, öğrencilerin okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik olarak tasarlanmalıdır (Aşçı ve Alican, 2019, s. 254). Bu materyaller, günlük hayat ve sosyal ilişkilerle ilişkilendirilebilen, Türk kültürünü ve özelliklerini yansıtan metinlere odaklanmalıdır (Karabulut, 2021, s. 180). Son yıllarda yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında

Türkiye ve diğer ülkelerde önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu ilerlemeler, Türkçenin ve Türk kültürünün diğer milletler tarafından tanınmasında önemli katkılar sağlamıştır. Ancak, yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarının hazırlanması, dil bilgisi çalışmaları ve öğretim yöntemleri konusunda daha kapsamlı araştırmalara ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Türk kültürünün yabancı milletler tarafından tanınması ve markalaşması sürecinde, Türk kültürünün belirli ölçütleri taşınması ve tanımlayıcılarının oluşturulması gerekmektedir. Bu, yabancılara Türkçe öğretiminde daha tutarlı ve etkili bir yaklaşımın benimsenmesine katkı sağlayacaktır (Fişekçioğlu, 2019, s. 272).

Yabancılara Türkçe öğretimi için hazırlanan ve hazırlanacak kitaplarda, seçilen metinlerin hem kültürel değerleri yansıtmaları hem de öğrenmek istediğimiz bilgileri içermesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Türkçe öğretimi için tasarlanan materyallerin, öğrencilerin dört becerisini (okuma, yazma, konuşma, dinleme) geliştirmeye odaklanması büyük önem taşımaktadır. Türkçe öğretimi için seçilen kitaplar, Türk kültürünü yansıtan metinlere ve öğrencilere hedeflenen bilgileri içeren içeriklere sahip olmalıdır. Bu şekilde, öğrenciler hem dil becerilerini geliştirecek hem de Türk kültürünü ve özelliklerini daha iyi anlama fırsatı bulacaklardır (Demir ve Açık, 2011, s. 57). Türk kültürünü hakkında hazırlanan materyaller arasında, hikâye kitapları da etkili bir şekilde kullanılabilecek kaynaklardır. Hikâye kitapları, dil öğreniminde dört temel dil becerisi olan okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesinde etkili bir rol oynarlar. Ayrıca, hikâye kitapları kültürel öğeleri de içerdiği için, Türkçe öğrenen yabancı bireylerin Türk kültürüne aşinalık kazanmasına yardımcı olmaktadır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde hikâye kitapları, dört temel dil becerisini (okuma, dinleme, konuşma, yazma) ve dil bilgisi yetkinliğini kazandırma açısından önemli bir yardımcı materyaldir (Akay, 2021, s. 32). Gün ve Şimşek'e (2017) göre yardımcı kaynaklar kelime dağarcığını genişleterek öğrencilerin iletişim kurma becerilerini geliştirmektedir. Bir milletin sözlü ya da yazılı dil ile anlatabildiği her şey ise kültürü oluşturmaktadır. Bir topluluğun anlaşma vasıtası olan dil, aynı zamanda o topluluğun kültürünü taşıyan ve ileten bir araçtır (Özbay, 2002). Kültür, bir milletin bireyleri arasında sosyal akrabalık bağı oluşturan maddi ve manevi değerlerin tümünü içeren bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Kültürün temel bileşenleri; dil, tarih, din, örf ve

adetler, hukuk sistemi, müzik, güzel sanatlar, ekonomi, ahlak anlayışı ve dünya görüşü gibi unsurlardır (Karasoy, Yavuz, Kayasandık ve Direkci, 2013, s. 20). Kültürün aktarıcısı ve taşıyıcısı konumunda olan dil; o dile ait toplumun her unsurunu yansıtan aynasıdır ve dil öğrenirken sosyal etkileşimin büyük bir önemi vardır (Güneş, 2009).

Yabancı dil öğretiminde kültür olgusu ve kültürlerarası yaklaşımın zorunluluğu, günümüzde kültürümüzün, bilgi ve becerilerimizin gelişmesinin yanı sıra çağın düşüncesini takip etme, ona uyum sağlama veya hatta gelişmesine katkıda bulunma gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. Bu faktörlerin önemi, her geçen gün daha da artmaktadır ve bu nedenle yabancı dil öğrenirken kültür ve kültürlerarası etkileşim konularına ağırlık vermek gerekmektedir (Aktaş, 2007, s. 61). Yabancı dil öğrenmek isteyen bir bireyin amacı o dili konuşan kişilerle iletişim kurabilmektir. Yabancı bir dili en iyi şekilde öğrenebilmek için o toplumu anlamak ve o toplumun düşündüğü gibi düşünebilmek adına kültürünün de öğrenilmesi önemlidir (Daslak, 2019). Hedef dilin kültürünü etkin bir şekilde öğrenen birey, o dilin konuşanlarıyla iletişim kurmayı kolaylaştırırken aynı zamanda sosyal etkileşim becerilerini geliştirmektedir. Yabancı dil öğrenen birey, o dilin kültürüne ait unsurları tanıma ve anlama fırsatı bulduğundan dolayı o dilin kültürüne dahil olmaktadır (İşcan, 2011, s. 32). Aslan'a göre dil eğitimi sürecinde kültür aktarımı önemli bir yer tutmaktadır ve bu aktarımın dengeli bir şekilde yapılması gerekmektedir. Kültür aktarımı, öğrenilen yabancı dilin toplumları hakkında bilgi vermenin yanı sıra farklı kültürlerin özelliklerini de yansıtmalıdır (Aslan, 2008, s. 118). Türkçe öğretimi sırasında kültürlerarası yaklaşımdan yararlanarak kültürel unsurlar aktarılmalı ve yerel kültürün unsurları dikkate alınarak, kullanım sıklığına göre dikkatli bir sıralama yapılmalıdır (Demir ve Açık, 2011, s. 57-58).

Türk Dil Kurumuna (2023) göre hikâye, gerçek ya da kurgusal olayları belirli bir tutumla sunarak anlatan düzyazı türü olarak tanımlanmıştır. Hikâye, belli bir olay örgüsü içinde anlatılan, hayalî veya gerçekçi bir kurgusal metindir ve alt yaş grubu çocuklar, hayalî unsurların yoğun olduğu hikâyelere daha fazla ilgi gösterirken, ortaokul öğrencileri gerçekçi hikâyeleri tercih etme eğilimi gösterirler (Öznur Çat, 2018, s. 27). Yüksel'e göre (2007, s. 159), öykü, öyküleme işlemiyle oluşturulan belirli bir fabl veya anlatıda yer alan olayların "ne" olduğuna dair yanıtı içermektedir.

Yabancı dil öğretiminde, öğrencilerin seviyelerine uygun hikâye kitapları, öğrendikleri dilbilgisi kurallarını ve kelime dağarcıklarını kalıcı hale getirmek için

yaygın olarak kullanılan materyallerdendir. Yabancılar Türkçe öğretimi için kullanılan hikâyelerin incelenmesi ve etkileri üzerine birçok araştırma yapılmıştır (Göçen ve Aydın, 2021; Kurt, 2021; Gültekin ve Bağcı, 2023; Bağcı, Erdoğan ve Altahir, 2023). Bu araştırmaların sonuçlarına göre, hikâyeler yabancılar Türkçe öğretiminde oldukça etkili bir materyal olarak kabul edilmektedir.

Ana dil öğretiminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de temel unsur metindir. Dil eğitiminde metinlerin kullanımı büyük önem taşımaktadır. Çünkü genel olarak kabul edildiği üzere dil öğretirken metin merkezli olarak eğitim yapılmaktadır. Şimşek'e (2011) göre dil öğretiminde metinlerin içinde kullanılan bağlam dikkate alınarak öğrencilere sunulması gerekmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin dil öğrenimini gerçek hayat uygulamalarıyla entegre etmelerine ve dilin doğal yapısını kavramalarına yardımcı olmaktadır. Dil öğretiminde, metinlerin doğru bir şekilde seçilmesi ve kullanılması, öğrencilerin dil bilgisi, kelime dağarcığı, okuma ve anlama becerileri gibi birçok alanda gelişim göstermelerine yardımcı olmaktadır (İltar ve Açık, 2019).

Yabancılar Türkçe öğretimi, anadili eğitiminden farklılık gösteren pek çok unsur içermektedir. Bu unsurlar arasında eğitim ve öğretim sürecinde kullanılan program, kitaplar ve materyaller, eğitim ortamları ve öğretim teknikleri, öğretmenler gibi etmenler yer almaktadır. Bu nedenle, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) geliştirilmiştir. Bu metin, Avrupa dilleri için bir dil öğretimi standardı sunmakta ve her dil, kendi karakteristik özellikleri göz önünde bulundurularak uzmanları tarafından bu metne uygun şekilde biçimlendirilmektedir (CEFR, 2020).

Günümüzde, yabancı dil öğreniminde CEFR, özellikle Avrupa ülkelerinde, sıkça kullanılan bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. Bu metin, dil öğrenenlerin becerilerini değerlendirmek ve bir seviyeye uygun materyalleri seçmek için önemli bir araçtır. Yazınsal metinler içerisinde hikâyeler önemli bir yer tutmaktadır (İltar ve Açık, 2019, s.321). Ancak, CEFR A1 ve A2 seviyelerindeki okuma yeterlikleri ve kültürel öğelerin, hikâye kitaplarındaki kullanımı açısından yeterince değerlendirilmediği görülmektedir.

Hikâye kitapları, dil öğreniminde önemli bir materyaldir ve özellikle çocuklar için çok faydalıdır. Ancak, bu kitapların içeriği sadece dil öğrenme açısından değil, kültürel açıdan da zenginleştirici olmalıdır. CEFR'nin A1 ve A2 seviyelerindeki okuma

yeterlikleri ve kültürel öğelerin, hikâye kitaplarındaki kullanımı açısından yeterince değerlendirilmemesi, öğrencilerin kültürel farkındalıklarını artırmalarına ve kültürel öğeleri anlamalarına engel olabilir. Bu nedenle, CEFR'nin A1 ve A2 seviyelerindeki okuma yeterlikleri ve kültürel öğelerin, hikâye kitaplarındaki kullanımı açısından daha ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde daha iyi bir kültürel farkındalık kazanmalarını ve hikâye kitaplarının etkisini artırmalarını sağlayabilir.

Bu araştırmada, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) A1 ve A2 seviyesindeki okuma kazanımları ile kültürel öğeler, hikâye kitaplarındaki kullanımları açısından incelenmiştir. Bu okuma kazanımları ve kültürel öğeler, hikâye kitaplarındaki kullanımları dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problemini, “Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan hikâye kitapları (Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri ve PIKTES Salih Hikâye Dizisi) Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 ve A2 seviyesindeki okuma kazanımlarını ve kültürel öğelerini ne ölçüde içermektedir?” sorusu oluşturmaktadır.

1.2.1. Alt problemler. Bu araştırmanın cevap aranan alt problemlerine aşağıda yer verilmiştir.

1. PIKTES Salih Hikâye Dizisi kitaplarında Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre hangi oranda ve hangi kültür öğelerine yer verilmiştir?
2. YEE Çocuk Hikâyeleri kitaplarında Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre hangi oranda ve hangi kültür öğelerine yer verilmiştir?
3. PIKTES Salih Hikâye Dizisi kitaplarında Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 ve A2 seviyesi okuma kazanımlarına ne sıklıkta yer verilmiştir?
4. YEE Çocuk Hikâyeleri kitaplarında Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 ve A2 seviyesi okuma kazanımlarına ne sıklıkta yer verilmiştir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan hikâye kitaplarında (PIKTES Salih Hikâye Dizisi ve YEE Çocuk Hikâyeleri) Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni A1 ve A2 seviyesinde yer alan hangi okuma kazanımlarına ne sıklıkta yer verildiği ve kültürel öğelerin ne oranda yer aldığı belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda PIKTES Salih Hikâye Dizisi ve YEE Çocuk Hikâyeleri incelenmiştir. Alt problemlere ait sorulara verilen yanıtlardan yola çıkılarak, aktarılmak istenen kültürel öğeler ve sıklıkları ile okuma kazanımlarının dağılımları tespit edilmiştir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Dil öğretiminde kullanılan hikâye kitapları, öğrencilerin hem dil hem de kültür bilgilerini kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Hikâyeler, sadece dilbilgisi yapısı veya kelime dağarcığı gibi dil becerilerini değil, aynı zamanda duygu ve düşünceleri de içermektedir. Bu nedenle, hikâye kitapları, dil öğrenen öğrencilerin hedef dildeki kültürel özellikleri anlamalarına ve hedef dildeki düşünce tarzını kavramalarına yardımcı olmaktadır (Çetin, 2023).

Örneğin, Türkçe öğretimi için hazırlanan hikâye kitaplarında, hikâyelerde yer alan geleneksel Türk kültürüne ait unsurlar öğrencilere sunulmaktadır. Bunlar arasında, Türk aile yapısı, yemek kültürü, giyim tarzı, bayram ve özel günler gibi konular yer alabilir. Bu sayede öğrenciler, hedef dildeki kültürel farklılıkları anlama fırsatı bulmakta ve hedef kültür hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaktadır (Miçooğulları, 2021).

Hikâye kitapları aynı zamanda, dil öğretiminin sadece dört temel beceri ile sınırlandırılmaması gerektiğini de göstermektedir. Hikâyeler, okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerinin yanı sıra, dilin kullanımında önemli olan kültürel farklılıkları da içermektedir. Bu nedenle, hikâye kitapları, dil öğrenen öğrencilerin hedef kültürün bakış açısı ile dili kullanma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır (Çeltik, 2021).

Hikâye kullanımı öğrencilerin hedef dildeki kültürel özellikleri anlamalarına ve hedef dilin kültürü hakkında daha geniş bir bilgiye sahip olmaktadır. Bu nedenle, öğretim

materyallerinin seçiminde hikâye kitaplarına yer verilmesi, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin dil ve kültür bilgilerini kazanmalarına katkı sağlayacaktır (Özyurt Gülen, 2019, s. 61).

Yabancılar Türkçe Öğretimi için hazırlanan hikâye kitaplarında dikkat edilmesi gereken durum hikâye kitaplarının hedeflenen okuma kazanımları açısından uygun olması gerektiğidir. Bu hikâyelerin hedeflere ne derece yerine getirdiği ayrıntılı bir şekilde incelenmesi önem arz etmektedir (Ömeroğlu, 2016, s. 5). Alan taraması yapıldığında bu hikâye kitaplarının çok azının incelendiği görülmektedir. Bu araştırmanın alan yazına katkısı olacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin seviyelerine uygun okuma materyalleri sağlamak, yabancı dil öğretiminde kritik bir faktördür. Ancak, bu alanda kullanılabilecek kitap sayısı oldukça sınırlıdır. Bu araştırmanın önemi, hem öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeleri için yeni bir kaynak sağlamak hem de hikâye türünün eğitici özelliklerinden yararlanılarak kültür öğretiminin daha etkili bir şekilde gerçekleştirilmesine yardımcı olmaktır. Çünkü hikâyeler hem dili anlamlandırma hem de kültürel öğelerin anlaşılması açısından zengin bir kaynak sağlamaktadır (Köçer ve Ökten, 2022). Bu nedenle, yabancı dil öğretiminde sadece dil becerilerine odaklanmak yerine kültür öğretiminin de önemle ele alınması gerekmektedir. Bu araştırma, yabancı dil öğrenen öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun bir materyal sunarak hem dil becerilerinin hem de kültür öğretiminin daha etkili bir şekilde gerçekleştirilmesine katkı sağlayacaktır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, YEE Çocuk Hikâyeleri (14 kitap) ve PIKTES Salih Hikâye Dizisi (10 kitap) ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu başlık altında araştırmanın konusu ile ilgili alan yazını bilgisi taranarak oluşturulan kuramsal çerçeveye yer verilmiştir.

2.1.1. Yabancılara Türkçe öğretiminde okuma eğitimi. Okuma, yazılı metnin dil bilgisel ve anlamsal özelliklerini bilenler tarafından, bir amaç doğrultusunda hızlı kod çözme ve strateji kullanımıyla tekrarlayan bir anlamlandırma sürecidir (Ülper, 2010, s. 3). Bu anlamlandırma süreci, karmaşık duysal ve zihinsel bir etkinlik olup; görme, dikkat, algılama, hatırlama, anlama, sentezleme, çözümleme, yorumlama ve seslendirme gibi bileşenleri içermektedir (Karatay, 2010, s. 459). Okuma becerisi yabancı dil öğretimi sürecinde dört temel dil becerisi içerisinde en temel ve en önemli dil becerisidir (Erdem, 2015). Bu nedenle öğretmenler eğitim sürecinde öğrencilerin okuma becerisi kazanmasına özel önem göstermelidir.

Ana dil öğretimi ile yabancı dil öğretimi arasında okuma eğitimi açısından önemli farklılıklar bulunmaktadır (Çelebi, 2006, s. 94). Yabancı dil öğretiminde okuma eğitimi, temel amaç olarak o dilin öğrenilmesini hedeflerken, ana dil öğretiminde ise öncelikle ilkökul öğrencilerine okuma yazmayı öğretmek ve daha sonra temel okuryazarlık becerilerini kazandırmaktır. Okuma eğitiminde, okuyucunun metinden dilin etkin bir şekilde temsil edilmesini, çeşitli örneklerin yer almasını ve günlük hayattan ifadelerin kullanılmasını beklemektedir (Taştekin, 2021).

Yabancı dil öğretiminde okuma becerisi her zaman önemli bir rol oynamıştır. Yabancı dil öğretimi, öğrencinin dört temel beceriyi kazanmasını hedeflemektedir. Özellikle okuma becerisi diğer becerilerin geliştirilmesini de etkileyen önemli bir beceridir (Başkan ve Ustabulut, 2020, s. 48). Yabancı dil öğrenim sürecinde okuma becerisinin etkisi, dil becerilerinin tamamında faydalı bir rol oynamaktadır. Okuma becerisinin

geliştirilmesi, yabancı dilde kelime hazinesinin artırılması ve dilbilgisi yapılarının daha iyi anlaşılması gibi diğer becerilerin de gelişimine yardımcı olmaktadır. Okuma becerisinin öğrenim sürecinde daha öncelikli bir yere sahip tutulması, öğrencilerin yabancı dil öğreniminde daha fazla başarı elde etmelerine yardımcı olmaktadır (Şen, 2015, s. 77).

Türkçenin yabancı dil öğretiminde, okuma süreci okuyucunun zihinsel olarak ses, hece, kelime bilgisi, cümle yapısı gibi yapıları tanımasını, aynı zamanda önceden edindiği bilgi birikimleri ve dünya görüşü ile birleştirerek metnin anlamını anlamasını gerektiren karmaşık bir süreçtir (Altunkaya ve Erdem, 2017, s. 60).

2.1.3. Yabancılar Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı. Çocuklar evlerde ya da okullarda her gün hikâyelerle, hikâye kitaplarıyla karşılaşmaktadırlar. Ayrıca hikâyeler, çocukların anadilinde doğal bir bilgi kaynağıdır ve bu, yabancı dil derslerinde kullanılmalıdır.

Dil öğretiminde kullanılabilecek hikâyeler hem öğreticilerin hem de öğrencilerin kolaylıkla ulaşabilecekleri okuma türlerindendir. Hikâye kitaplarının kullanımı, öğrencilerin dil öğrenimi sürecinde kalıcı kazanımlar elde etmelerine ve dilin fonksiyonel bir şekilde kullanımına katkı sağlamaktadır. Hikâye kitaplarının dil öğretiminde gelenek haline gelmesinin nedenleri arasında, öğrencilerin dili daha eğlenceli ve zevkli bir şekilde öğrenmeleri, kültürel değerlerin aktarımı, kelime hazinelerinin zenginleştirilmesi ve anlama becerilerinin geliştirilmesi yer almaktadır (Gün ve Şimşek, 2017, s. 503-504). Hikâye türü diğer türlerle karşılaştırıldığında yapısal özellikleri ve dilin daha anlaşılır kullanımı, daha kısa olması, anadil konuşucuların yanında Türkçe öğrenen yabancı bireylerin daha kolay anlaması, kurgusal olarak daha sade ve ileri düzey dil bilgisi gerektirmemesi yönüyle dil öğretiminde kullanılabilen bir edebi türdür (Kurt, 2021).

Yabancılar Türkçe öğretiminde, hedeflenen kitlenin özellikleri dikkate alınarak hikâye kullanımı dikkate alınmalıdır. Başlangıç seviyelerindeki öğrenciler için uygun hikâyeler seçilirken, Avrupa Ortak Başvuru Metni Dil Kriterleri göz önünde bulundurulmalıdır (Fişekçioğlu, 2019). Bu kriterlere uygun olan hikâyelerin, dilinin sade, anlaşılır ve açık olması özenle sağlanmalıdır. Hikâyelerdeki atasözü, deyim,

ikileme gibi dil unsurları, kelime hazinesinin genişlemesine, anlama ve kavrama becerilerinin gelişmesine yardımcı olan önemli kaynaklardır.

Hikâye kullanımı, derslerin eğlenceli ve keyifli geçmesine olanak tanıyarak öğrencilerin ilgisini artırmaktadır. Ek olarak hikâyeler, Türk edebiyatının ve kültürünün tanıtımında büyük bir öneme sahiptir. Türk edebiyatının dünya edebiyat sahnesindeki konumunu güçlendirebilmesi ve daha geniş bir kitleye ulaşabilmesi için, edebi metinlerin Türkçe öğretimi için etkili bir araç olarak kullanılması büyük bir avantaj sağlamaktadır. Hikâyeler, Türk edebiyatının zenginliğini ve çeşitliliğini aktararak, dilin öğrenimiyle birlikte kültürel anlayışı da derinleştirmektedir. Bu nedenle, hikâyelerin Türkçe öğretiminde etkin bir şekilde kullanılması, Türk edebiyatının uluslararası alanda daha iyi tanınmasını sağlamaktadır (Arslan, 2011, s. 200).

Hikâye kullanımının dil öğrenimindeki etkisini sadece kelime dağarcığına katkı sağlaması yönüyle sınırlamak yanlış olacaktır. Edebî eserler, dilin en iyi ve etkili şekilde kullanıldığı örnekler arasında yer almakta ve dil öğreniminde de önemli bir rol oynamaktadır. Edebî metinlerin toplumun kültürel değerlerini yansıtmasının yanı sıra bireylerin duygusal gelişimine de katkı sağladığı bilinmektedir (Ersan, 2018). Edebî metinler, bir yandan bireysel açıdan eğlendirici ve zevk verici unsurlar barındırırken, diğer yandan dil öğreniminde önemli bir araçtır. Bu nedenle, edebî metinler ana dil ve yabancı dil öğretiminde vazgeçilmez bir unsurdur. Hikâye kullanımı, toplumun kültürel değerlerini ve edebiyatını da yansıtmakta ve yabancıların Türk edebiyatını tanımasına ve takdir etmesine yardımcı olmaktadır (Demir ve Açık, 2011, s. 57).

Yabancılar Türkçe öğretirken kullanmak için yazılan hikâye kitapları sayısı gün geçtikçe artmaktadır. YEE "Çocuk Hikâyeleri Dizisi"ni oluşturmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı da PIKTES projesi kapsamında "Salih Hikâye Seti"ni hazırlamıştır. Ayrıca, Kültür Bakanlığı'nın GENÇDES projeleri kapsamında, Yabancılar Türkçe öğretilmesi amacıyla "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Hikâye Seti" yayımlanmıştır. Bu hikâye setleri, kültür aktarıcılığı işlevleriyle birlikte dil öğretimi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ancak, edebi zevk sunarak okuyucuların okuma alışkanlıklarını artırabilmesi için, mevcut seçeneklerin sayısı yetersiz kalmaktadır. Bunun yanı sıra, özel yayınevleri tarafından da "Yabancılar Türkçe Öğretimi" başlığı altında hikâye kitapları yayımlanmaktadır.

2.1.4. Yabancılara Türkçe öğretiminde hikâye kullanımının önemi.

Hikâyeler, yabancı dil sınıflarında öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine ve dil öğrenme sürecini daha keyifli hale getirmelerine yardımcı olmaktadır. Hikâyelerin inandırıcılığı, gerçek hayattaki deneyimlere dayanması ve okuyucuların bu deneyimlerle bağlantı kurabilmesinden kaynaklanmaktadır. Okuyucuların hikâyeleri hatırlaması ise, karakterlerin niyetlerine ve eylemlerine empati kurarak hikâyeye katılmasıyla gerçekleşmektedir (Şahin, 2016, s. 4). Bu sayede, öğrenciler hem anlamı keşfeder hem de yeni kelime ve ifadeler öğrenmektedir. Aynı zamanda yabancı çocuklara Türkçe öğretirken, materyal seçimi büyük önem taşımaktadır. Hikâye kullanımı, çocuğun dil düzeyi ve kavramsal yeterlik düzeyine uygun olmalıdır. Dil öğrenimi sürecinde, yaş, eğitimin kalitesi, maruz kalınan hedef dil oranı ve kişinin ilgi alanları gibi faktörler belirleyici bir rol oynamaktadır (Kurt, 2021). Öğretmenler, geleneksel hikâyelerden, masallardan, resimli kitaplardan ve mizahî hikâyelerden seçim yapmaktadırlar. Özgün hikâyeler kullanılacaksa, dil öğretimi amaçlı yazılmış olması gerektiği unutulmamalıdır. Bununla birlikte, özgün hikâyeler, dil unsurları ve kavramları açısından farklılıklar sunarak dil öğrenimine katkı sağlamaktadır.

Hikâyelerin yaşa ve seviyeye uygun hale getirilmesi için belirli ölçütler kullanılabilir. Uyarlamalar sınırlı tutulmalıdır, aksi takdirde hikâyenin büyüğü kaybolabilmektedir. Sınıfta kullanılacak özgün hikâyelerin çocuğun seviyesine uygun şekilde uyarlanması, başarıyı getirmektedir (Kurt, 2021).

Çocukların dil öğreniminde gelişimsel faktörler, zihinsel kapasiteleri, bilişsel yetenekleri, işitsel ve görsel hafızaları gibi unsurlar etkilidir. Dil öğrenimi sürecinde ayrıca, aile faktörleri, eğitim seviyesi ve sosyoekonomik durum gibi dış etkenler de önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların hazır bulunuşluk seviyesi, dil öğrenimi ve okuma becerisi gelişiminde kritik bir faktördür ve bu seviye, çocuğun dil öğrenim sürecindeki başarısını belirleyebilir (Alyılmaz ve Şengül, 2017, s. 34). Bu nedenle, çocuklar için hazırlanan hikâye kitapları, çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına uygun, dil gelişimlerine katkı sağlayacak şekilde, yaşlarına uygun, örtük bir şekilde bilgilendirici olmalıdır. Çocuk kitapları, özel bir kurgu ve dil özellikleri gerektirmektedir. Bu kitaplar, yetişkinlere göre basit ve anlaşılır bir dil kullanmalı, çocukların ilgisini çekecek görsel unsurlar içermeli ve çocukların yaş ve gelişim seviyelerine uygun olmalıdır (Gönen, Uygun, Erdoğan ve Katrancı, 2012).

Temizyürek'e göre (2003) çocuk edebiyatı hikâyeler, masallar, romanlar, anılar, biyografik eserler, gezi yazıları, şiirler gibi çeşitli türleri içeren bir disiplindir. Hikâyeler, diğer okuma materyallerine göre daha ilgi çekici ve öğrencileri daha fazla motive edebilme özelliği ile dikkat çekmektedir. Bu nedenle, dil öğretimi sürecinde hikâyeler, çocukların hayal güçleriyle gerçek dünya arasında bir denge kurmalarına ve daha hızlı bir şekilde dil öğrenmelerine yardımcı olması nedeniyle önemli bir yere sahiptir. Hikâye türü, içerdiği kurgusal öğelerle çocukların dil öğrenimine katkı sağlayabilir ve örtük bir şekilde amaçlarına ulaştırabilir (Anşın, 2006).

2.1.5. Yabancılar Türkçe öğretiminde doğru hikâye seçimi. Yabancılar Türkçe öğretiminde hikâyelerin kullanımı, doğru hikâye veya hikâye kitabının seçimiyle başlamaktadır. Her hikâyenin gereksinimlere uygun olmadığı göz önüne alındığında, hikâyenin önceden belirlenmiş ölçütlere göre değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Hikâyeler, öğrencilerin yaş ve dil düzeylerine göre seçilmelidir ve ayrıca öğretmenin özellikle vurgulamak istediği fikirleri aktarmak için belirli bir amaca hizmet etmelidir (Yılmaz, 2021, s. 41). Türkçe öğretiminde, özgün veya basitleştirilmiş hikâye kitaplarından hangisinin kullanılacağına karar vermek, öğrencilerin dil öğrenme seviyesi, okuma becerileri ve öğretmenin amaçları gibi birçok faktörü dikkate almayı gerektirir.

Özgün hikâye kitapları, doğal dil örnekleri sunmaktadır ve öğrencilerin dil becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Ancak, basitleştirilmiş hikâye kitapları, öğrencilerin okuma becerilerini güçlendirerek özgün hikâyelere daha kolay uyum sağlamalarını sağlayabilir. Her iki tür hikâye kitabının da kullanımı için, sınıfın ihtiyaçlarına ve öğretmenin becerilerine uygun bir yaklaşım belirlenmelidir (Gomez, 2010, s. 38-39). Dil öğretimi alanında kullanılacak başarılı bir hikâyenin, çocukların ilgisini çekecek bir olay örgüsüne ve karakterlere sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, çocukların hikâyenin oluşturduğu hayal dünyasına girebilmeleri ve karakterler ile olaylar arasında empati kurabilmeleri de son derece önemlidir. Bu bağlamda, hikâyelerde kullanılan detayların, çocukların hayal güçlerini harekete geçirebilecek nitelikte olması da etkileyici bir faktördür (Cameron, 2011, s. 166-167).

Ders materyallerinin, öğrenme hedeflerine uygun olarak, hedef kitlelerin seviyesine ve Türkçe eğitiminin amaçlarına uygun olarak seçilmesi gerekmektedir. Bu materyaller, Türkçe dil öğretiminde öğrencilere örnek teşkil etmeli, günlük hayatla ilişkilendirilebilmeli, bireyin yaşam dünyasına dahil olabilmeli ve kültürel değerleri yansıtmalıdır (Kılıç, 2022). Seçilecek olan metinlerin ayrıca, Türkçe öğrenenlere gereksinim duydukları bilgileri içermesi ve kültürümüzü yansıtması önemlidir. Metinlerin seçiminde, öğrencilerin kazanması gereken dil bilgisi yapılarına uygunluğu da göz önünde bulundurulmalıdır. Edebi metinler, doğal dil yapısı içinde algılanmalarına olanak tanıyarak, dil öğretiminde ve öğreniminde önemli bir yer tutmaktadırlar. Ayrıca edebi metinler kelime hazinesinin geliştirilmesi, anlama ve ifade yeteneğinin artırılması gibi özelliklere de sahiptirler (Demir ve Açık, 2011).

Yabancı dil öğretiminde, seviyelere göre farklı amaçlar belirlenmeli ve bu amaçlara uygun olarak metinler hazırlanmalıdır. Temel Düzeyde (A1-A2) metinler, günlük yaşamdaki dil yapılarına ve kültürle ilgili basit ifadelerle odaklanmalıdır. Orta Düzey (B1-B2) öğrencilerinin Türk dilini ve kültürünü daha iyi anlamasını sağlamak için dil işlevleri kazandırılmalıdır. İleri Düzey (C1-C2) seviyesinde ise öğrencilerin dünyadaki olayları kavramalarını sağlamak için farklı kazanımlar hedeflenmelidir (Uslu Üstten ve Haykır, 2019).

Ellis ve Brewster (2014, s. 18; akt. Kurt, 2021, s. 149) öğretmenlerin doğru hikâye veya hikâye kitabını seçerken bir öğretmenin hikâye seçiminde değerlendirmesi gereken faktörler arasında, öğretmenin hikâyeye karşı tutumunun yanı sıra çocukların ilgisini çekecek bir hikâye olması, ilginç ve dikkat çekici olması, doğru uzunlukta olması ve parçalara bölünebilmesini belirtmektedir. Ayrıca, çocuklar için hikâye kitabı seçerken, öncelikle ailelerin ve eğitimcilerin çocukların isteklerini ve beklentilerini dikkate almaları önerilmektedir (Can, Kılınççı ve Şeker, 2022, s. 249).

Çocukların ana dillerinden bildiği bir hikâye olması, karmaşık olmayan bir dil yapısına sahip olması, tekrarlayan dil bilgisi yapıları içermesi, kafiye ve ritim unsurlarının bulunması, yansıma sözcüklerinin kullanılması, gerilim, şaşkınlık ve mizah unsurlarının yer alması, çocukların hayal gücünü geliştirmeyi ve aktif katılımı teşvik etmesi, evrensel temaları ele alması ve yeterli büyüklükte resimlerle güçlü bir görsel desteğin sağlanması doğru hikâye veya hikâye kitabını seçerken dikkat edilmesi önerilen faktörlerden sayılabilir (Kurt, 2021).

Tablo 1.

Sınıf Ortamında Hikâye Kullanımı İçin Belirlenen Kriterler

Kriterler	Kriterlerin Açıklaması
Söz Varlığı	Eğer bir metinde çok fazla bilinmeyen kelime varsa, bu kelimelerin anlamları bilinen karşılıklarıyla değiştirilerek metnin anlaşılabilirliği artırılabilir. Ayrıca, daha açık ifade edilmesi gereken deyimler varsa, bu deyimler basitleştirilerek anlatım açıklığı artırılabilir. Bu, okuyucunun metni daha rahat ve kolay bir şekilde anlamasını sağlar. Anlatım açıklığı, metnin netliği ve anlaşılabilirliği açısından oldukça önemlidir ve bu nedenle yazarken dikkate alınması gereken bir faktördür.
Dil Bilgisi	Bir metnin okunabilirliğini artırmak için zaman kullanımına dikkat edilmelidir. Metinde çok fazla zaman kullanılmışsa, basitleştirerek okunabilirliği artırılabilir. Geçmiş zamanın kullanılması da sıklıkla tercih edilen bir yöntemdir, çünkü çocuklar zaten hikâyenin geçmiş zamanda anlatıldığını bilirler. Cümle yapıları da metnin okunabilirliğini etkileyebilir, bu nedenle basit yapılar tercih edilmelidir. Ayrıca, sözcüklerin sıralaması ve cümlelerin akışı da kontrol edilmelidir.
Fikirler	Hikâyelerin cümlelerinin uzunluğunu ve karmaşıklığını kontrol ederek, okuyucunun anlaması için daha net ve anlaşılır bir hikâye oluşturulmalıdır. Ayrıca, fikirlerin birbirleriyle ilişkisini kontrol ederek, hikâyenin bütünlüğünü ve tutarlılığını korunmalıdır. Fazla sayıda karakter veya olay hikâyeyi karmaşık hale getirebilir, bu nedenle bazılarını çıkarmak hikâyeyi basitleştirebilir. Ayrıca, fikirlerin sayısını kontrol etmek, okuyucunun hikâyenin ana hatlarını anlamasını kolaylaştırır.

Kaynak: Ellis ve Brewster, 2014, s. 17; akt. Kurt, 2021, s. 149.

Demir ve Açık'a göre (2011, s. 58) yabancıların Türkçe öğrenirken kullanacakları metinlerin seçimi, öğretim hedeflerine ve hedef kitleye uygunluğu göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Bu metinler, günlük hayatı, dili ve hedef kültürü doğru bir şekilde yansıtacak şekilde belirlenmelidir. Ayrıca, dil bilgisi yapılarının öğrencilere aktarılması için metinlerde yer alması gerekmektedir ve bu yapılar, öğrencilere anlatılırken metinlerde gösterilerek anlatılmalıdır. CEFR (2013) da bu konuda, metinlerin iletişimin merkezine yerleştirilerek, çeşitli amaç ve işlevleri yansıtan, doğal dil kullanımını örneklendiren ve çeşitlilik gösteren metinlerin dil öğretim ortamında tercih edilmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.

Dil öğretimi ve öğrenimi iç içe geçmiş bir yapıdadır ve herhangi bir beceri diğerlerinden bağımsız düşünülemez. Seçilecek okuma metinleri, konuşma ve yazma becerileri üzerinde etkisi olduğu gibi, telaffuz ve sözcük kullanımı gibi öğrenme açısından dinleme becerilerini de etkiler.

Metin seçimi, öğrencilerin okuma yetenekleri, kelime bilgileri, kültürel birikimleri gibi faktörleri göz önünde bulundurarak gerçekleştirilmelidir. Okunabilirlik, metnin anlaşılabilirliği açısından oldukça önemlidir ve öğrencilerin metni kavramasını etkilerken işlevsellik ise metnin sınıf içinde kullanılabilir olması gerektiğini belirtir. Ayrıca metnin uzunluğu da seçim yapılırken göz önünde bulundurulmalıdır ve öğrencinin seviyesine uygun olması önemlidir. Metin seçiminde içerik faktörü de önemlidir ve öğrencinin seviyesi, hedeflenen öğrenme çıktıları ve kültürel öğeler gibi kriterler göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir (Haykır ve Uslu Üstten, 2019).

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, iletişimin metinsel boyutunu vurgulayarak dil öğrenenlerin, kullanıcıların ve konuşulan dildeki diğer kişilerin metinle ilişkilerini analiz ederek sınıflandıran tüm dilsel faaliyetleri ve süreçleri kapsadığını belirtir. Ayrıca dil öğretimi ortamında, günlük yaşamdaki çeşitli hedeflere ve amaçlara yönelik metinlerin seçimi oldukça önemlidir. Bu metinler, doğal dil kullanımının zengin bir çeşitliliğini içermelidir (CEFR, 2013, s. 94).

Okuma becerisi, dil öğrenenlerin bir dili etkin bir şekilde kullanabilmeleri için kritik öneme sahip olan çok yönlü bir beceridir. Bu beceri, dilin ses, biçim, anlam ve yapısal özelliklerinin geliştirilmesinin odak noktasındadır ve kişinin ana dili üzerinde ustalık kazanmasına, okuduklarını ve dinlediklerini anlamasına ve duygularını ve düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak ifade etmesine yardımcı olur (Başkan ve Ustabulut, 2020). Okuma becerisi, dil öğrenme sürecindeki en temel araçlardan biridir ve dil öğrenenlerin dildeki tüm becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Okuma ayrıca, değerler çerçevesinde soyut kavramları öğrenmeye de yardımcı olur. Örneğin iyilik, paylaşma, sevgi ve yardımseverlik gibi kavramları öğrenmede etkilidir. Ancak, çocuk gruplarında dil öğretimine yönelik yöntemler, tamamen farklı ve özel stratejiler gerektirir ve yetişkin eğitimi yöntemlerinden farklılık gösterir (Çakır, 2011).

2.1.6. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni. Avrupa ülkelerindeki dil öğretimi faaliyetlerinin ortak bir çerçevede ele alınmasını amaçlamaktadır. Bu metin, dil öğretim programları, talimatları, sınavları ve ders kitapları gibi çeşitli konuları tek bir paydada birleştirerek Avrupa genelinde planlama ve koordinasyonu kolaylaştırmaktadır. Bu amaçla, yabancı dil öğrenenlerin sağlıklı bir iletişim için

gerekenleri öğrenmeleri ve öğrendikleri dilde yeterlik kazanabilmeleri için geliştirmeleri gereken bilgi ve becerileri kapsamlı bir şekilde ifade etmektedir. Ayrıca, dil öğrenmenin kültürel bağlamını da içermektedir. Metin, dil yeterlilik düzeylerinin belirlenmesine ve öğrenmenin her seviyesinin ve hayat boyu öğrenmenin temel ölçütlerinin belirlenmesine olanak sağlayan dil yeterlilik düzeylerini de içermektedir.

Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni (CEFR), Avrupa ülkelerinde dil öğretiminin programlanması, materyallerin içeriğinin belirlenmesi, ölçme araçlarının belirlenmesi ve dil öğretimi ile ilgili çalışmalarda ortak bir düzen oluşturmayı amaçlamaktadır (CEFR, 2009, s. 1). CEFR, dil öğreticileri ve programcılar için önemli bir kılavuz niteliğindedir. Bu kılavuz, hedef kitle seviyeleri, ders programları, materyaller, öğretim yöntemleri ve teknikleri gibi konularda programların hazırlanmasına yardımcı olmaktadır. Metnin geniş kullanım alanları arasında, dil öğrenme programlarının etkili bir şekilde planlanması ve uygulanması, dil öğrenim sürecinin belgelendirilmesi için ortak standartların oluşturulması, öğrenenlerin kendi kendine öğrenme sürecinde rehberlik edilmesi, öğrenme programlarının ve sertifika kurallarının hazırlanması gibi konular yer almaktadır (CEFR, 2009, s. 5).

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, Avrupa Konseyi tarafından dil öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreçlerinde bir standardizasyon sağlamak amacıyla 2001 yılında yayımlanmıştır. Avrupa Diller Yılı kapsamında yayımlanan ve Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR) adıyla bilinen Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretim, Değerlendirme (CEFR), dil eğitimi ve öğretimi alanında yürüttüğü en önemli çalışmalarından birini gerçekleştirmiştir (CEFR, 2018, s. 21). Avrupa Konseyi tarafından yayımlanan Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (CEFR), 2001 yılında ilk kez ortaya çıkmıştır ve zamanla güncellenerek 2018'de ve tamamlayıcı son versiyonu 2021'de yayımlanmıştır. CEFR, geleneksel dört beceri yaklaşımı yerine alım (reception), üretim (production), etkileşim (interaction) ve uzlaşma (mediation) dayalı bir iletişimsel model benimsemiştir. Bu modelde, okuma anlama becerisi, anlama boyutunda, dört boyutlu iletişimin alt becerisi olarak yer almaktadır.

2001 yılında yayınlanan Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni daha sonra 2018 yılındaki değişikliklerle güncellenmiştir. CEFR'nin 2018 yılındaki güncellemelerinde, bir dizi önemli değişiklik yer almıştır. Bu değişiklikler arasında, yeterliklerin

yenilenmesi ve daha spesifik hale getirilmesi, A1 öncesi seviyesinin eklenmesi, arabuluculuk (mediation) kavramının daha geniş bir perspektifle ele alınması, ses bilgisi ve yöntemsel yeniliklerin uygulanması, işaret dili ve genç öğrencilere yönelik becerilerin ortaya koyulması yer almaktadır. CEFR'in güncellemeleri arasında, dört temel beceri alanından ziyade dört temel iletişim becerisi öne çıkarılmıştır: arabuluculuk, anlama, üretim ve etkileşim. Ayrıca bu bağlamda, dört boyutlu iletişim modelinde okuma anlama becerisi, alım (anlama) boyutunun bir alt becerisi olarak değerlendirilmektedir. Bu değişiklikler, öğrenme ve öğretme süreçlerinde daha geniş bir iletişim odaklı yaklaşım benimseyerek, öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşabilecekleri dil kullanım durumlarına hazırlanmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır (Çelik ve Başutku, 2020).

Tablo 2.

CEFR'de Okuma Becerisi Ortak Öneri Düzeyleri

A1	Tabelaları, afişleri ve kataloglardaki adları, sözcükleri ve oldukça basit cümleleri anlama becerisine sahibim.
A2	Günlük yaşamda karşılaşabileceğimiz ilanlar, broşürler, yemek menüleri ve seyahat tarifeleri gibi somut bilgiler içeren metinleri okuyarak, önceden tahmin edilebilir bilgileri bulabilirim. Ayrıca, kişisel mektuplarda kullanılan basit cümle yapılarını anlayabilirim.
B1	Güncel yaşamın veya mesleki alanın dilinin yer aldığı metinleri kolaylıkla anlayabilirim. Kişisel mektuplarda yer alan olaylar, duygular ve istekler gibi konuları kavrayabilirim.
B2	Günümüz sorunlarına ilişkin, yazarların belirli bir tutum ve pozisyon aldığı makale ve raporları okuyup anlayabilirim. Ayrıca edebi metinlerini de anlayabilirim.
C1	Uzun ve zor somut veya edebi metinleri anlayabilirim. Kullanılan üslup farklılıklarını fark edebilir ve uzmanlık alanım dışında olsa bile teknik makaleleri ve uzun bilgi kaynaklarını anlayabilirim.
C2	Herhangi bir uzmanlık alanına ait teknik yazılar, kullanım kılavuzları ve edebi eserler gibi soyut, zorlu içerik ve dil yapısına sahip yazılı materyalleri rahatlıkla okuyabilirim.

Kaynak: CEFR, 2013, s. 32.

CEFR, yabancı dil öğretimindeki temel bir referans kaynağı olarak, her biri farklı dil seviyeleri için özelleştirilmiş okuma kazanımlarını tanımlamaktadır. A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeyleri için belirlenmiş bu kazanımlar, öğrencilerin okuma becerilerini sistematik bir şekilde geliştirmelerini amaçlamaktadır.

Bu tez için seçilen dil seviyeleri A1 ve A2'dir. CEFR tablosunda yer alan bilgilere göre, A1 seviyesindeki bir öğrencinin okuma kazanımı, sadece çok basit tümceleri ve tanıdık kelimeleri içeren tabelaları, afişleri veya katalogları anlayabilecek düzeydedir. Bu seviyedeki öğrencilerin sözcükleri ve adları tanıdıkları için anlama becerileri sınırlıdır. A2 seviyesinde okuma kazanımları, günlük yaşamla ilgili metinleri okuma becerisine sahip olmayı içerir. Bu seviyede öğrenciler, kısa ve basit metinleri anlamak için yeterli kelime hazinesine sahiptirler. Özellikle, ilanlar, broşürler, menüler ve seyahat tarifleri gibi metinleri anlayabilirler ve önceden tahmin edilebilir bilgileri kolayca çıkarabilirler. Bununla birlikte, kısa ve basit kişisel mektupları anlamak da bu seviyede mümkündür (CEFR, 2013, s. 72).

CEFR, okuma becerisini altı farklı kategoriye ayırarak geniş bir perspektif sunmaktadır. Bu kategoriler, genel okuduğunu anlama, yazışmaları okuma, fikir sahibi olmak için okuma, bilgi ve sav için okuma, yönergeleri okuma ve serbest zaman etkinliği olarak okuma şeklinde sıralanmaktadır. CEFR'de yer alan okuma kazanımları da bu alt kategoriler üzerinden belirlenmiştir ve dil seviyelerine göre ayrıntılı bir şekilde tanımlanmıştır (Tablo 3-8).

Tablo 3.

Genel Okuduğunu Kavrama

A2	Kendisine tanıdık konularla ilgili, sık kullanılan iş veya günlük dildeki kısa ve basit metinleri anlayabilir.
	Basit seviyedeki ortak uluslararası kelimeleri kullanarak yazılmış kısa metinleri anlayabilir.
A1	Basit ve kısa metinlerde yer alan isimleri, kelimeleri ve temel öbekleri tanıyarak, ihtiyaç halinde tekrar okuyarak her seferinde tek bir öbek olarak anlayabilir.

Tablo 4.

Yazışmaları Okuma

A2	Sıradan günlük konular hakkında yazılmış kişisel mektuplar, e-postalar veya ilanları anlayabilir. Buna ek olarak, aşina olduğu alanlarda standart rutin mektup veya faks türlerini (soruşturma, sipariş, onay mektupları gibi) anlama becerisine sahip olabilir.
	Temel kişisel mektupları anladığı gibi, basit resmi e-posta veya mektupları da kavrayabilir. Örneğin, rezervasyon veya çevrimiçi satın alma onayı gibi işlemlerle ilgili yazışmaları anlama yetkinliğine sahiptir.
A1	Basit kartpostallardaki mesajları kolaylıkla anlayabilir. Ayrıca sosyal medya ve e-posta gibi platformlar aracılığıyla gönderilen kısa ve basit mesajlar da dahil olmak üzere, örneğin nerede ve ne zaman buluşulacağına dair önerileri anlayabilir.

Tablo 5.

Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma

	Öngörülebilir ve somut konularla ilgili metinlerde (seyahat rehberleri, tarifler vb.) belirli bilgileri bulabilir, ürünlerin temel bilgilerinin yer aldığı basit anlatımları anlayabilir.
A2	Günlük materyallerdeki belirli veya öngörülebilir bilgileri bulabilir (reklamlar, menüler, kaynak listeleri, çizelgeler vb.) Listelerdeki bilgileri ayırabilir ve gereksiz olanları elemek için gerekli bilgiyi bulabilir. Kamusal alanlarda yaygın olarak kullanılan işaretler, duyurular ve iş ortamlarındaki yönlendirmeler, yönergeler ve tehlike içeren uyarıları anlayabilir.
A1	Basit işaretler, isimler ve kelimeler kullanılarak verilen yaygın gündelik uyarıları anlayabilir. Mağazalardaki kılavuzları (örneğin, bir reyonun nerede olduğunu) ve yönlendirmeleri (örneğin, asansörlerin nerede olduğunu) anlayabilir. Temel otel bilgilerini (örneğin, yemek servisi saatlerini) anlayabilir. Reklamlar, çeşitli etkinlik organizasyonları, bildiriler ve tanıtım materyallerindeki önemli bilgileri (örneğin, önerilen ürünleri, ücretleri, faaliyet zamanları ve yerleri, kalkış saatleri) basit bir şekilde anlayabilir ve bulabilir.

Tablo 6.

Bilgi ve Sav için Okuma

	Basit materyallerdeki bilgileri kolayca bulabilir, örneğin mektuplar, broşürler ve kısa haber makalelerindeki olayların tanımlarını anlayabilir. Bir olaya dair haber bültenlerinin genel taslağını takip edebilir, ancak konunun öngörülebilir ve tanıdık olması gerekmektedir. Kısa haberler veya basit makalelerdeki sayılar, isimler, resimler ve başlıklar gibi önemli bilgileri anlayarak metnin anlamını çıkarabilir. Günlük konulara ilişkin kısa metinlerin ana hatlarını anlayabilir.
A2	Kolayca anlaşılabilir bir dil kullanılarak, bireyler, yerler, günlük yaşam ve kültür gibi konuları içeren metinleri anlayabilir. Aynı şekilde, resim içeren el broşürleri ve haritalarda sunulan içerikleri de anlama yeteneğine sahip olur. Kişisel ilgi alanlarıyla ilgili kısa haber metninin temel düşüncesini de anlayabilir. Bunun yanı sıra, uzmanlık alanıyla ilgili basit bir dille yazılmış ve öngörülebilir ayrıntılar içermeyen objektif bir raporu veya açıklamayı da kavrayabilir. İnsanların kısa bir ilan veya mesajda kendileri hakkında neler söylediğini ve diğer insanların nelerden hoşlandığını da anlama yeteneği mevcuttur.
A1	Görsel materyallerin varlığında, daha sade bilgilendirici metinler ve kısa betimlemelerin içeriği hakkında fikir sahibi olabilir. Kişisel ilgi alanına giren konular hakkında, çizim ve resimlerle desteklenmiş basit bir dilde yazılmış kısa metinleri anlayabilir.

Tablo 7.

Yönergeleri Okuma

	Kolay bir dille yazılmış güvenlik talimatları gibi düzenlemeleri anlayabilir. Yeni bir teknoloji kurulumunu adım adım gösteren kısa talimatları anlayabilir.
A2	Basit bir dil kullanılarak hazırlanmış cihazlarla ilgili talimatları anlayabilir. Görsel destek varsa, kısa ve basit yönergeleri takip edebilir. İlaç prospektüslerindeki basit komutlarla ilgili talimatları anlayabilir. Görsellerle desteklenmiş yönergeler içeren basit bir yemek tarifini anlayabilir.
A1	Basitçe ifade edilmiş rotaları takip edebilir.

Tablo 8.

Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma

	Günlük hayatta yaygın olarak kullanılan kelimelerle anlatılan somut durumları ifade eden kısa hikâyeleri ve çizgi romanları anlayabilir. Hobiler, spor, serbest zaman etkinlikleri ve hayvanlar gibi somut konularla ilgili kısa dergi raporları veya giriş bölümlerinde belirtilen temel noktaları anlamaları mümkündür.
A2	Basit bir dil kullanılarak anlatılan kısa hikâyeleri ve kişisel hayat hikâyelerini anlayabilir. Gündelik yaşama ilişkin konularla ilgili dergi yazılarında belirtilen ana fikirleri anlayabilir. Basit bir dille yazılmış kısa bir biyografi yazısında belirtilen bilgilerin çoğunu anlayabilir. Açık bir yapıya sahip ve basit bir dil kullanılarak yazılmış öngörülebilir bir olayı (ör. bir futbol maçı) anlatan kısa bir haber metninin ana hatlarını anlayabilir.
A1	Basit bir dil kullanılarak yazılmış, günlük aktivitelerle ilgili kısa ve resimli açıklamaları anlayabilir. Görsellerin içeriği kolayca tahmin edilebildiği resimli hikâyelerdeki kısa metinleri ana hatlarıyla anlayabilir.

2.1.7. Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımı. Kültür aktarımı, yabancı dil öğretirken sadece dilbilgisi ve kelime dağarcığı öğretmekle sınırlı değildir. Kültürel farklılıkların farkında olmak ve öğrencilere bu farklılıkları anlatmak, dil öğreniminde önemli bir rol oynamaktadır. Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımı, öğrencilere hedef dilin kültürünü ve kendi kültürlerinin farklılıklarını öğrenme fırsatı sunarak, dil öğreniminde derin bir anlam kazanmasını sağlamaktadır (Zeyrek, 2020). Bir bireyin hedef dil kültürüne ait kültürel yeterlilik düzeyine ulaşabilmesi için, söz konusu dili konuşulan ülkenin coğrafik özellikleri hakkında bilgi sahibi olması, o toplum için önemli tarihi olayları tanınması, hedef kültürdeki müzik, edebiyat ve diğer sanat dallarını keşfetmesi, yeme-içme, alış-satış, tanışma, yaş günü kutlamaları gibi durumlarda kullanılan kültürel normları uygulayabilme yeteneği, günlük olaylarda uygun davranışlar sergileyebilme becerisi ve o toplumda çok sık kullanılan ifade ve jestleri bilmek önemlidir (Memiş, 2016).

Tomalin ve Stempleski (1993, s. 89) yabancı dil öğretilirken kültür öğelerinin aktarılması, öğrencilerin kültürün insan davranışlarına etkisini anlamalarına, sosyal sınıf, cinsiyet ve yaş gibi değişkenlerin konuşma ve davranışlara olan etkisini kavramalarına, hedef kültürdeki ortak davranış kalıplarının farkına varmalarına, kültürün bir sonucu olarak belirli sözcüklerin ve tümcelerinin bir arada kullanımının farkına varmalarına, hedef kültür hakkındaki genellemeleri nesnel bir şekilde değerlendirmelerine, hedef kültürle ilgili bilgi toplama becerilerini geliştirmelerine ve

hedef kültürdeki insanlarla empati kurabilmelerine yardımcı olmayı amaçladığını belirtmektedir.

Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımıyla ayrıca şunlar hedeflenir:

- Hedef kültürle ilgili bilgi sahibi olma ve farkındalık geliştirme
- Önyargıların kırılması ve hoşgörü düzeyinin yükseltilmesi
- Farklı ülkeler arasındaki farklılıkların ve benzerliklerin fark edilmesi
- Toplumsal ve kültürel bağlamlarla ilişkili olumlu tutumların geliştirilmesine yönelik destek sağlanması
- Kendi kültürlerinin farkına varıp değerlerini takdir etmelerine yönelik teşvik
- Yabancı dil öğrenimine merak ve motivasyon kazandırma için hedef kültüre ilgi artırma (Byram ve Risager, 1999, s. 100).

Bu hedeflerin başarılabilmesi için öğrencilere, hedef dilin sosyal ve kültürel yapısına, toplumun değer yargılarına ve dünya görüşüne uyumlu bir eğitim sunulmalıdır (Okur ve Keskin, 2013, s. 1624). Bu hedefe ulaşmak için öğretim materyalleri oluşturulmalı ve eğitim ortamı buna uygun bir şekilde düzenlenmelidir.

Avrupa ülkeleri, CEFR’de özellikle öğretilen yabancı dilin sosyokültürel bilgisinin öğrencilere verilmesinin önemine vurgu yapmış ve bu konuda önerilerde bulunmuştur. Sosyokültürel faktörler, bir bireyin günlük yaşamı, yaşam koşulları, sosyal ilişkiler, değerler, inançlar ve tutumlar, beden dili, sosyal gelenekler ve törensel davranışlar gibi birçok alanda etkisini gösterir (Fişekçioğlu, 2019).

Günlük yaşam, yeme-içme alışkanlıkları, yemek saatleri, sofrâ âdabı, milli bayramlar gibi günlük yaşamın küçük detaylarından yaşam standartlarına, barınma olanaklarına, sosyal yardım düzenlemelerine, sosyal sınıf yapısına kadar birçok konu bu faktörlerle bağlantılıdır. Kişiler arası ilişkiler, toplumda güç ve çıkar ilişkilerini de içerir. Aile yapısı, cinsiyetler arası ilişkiler, kuşaklar arası ilişkiler, iş ortamındaki ilişkiler, toplum ile polis ve resmi görevliler arasındaki ilişkiler, ırk ve toplum ilişkileri, siyasi ve dini gruplar arasındaki ilişkiler gibi birçok konu, sosyokültürel faktörlerin etkisi altında bulunmaktadır. Değerler, inanışlar ve tutumlar da sosyokültürel faktörlerle ilişkilidir. Sosyal sınıf, meslek grubu, sağlık, bölgesel kültür, güvenlik, kurumlar, gelenek ve sosyal değişim, tarih, ikonlaşmış tarihi kişiler ve olaylar, azınlıklar (etnik ve dini), ulusal kimlik, ideolojiler, yabancı ülkelerdeki üniversiteler, yabancı kişiler, sanat (müzik, görsel sanatlar, edebiyat, drama, popüler müzik), mizah gibi birçok konu, sosyokültürel faktörlerin etkisi altında bulunmaktadır.

Beden dili, sosyal âdetler (gelenekler), törensel davranışlar gibi konular da sosyokültürel faktörlerin etkisi altındadır. Beden dilinin kullanımı, örf ve âdetlerin bilgisi ve uygulaması, misafirlilik ve ağırlama adabı, dakiklik, hediye alışverişi, giyim, yiyecek ve içecekler, davranış ve konuşma adabı, kalış süresi, vedalaşma gibi konular da sosyokültürel faktörlerin etkisi altında şekillenir. Törensel davranışlar, dini tören ve ayinler, doğum, evlilik, ölüm, halka açık gösteri ve törenlerde dinleyici ve seyirci davranışları (tavırları), kutlamalar, festivaller, danslar, diskolar gibi konular da yine

sosyokültürel faktörlerin etkisi altındadır. Sosyal adetler ve gelenekler ise bir toplumun belirli davranış ve söyleyiş kurallarıdır. Misafirperverlik, hediyeleşme, giyim kuşam, yeme içme adabı gibi konular bu adetler arasında yer alır. Ayrıca, bir ziyaret süresi, vedalaşma şekilleri gibi ritüeller de sosyal adetlerin bir parçasıdır. Bu adetler, toplumların kültürel zenginliğini yansıtan ve kuşaktan kuşağa aktarılan değerlerdir (CEFR, 2001, s. 97-98).

Sonuç olarak, bir yabancı dil öğrenirken aynı zamanda o dilin kültürü de öğrenildiği için öğretim süreci kültürel unsurlara uygun bir şekilde planlanmalı ve öğretim materyalleri de kültürel öğelerle zenginleştirilmelidir. Kültürel unsurların aktarımında, ders kitapları, okuma materyalleri, internet, bilgisayar, video gibi araçlarla birlikte eğitim ortamı da kültürel öğelerin aktarımında önemli bir araç olarak kullanılır. Planlı bir şekilde düzenlenen eğitim ortamı, öğrencilerin hedef dilin kültürüyle doğrudan temas etmesini sağlayarak, Türk kültürüne olan ilgi ve bilgilerinin artmasına ve Türkçe öğrenme isteklerinin güçlenmesine yardımcı olacaktır. Bu sayede, öğrencilerin dil becerileri ve iletişim yeterlilikleri de olumlu yönde gelişecektir.

2.1.8. Yabancılar Türkçe öğretiminde metinlerde kültür aktarımı.

Yabancılar Türkçe öğretilirken metinlerle kültür aktarımı oldukça önemlidir. Dil ve kültür birbirleriyle bağlantılıdır ve dil öğrenirken kültürel unsurların da öğrenilmesi gereklidir. Metinler, yabancı dil öğrenen öğrencilere Türk kültürü ve geleneklerini tanıtmak ve anlamalarını sağlamak açısından önemli bir araçtır. Öğrencilere Türk yemekleri, müzikleri, dansları, kıyafetleri, gelenekleri, yaşam tarzları, tarihi ve coğrafyası gibi çeşitli kültürel öğeleri tanıtmak için metinler kullanılabilir. Metinlerde kültür aktarımı yaparken öğrencilerin kendi kültürleriyle karşılaştırmaları ve farklılıkları anlamaları imkânı tanır (Bölükbaş ve Keskin, 2010). Böylelikle öğrencilerin kültürel farklılıkları anlamalarına ve bunlara saygı göstermelerine yardımcı olur. Yapılan bu araştırmada incelenen hikâye kitapları bu bağlamda önemli bir yere sahiptir. Hikâyeler, öğrencilerin dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerini geliştirmede etkili bir yoldur. Ayrıca hikâyeler, kültürel unsurları ve Türk geleneklerini öğrencilere aktarmanın bir yolu olarak da kullanılabilir. Hikâyeler, öğrencilerin dikkatini çekerek, dil öğrenme sürecinde motivasyonu artırır. Dil öğrenme süreci, öğrencilerin sıkılmadan öğrenmelerini sağlayacak şekilde eğlenceli hale getirilmelidir (Açık ve Demir, 2011). Bununla birlikte hikâyeler, dilbilgisi, kelime dağarcığı, telaffuz ve anlama gibi dil öğrenme unsurlarını geliştirmede etkilidir. Hikâyeler, öğrencilerin kelime hazinesini genişletmelerine, anlamı keşfetmelerine ve

Türkçe ifadeleri doğru bir şekilde kullanmalarına yardımcı olur (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008). Öğrenciler, hikâyelerdeki karakterlerin duygusal durumlarını, eylemlerini ve niyetlerini anlamaları için dil becerilerini kullanmak zorundadırlar. Sonuç olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin ilgisini çeken, eğlenceli ve etkili bir yoldur. Hikâyeler, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine ve Türk kültürünü daha iyi anlamalarına yardımcı olur.

2.2. İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımına ve okuma metinlerinin kazanımlara göre incelenmesine ilişkin araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.1. Yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımına ilişkin araştırmalar. Gürsoy ve Güleç (2015) tarafından yapılan çalışmada, yabancılara Türkçe öğretimi sırasında kültürel öğelerin aktarılması konusu ele alınmıştır. Gökkuşluğu Türkçe Öğretim Seti'nin temel seviye kitabı kültürel aktarım yönünden incelenerek, hangi beceri alanlarında kültürel aktarımın yoğunlaştığı araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, kültürel aktarımın eşit bir şekilde dağılmadığı ve bazı beceri alanlarında daha yoğun olduğu tespit edilmiştir.

Kalanderolu (2015) tarafından yapılan çalışmada Gazi Üniversitesi TÖMER ve İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi (DİLMER) Yabancılara Türkçe Öğretimi A1, A2 ders kitapları incelenmiş, A1 seviye kitaplarda kullanılan kelime sayısının sınırlı olması nedeniyle kültür aktarımının yeterli olmadığı bulunmuştur. Bu nedenle çalışmanın sonucunda ders kitaplarındaki ünitelerin sonuna kültürel unsurları öğrenciye aktarmayı hedefleyen bölümler eklenmesi önerisi getirilmiştir.

İşcan ve Yassıtış (2018) tarafından yapılan çalışmada, yabancılara Türkçe öğretiminde ders kitaplarının kültür aktarımındaki etkisi ve önemi ele alınmıştır. Bu bağlamda, Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti B1 ve B2 düzeyi ders kitapları belirli ölçütler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Başar ve İnal (2020) tarafından yapılan araştırmada C1 seviyesindeki 5 hikâye kitabını farklı ölçütlerle değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda kitapların tasarım

özellikleri, resimleri, konu ve kurgusu, dil ve anlatımı ile yabancı dil öğretim ilkeleri açısından kısmen yeterli olduğu ancak karakter ve kahraman geliştirme açısından yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yabancılara Türkçe öğretim alanında çocuklara hitap eden kitapların azlığından ve akademik çalışmaların yetersizliğinden söz etmiştir.

Akın ve Özenç (2020) tarafından yabancı çocuklara Türkçe öğretimi amacıyla yayımlanmış ABC Çocuklar için Türkçe Öğretim setinin (A1 – A2) CEFR bağlamında incelendiği çalışmada, kültürel aktarımın metinlerin içeriğinde yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca kültürel öğeler aktarılırken, çocukların seviyelerine uygun görsel öğeler ile kültürel öğelerin anlamlandırılmasına katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Köçer ve Ökten (2022) tarafından yapılan çalışmada, “Yeni İstanbul - C1” kitabı CEFR okuma yeterlilikleri ve kültür öğeleri açısından incelenmiş metinlerin kültür aktarımında bir karşılaşma aracı olduğuna yer verilmiştir. Bu nedenle eğitim materyallerinde kültürel değerleri yansıtmanın önemine vurgu yapılmıştır. Hatta sözsüz metin olan görsellerin de kültür aktarımı için uyarlanması gerektiğinden bahsedilmiştir.

Uzun (2022) tarafından yapılan yüksek lisans tezinde Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe ders kitaplarında milli kültür öğeleri bazı düzeylerde sınırlı bir şekilde ele alınmıştır ve bu öğeler arasında dengesiz bir dağılım gözlemlenmiştir. Ancak, sunulan kültür öğelerinin etkili bir biçimde işlendiği belirtilmiş ve bu durumun Türk kültürünün yabancılara aktarımında etkili bir kaynak olarak değerlendirilmesi yapılmıştır.

2.2.2. Yabancılara Türkçe öğretiminde metinlerin okuma kazanımlarına göre incelenmesine ilişkin araştırmalar. Kutlu (2015) tarafından yapılan çalışmada, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılması amacıyla Ömer Seyfettin’in iki hikâye kitabı A1 ve A2 seviye okuma kazanımları dikkate alınarak uyarlanmıştır. Okuma kazanımlarına göre uyarlanırken gerekli durumlarda dil bilgisi ve sözcük yapılarında düzenlemeler yapılmıştır. Aynı zamanda, okuma öncesi ve okuma sırasında anlamayı kolaylaştıracak etkinliklerin geliştirilmesine özen gösterilmiştir. Okuma sonrasında

öğrencilerin anlama düzeylerini değerlendirmek ve dilin tüm becerilerine katkı sağlamak hedefiyle oluşturulmuştur.

Gürler (2017) tarafından yapılan çalışmada, Sait Faik Abasıyanık'ın beş hikâyesi, Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nde yer alan A1 ve A2 seviyesine uygun olarak uyarlanmıştır. Uyarlamalar, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne uygun dil bilgisi konuları ve okuma kazanımları temel alınarak yapılmıştır. Her hikâye için öğrencilerin düzeyine uygun etkinlikler hazırlanmış ve hikâyelerin sonuna eklenmiştir. Bu etkinlikler, öğrencilerin anlama-yorumlama becerilerini geliştirmeyi ve kalıcı öğrenmeyi hedeflemektedir. Sonuç olarak A1 ve A2 düzeyindeki öğrencilerin okuma kazanımlarının gelişmesine katkı sağlayacak bir kaynak oluşturulmuştur.

Güleç (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Gazi Üniversitesi TÖMER tarafından kullanılan Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinleri türleri ve temaları açısından incelenmiştir. Ayrıca, metinlerin yazılış amaçları, kullanım işlevleri ve Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne (CEFR) uygunluğu da değerlendirilerek, Türkçe öğretiminde kullanılan materyallerin dil öğrenimi hedefleriyle uyumlu olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Yılmaz (2019) tarafından yapılan yabancılara Türkçe öğretimi amacıyla Yedi İklim Türkçe, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe B1 düzeyi ders kitaplarının incelendiği çalışmada, kitaplardaki metinler okuma kazanımları açısından betimlenmiştir. Bu üç kitap setinde okuma yeterliği kazanımı sıklığı açısından en fazla bir konuda bilgi edinmek amacıyla bilgilendirici metinleri tarayarak bilgi sahibi olma yeterliğinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Barış ve Özdemir (2021) tarafından yapılan araştırmada, Türkçe öğretimi için hazırlanan İstanbul Türkçe Ders Kitabı 1'in diyalog metinleri, yabancı öğrencilerin A1 seviyesi kurs programındaki kazanımlarının uygunluğu açısından incelenmiştir. Çalışma sonucunda, kitapların kazanımlarla uyumlu olduğu ancak öğrencilerin daha zengin ve çeşitli okuma materyallerine ihtiyaç duyduğu ortaya çıkmıştır. Bu materyallerin öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri dil becerilerini geliştirmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Kılıç (2021) tarafından Türkiye Maarif Vakfı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programının A1 ve A2 dil seviyelerinin dinleme/izleme ve okuma/anlama kazanımları açısından incelendiği çalışmada yapılan analizde, öğretim materyallerinde 21. yüzyıl

okuryazarlık becerilerine yer verildiği ancak bu becerilerin kazanımlara yeteri kadar entegre edilmediği tespit edilmiştir.

Günay (2022) tarafından hazırlanan çalışmada, ülkemizdeki göçmen çocuklara 6-12 yaş aralığında Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan "Hayat Boyu Türkçe 1-2-3" kitap seti Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'ndaki okuma kazanımları açısından incelenmiştir. Yapılan doküman analizi sonucunda ders kitaplarında A1 seviye izlenice listesindeki okuma kazanımlarına yönelik tespit edilen eksiklikler, etkinlik önerileri ile giderilmeye çalışılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu başlık altında araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt başlıklarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın modeli nitel araştırmadır. Nitel araştırma olayların ve algıların doğal ortamlarında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde açığa çıkarılmasını amaçlayan bir araştırma yaklaşımını ifade etmektedir. Bu tür araştırmalar, sosyal olguları çevreleriyle birlikte ele alarak anlama amacını taşır ve kuramsal çerçeveyi temel almaktadır. Nitel araştırma, araştırılan konuyla ilgili sorular sormayı, yorumlamayı ve problemin doğal ortamındaki şeklini anlamaya çalışmayı amaçlayan bir yöntemdir (Klenke, 2016; akt. Baltacı, 2019).

Nitel araştırmada gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi yöntemlerle nitel veri toplama süreçleri kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 39). Nitel araştırmalar, alanındaki en sık kullanılan ve araştırmacılara, olgubilim, kuram oluşturma, söylem analizi ya da etnografik çalışmalar dışında da farklı çalışma olanakları sunan bir araştırma desendir. Araştırmacılar, yorumlayıcı bir yaklaşımla bu nitel araştırmayı gerçekleştirebilir ve çalışmalarının yöntemini bu çerçevede şekillendirebilirler. (Creswell, 2020, s. 72-98; akt. Tekindal ve Oğuz Arsu, 2022, s. 155). Bu yöntem, araştırma sürecinde zengin ve derinlemesine veri elde etmeyi sağlayarak araştırma sorularına daha kapsamlı cevaplar bulmayı mümkün kılmaktadır (Merriam, 2018, s. 22-23; akt. Baltacı, 2019, s. 370).

Bu araştırmada YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi ve Salih Hikâye Serisi, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi ile analiz edilmiştir. Toplanan veriler tablolara dökülerek değerlendirilmiştir. Doküman incelemesi, belirli bir konu hakkında zaman içinde farklı kaynaklar tarafından üretilen dokümanların geniş bir

zaman aralığına yayılan analizidir. Bu yöntem, bir araştırma problemini anlamak için kullanılan ve değişik zaman aralıklarında oluşturulan kaynakların incelenmesine dayanan bir araştırma tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 140-143) ve alanyazında tek başına bir yöntem olarak kullanılmaktadır (Sak, Şahin Sak, Öneren Şendil ve Nas, 2021, s. 232). İçerik çözümlemesi yöntemi, çalışmanın verilerini çözümlemek için kullanılan nitel araştırma yöntemlerinden biridir. Bu yöntem, toplanan verilerin sistematik olarak analiz edilerek belirli kategorilere ayrılmasını ve bu kategorilerin incelenmesini içerir. Bu araştırma da veriler içerik çözümlemesi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir (Özenç ve Özenç, 2013).

3.2. Araştırmanın İnceleme Nesneleri

Araştırmanın inceleme nesnelerini Türkçe öğretimi için hazırlanan hikâye kitaplarından Yunus Emre Enstitüsü'nün Çocuk Hikâyeleri Dizisi ve PIKTES'in Salih Hikâye Serisi oluşturmaktadır. Araştırmada, hikâye metinlerinin kültürel aktarımı ve okuma yeterlik kazanımları, Diller İçin Avrupa Başvuru Metni'ne göre incelenmiştir. Çözümleme birimi olarak cümle kullanılmıştır.

3.2.1. Kullanılan kitaplar. Bu bölümde araştırmada kullanılan kitaplara yer verilmiştir.

Tablo 9.

Araştırmada Kullanılan Kitaplar

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2)	PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2)
1- Bayram	1- Salih Okula Başlıyor
2- Hakan'ın Günlüğü	2- Salih Evde
3- Misafirimiz Var	3- Salih Köyde
4- Sınavlar Başlıyor	4- Salih'in Bayram Ziyareti
5- Tatil Sürprizi	5- Salih Oyun Oynuyor
6- Yeni Arkadaşım	6- Salih Hasta
7- Yeni Okulumuz	7- Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde
8- Doğum Günü	8- Salih'in Bir Günü
9- İstanbul Heyecanı	9- Salih Çarşıda
10- Sınıflar Yarışıyor	10- Salih'in Seyahat Günlüğü
11- Soralım Öğrenelim	
12- Tatil Planı	
13- Yeni Hayatımız	
14- Yeşil Göl	

Tablo 9’da araştırmada kullanılan kitaplara yer verilmiştir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi adlı set 14 hikâyeye kitabından oluşmaktadır, ilk 7 sıradaki kitap A1 ve sonraki 7 kitap A2 seviyesindedir. PIKTES Salih Hikâyeye Serisi adlı set 10 hikâyeye kitabından oluşmaktadır, ilk 5 sıradaki kitap A1 seviyesinde ve sonraki 5 kitap A2 seviyesindedir.

Dilin edebi ve estetik yapısına uygun olarak yazılmış ve öğrencinin dil seviyesine uygun olan metinleri okumak dil öğreniminde etkili bir yöntemdir. Bu yöntem, dil öğrenimi sürecinde hem kelime haznesinin hem de dilbilgisi ve anlama becerilerinin gelişimine katkıda bulunabilir. Ayrıca, edebi metinlerin okunması dil öğrenimine bir zevk ve ilgi unsuru katabilir ve öğrencilerin dil öğrenme motivasyonunu artırabilir. Bu nedenle, öğretim materyallerinde edebi ve estetik niteliklere sahip metinlerin yer alması önemlidir. Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğrenen 10-15 yaş arası yabancı çocukların ihtiyacına yönelik olarak, Çocuk Hikâyeleri Dizisi adlı seti sunmaktadır. Bu set, özel olarak A1 ve A2 seviyelerine uygun olarak tasarlanmış olup, 14 kitaptan oluşmaktadır. Kitaplarda yer alan hikâyelerin sonunda, öğrencilerin Türkçe dil yapılarını ve sözcük dağarcığını daha iyi anlamalarına yardımcı olacak etkinlikler ve ayrıca metin anlama becerilerini ölçecek sorular da bulunmaktadır. Böylece, yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenimlerini destekleyici bir materyal sunulmaktadır. “PIKTES” (Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi) adlı projenin bir parçası olarak hazırlanan “Salih Hikâyeye Serisi”, Türk eğitim sistemine entegre olmaya çalışan ilkokul çağındaki yabancı öğrencilere Türkçe öğrenimlerinde destek olmak amacıyla geliştirilmiştir. Hikâyeler, Salih karakterinin maceraları etrafında şekillenmiş olup günlük yaşam hikâyeleri ve kazanımlar üzerine kuruludur. Her hikâyenin sonunda, ilgili tema ile uyumlu çeşitli etkinlikler sunulmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada kullanılan veri toplama yöntemi doküman incelemesidir. Doküman incelemesi, var olan yazılı kaynakları inceleyerek veri toplama işlemini gerçekleştiren bir yöntem olarak tanımlanabilir. Bu yöntem, araştırmacıların elde etmek istedikleri verileri, mevcut kayıt ve belgelerden çıkararak analiz etmelerine olanak sağlamaktadır (Karasar, 2007, s.183). Araştırmada incelenen kitaplar Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni kültürel öğelerine göre incelenmiştir. CEFR’da yer alan Günlük

Yaşam, Yaşam Koşulları, Kişiler Arası İlişkiler, Değerler, İnançlar ve Tutumlar, Beden Dili, Sosyal Adetler ve Törenselleşmiş Davranışlar kültürel öğeleri Türk kültür unsuru ve evrensel kültür unsuru olma durumuna göre sayı ve içerik olarak incelenmiştir.

Araştırmada verilerin elde edilmesi için yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan hikâyeler incelenerek Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metnine göre A1 ve A2 seviyeleri okuma kazanımları kodlanarak kategorilere ayrılmış ve tablolaştırılmıştır (Tablo 10 ve Tablo 11). CEFR tarafından hazırlanan okuma kazanımları listesi, A1 ve A2 seviyelerine yöneliktir ve 6 farklı okuma yeterliği ile 42 okuma kazanımı içermektedir. Bu yeterlikler ve kazanımlar, doğrudan CEFR tarafından belirlenmiştir ve aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 10.

A1 Seviyesi Okuma Yeterlikleri Kazanım Listesi

A1 Okuma Yeterlikleri (OY) - A1 Kazanımlar (K)	
1.	(OY1) Genel Okuduğunu Kavrama (OY1 - K1) Aşına olduğu isimleri, kelimeleri ve temel öbekleri seçerek ve gerektiğinde yeniden okuyarak her seferde tek bir öbek olmak üzere çok kısa ve basit metinleri anlayabilir.
2.	(OY2) Yazışmaları Okuma (OY2 - K1) Kartpostallardaki kısa, basit mesajları anlayabilir. (OY2 - K2) Sosyal medya veya e-posta yoluyla gönderilen kısa, basit mesajları (ör. ne yapılacağını, ne zaman ve nerede buluşulacağını öneren) anlayabilir.
3.	(OY3) Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma (OY3 - K1) En yaygın gündelik durumlarla ilgili, basit uyarılardaki aşına olduğu isimleri, kelimeleri/işaretleri ve çok temel öbekleri tanıyabilir. (OY3 - K2) Mağaza kılavuzlarını (ör. bir reyonun hangi katta olduğuna yönelik bilgi) ve yönlendirmelerini (ör. asansörlerin nerede olduğu) anlayabilir. (OY3 - K3) Temel otel bilgilerini (ör. Öğünlerin ne zaman servis edildiğini) anlayabilir. (OY3 - K4) Reklamlar, özel etkinlik programları, bildiri ve broşürlerdeki basit, önemli bilgileri (ör. önerilenleri, fiyatları, etkinlik tarihi ve yerini, hareket saatlerini) bulabilir ve anlayabilir.
4.	(OY4) Bilgi ve Sav İçin Okuma (OY4 - K1) Daha basit bilgilendirici metinler ve kısa, basit betimlemelerin içeriği hakkında, özellikle de görsel destek varsa, fikir edinebilir. (OY4 - K2) Çok basit bir dilde yazılmış ve çizim ve resimlerle desteklenmiş, kişisel ilgi alanına giren konular (ör. spor, müzik, seyahat hakkındaki sıcak gelişmeler veya hikâyeler) hakkındaki kısa metinleri anlayabilir.
5.	(OY5) Yönergeleri Okuma (OY5 - K1) Kısa, basit yönlendirmeleri (X noktasından Y noktasına gitmek gibi) takip edebilir.
6.	(OY6) Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma (OY6 - K1) Basit kelimelerle anlatılmış gündelik etkinliklerle ilgili kısa, resimli anlatımları anlayabilir. (OY6 - K2) Görsellerin içerik hakkında çok fazla tahminde bulunmasına yardımcı olması koşuluyla resimli hikâyelerdeki kısa metinleri ana hatlarıyla anlayabilir.

Kaynak: Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme, 2021.

Tablo 11.

A2 Seviyesi Okuma Yeterlikleri Kazanım Listesi

A2 Okuma Yeterlikleri (OY) - A2 Kazanımlar (K)	
1.	(OY1) Genel Okuduğunu Kavrama
(OY1 – K1) Somut türde aşına olduğu meselelerle ilgili, yüksek kullanım sıklığına sahip günlük veya işle ilgili dilden oluşan kısa ve basit metinleri anlayabilir.	
(OY1 – K2) Bir kısmı ortak uluslararası kelime ögeleri olan yüksek kullanım sıklığına sahip kelimeleri içeren kısa ve basit metinleri anlayabilir.	
2.	(OY2) Yazışmaları Okuma
(OY2 – K1) Yazan kişinin aşına konular (arkadaşlar ve aile gibi) hakkında konuştuğu veya bu konularda soru sorduğu basit bir kişisel mektup, e-posta veya ilanı anlayabilir.	
(OY2 – K2) Aşına olduğu konularda temel standart rutin mektup veya faks türlerini (soruşturma, sipariş, onay mektupları gibi) anlayabilir. Kısa ve basit kişisel mektupları anlayabilir. Çok basit resmî e-posta ve mektupları (rezervasyon veya çevrim içi satın alma onayı gibi) anlayabilir.	
3.	(OY3) Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma
(OY3 – K1) Basit bir dilde ifade edilmeleri koşuluyla pratik, somut ve öngörülebilir metinlerdeki (ör. seyahat rehberleri, tarifler) belirli bilgileri bulabilir.	
(OY3 – K2) Broşür ve web sitelerinde yer alan ürünlerin (ör. taşınabilir dijital araçlar, kameralar) kısa ve basit açıklamalarındaki temel bilgileri anlayabilir.	
(OY3 – K3) Reklamlar, tanıtım broşürleri, menüler, kaynak listeleri ve çizelgeler gibi basit gündelik materyallerdeki belirli ve öngörülebilir bilgileri bulabilir.	
(OY3 – K4) Listelerdeki belirli bilgileri bulabilir ve gerekli bilgiyi ayırabilir (ör. hizmet veya satıcı bulmak için telefon rehberini kullanma).	
(OY3 – K5) Sokak, restoran, tren istasyonu gibi kamusal alanlardaki gündelik işaret, duyuru vb. ve iş yerlerindeki yönlendirme, yönerge ve tehlike uyarısı gibi metinleri anlayabilir.	
4.	(OY4) Bilgi ve Sav İçin Okuma
(OY4 – K1) Olayları tarif eden mektup, broşür ve kısa haber makaleleri gibi daha basit materyallerdeki belirli bilgiyi bulabilir.	
(OY4 – K2) İçeriğin aşına ve tahmin edilebilir olması koşuluyla aşına olduğu türdeki bir olay üzerine olan bir haber bülteninin genel taslağını takip edebilir.	
(OY4 – K3) Sayıların, isimlerin, resimlerin ve başlıkların önemli bir rol oynadığı ve metnin anlamını desteklediği kısa haber metinleri veya basit makalelerdeki temel bilgileri anlayabilir.	
(OY4 – K4) Gündelik konularla (ör. yaşam tarzı, hobiler, spor, hava) ilgili kısa metinlerin ana noktalarını anlayabilir.	
(OY4 – K5) Basit bir dil kullanması koşuluyla insanlar, yerler, gündelik hayat ve kültür vb. konuları anlatan metinleri anlayabilir.	

Tablo 11.

A2 Seviyesi Okuma Yeterlikleri Kazanım Listesi (Devam)

A2 Okuma Yeterlikleri (OY) – A2 Kazanımlar (K)	
4.	(OY4) Bilgi ve Sav İçin Okuma
(OY4 - K6) Resimli broşür ve haritalarda verilen bilgileri (ör. bir şehrin başlıca turistik yerleri) anlayabilir.	
(OY4 - K7) Kişisel ilgi alanına giren konulardaki (ör. spor, ünlüler) kısa haber metnlerinin ana noktalarını anlayabilir.	
(OY4 - K8) Basit bir dil kullanması ve tahmin edilemeyen bir ayrıntı içermemesi koşuluyla kendi alanıyla ilgili kısa olgusal bir tarif veya raporu anlayabilir.	
(OY4 - K9) İnsanların kısa bir ilan veya gönderide kendileri hakkında söylediklerinin ve diğer insanlarda neleri sevdikleriyle ilgili söylediklerinin çoğunu anlayabilir.	
5.	(OY5) Yönergeleri Okuma
(OY5 - K1) Basit bir dille ifade edildiğinde güvenlik talimatnamesi gibi düzenlemeleri anlayabilir.	
(OY5 - K2) Adım adım resmedilen kısa yönergeleri (ör. yeni bir teknoloji kurmak için) anlayabilir.	
(OY5 - K3) Halka açık bir telefon gibi gündelik hayatta karşılaşılan araç gereçlerle ilgili basit yönergeleri anlayabilir.	
(OY5 - K4) Resimlendirilmiş olmaları ve aralıksız olmamaları koşuluyla basit kısa yönergeleri anlayabilir.	
(OY5 - K5) Basit bir komut (ör. “Yemeklerden önce alınız!” veya “Araç kullanıyorsanız almayınız!”) şeklinde ifade edilen ilaç prospektüslerindeki yönergeleri anlayabilir.	
(OY5 - K6) Özellikle en önemli adımları gösteren resimler varsa basit bir yemek tarifini takip edebilir.	
6.	(OY6) Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma
(OY6 - K1) Yüksek kullanım sıklığına sahip sözcüklerle gündelik dilde, aşına olduğu somut durumları betimleyen kısa, basit hikâyeleri ve çizgi romanları okuyabilecek kadar anlayabilir.	
(OY6 - K2) Somut, gündelik konularla (ör. hobiler, spor, serbest zaman etkinlikleri, hayvanlar) ilgili kısa dergi raporları veya kılavuz girişlerinde belirtilen ana noktaları anlayabilir.	
(OY6 - K3) Kısa anlatıları ve birinin hayatını anlatan basit bir dille oluşturulmuş betimlemeleri anlayabilir.	
(OY6 - K4) Bir fotoğraf hikâyesinde (ör. yaşam tarzı üzerine bir dergide) neler olduğu ve karakterlerin nasıl olduğu hakkında izlenim oluşturabilir.	
(OY6 - K5) Bir kişinin (ör. bir ünlünün) kısa betimlemesinde verilen bilginin çoğunu anlayabilir.	
(OY6 - K6) Basit bir dilde ve açık bir şekilde oluşturulmuş olması koşuluyla öngörülebilir bir yapı izleyen bir olayı (ör. Oscar Ödülleri) bildiren kısa bir makalenin ana noktasını anlayabilir.	

Kaynak: Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme, 2021.

Tablo 10 ve Tablo 11’de, Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının okuma yeterlikleri ve kazanımlarının analiz edilmiştir. Bu tablo, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde belirlenen A1 ve A2 seviyesi okuma yeterlikleri kazanım listesine dayanarak oluşturulmuştur. Yeterlikler, OY1, OY2, OY3, OY4, OY5 ve OY6 olarak kodlanmış ve kazanımlar, ilgili yeterlik kodları altında K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8 ve K9 şeklinde sınıflandırılmıştır. Kazanımların kitaplardaki tekrar sayısı da tabloda yer almaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde 10 kitap ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise 14 kitap olmak üzere toplam 24 kitap incelenmiştir. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitapları yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bağlamında sıklık ve içerik açısından incelenmiştir. Kültür aktarımı bağlamında incelenirken günlük yaşam, yaşam şartları, kişiler arası ilişkiler, değerler, inançlar, davranışlar, beden dili, sosyal gelenekler, törensel davranışlar kültürel öğeleri dikkate alınmiştır. Her iki hikâye seti kültür aktarımı bakımından tek bir tabloda karşılaştırılmıştır. Ardından CEFR okuma yeterliği kazanımlarına göre kitaplar incelenmiştir. Önce setteki her bir kitap için, sonrasında tüm set için okuma kazanım yeterliği sıklıklarına yer verilmiş ve her iki setteki toplam okuma kazanımı sıklığı tek bir tablo halinde verilmiştir.

Bu araştırmanın verileri, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırma konusuyla ilgili yazılı materyallerin analiz edilerek incelenmesi sürecini ifade eder (Şimşek ve Yıldırım, 1999).. Bu yöntem, araştırma verilerinin elde edilmesi için alanyazında tek başına kullanılan bir tekniktir (Sak, Şahin Sak, Öneren Şendil ve Nas, 2021, s. 232).

Bu araştırmada, verilerin analizi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, nitel araştırma verilerinin görüşme, gözlem veya dokümanlar yoluyla toplanmasını içeren bir yöntemdir. Bu yöntem, dört aşamada gerçekleştirilen bir analiz sürecini kapsar: Verilerin kodlanması, temaların belirlenmesi, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 228) ve içerik analizi, nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan bir veri analizi yöntemidir ve araştırmacının verileri sistemli bir şekilde işleyerek anlamlı sonuçlar elde etmesine olanak tanır. Bu yöntem, verilerin amacını belirlemeyi, kavramları açıklamayı, analiz birimlerini tanımlamayı, konuyla ilgili verilerin yerini saptamayı, mantıksal bir yapı oluşturmayı, kodlama kategorilerini belirlemeyi, saymayı, yorumlamayı ve sonuçları yazmayı içerir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012, s. 251). Bu araştırmada, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde belirtilen ölçütlere uygun şekilde, Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının kültürel öğelerin aktarımı ve okuma kazanımlarının sıklıkları analiz edilmiştir.

Bu araştırmada, Türkçe ğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının kültürel öğeleri ve okuma kazanımlarının sıklığı, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin sosyokültürel bilgi başlığı altındaki kategorilerine uygun olarak incelenmiştir. Bu kategoriler; "Günlük Yaşam", "Yaşam Koşulları", "Kişiler Arası İlişkiler", "Değerler, İnançlar ve Tutumlar", "Beden Dili", "Sosyal Adetler" ve "Törensel Davranışlar" olarak belirlenmiştir. Tüm veriler, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde tanımlanan kategoriler doğrultusunda analiz edilmiştir. Metinde ayrıca, sosyokültürel değerlerin ne olduğu da ele alınmıştır. Bu değerler aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. Günlük yaşam

- Yeme ve içme, öğünler, sofra kültürü
- Bayramlar
- Çalışma zamanları ve alışkanlıkları
- Boş zaman uğraşları

2. Yaşam koşulları

- Yaşam standartları
- Ev ortamı
- Sosyal güvence

3. Kişiler arası ilişkiler

- Bir toplumun sınıfsal yapısı ve sosyal gruplar arasındaki ilişkiler
- Farklı cinsiyetler arası ilişkiler
- Aile yapıları ve ilişkileri
- Nesiller arası ilişkiler
- Etnik ve diğer halklar arasındaki ilişkiler

4. Değerler, inançlar ve davranışlar

- Sosyal sınıf
- Meslek grupları
- Varlık

- Yöresel kültürler
 - Millî kimlik
 - Din
5. Beden dili
6. Sosyal âdetler
- Hediyeler
 - Giyim
 - Davranış ve sohbet kuralları ve tabular
 - Vedalaşmak
7. Törenselle davranışlar
- Dinî gelenekler
 - Doğum, evlenme, ölüm
 - Halka açık toplantılarda ve törenlerde seyircilerin davranışları
 - Kutlamalar, festivaller, dans ortamı, diskotekler vb. (CEFR, 2013, s. 19).

Analiz sonucunda kitaplarda yer alan kültürel değerler belirlenmiş, Türk kültürü ve evrensel kültür açısından değerlendirilmiş ve bu verilerin sıklıkları hesaplanarak A1, A2 ve A1-A2 toplam seviye sayıları ile tablo oluşturulmuştur. Oluşturulan tablolar yorumlanarak kitaplarda hangi kültürel değer ögesinin en çok ve en az yer aldığı belirtilmiştir.

İnceleme nesnesi olarak belirlenen cümleler içerik analizi ile incelenmiştir ve bulgular kısmında sunulmuştur. Bu yöntem aracılığıyla araştırmada geçerlilik sağlanmıştır. Veri toplama sürecinde, araştırmacı ve alan uzmanı ilk 5 sayfada aynı sonuca ulaşmış ardından araştırmacı incelemeye tek başına devam etmiştir. Araştırma kapsamında, incelenen hikâye kitapları altı aylık bir zaman diliminde araştırmacı tarafından iki kez çözümlenmiştir. Nitel araştırmalarda güvenilirliği test etmek için bir yol, zaman açısından korelasyonu değerlendirmektir. İki okuma arasındaki uzlaşma yüzdesi değerlendirilmiş ve %88 olarak belirlenmiştir. Bu yaklaşımda, aynı

dokümanlar farklı zaman dilimlerinde araştırmacılar tarafından incelenir ve bu incelemeler arasındaki uyum yüzdesi hesaplanır. Uyum yüzdesi hesaplaması için "Uzlaşma sayısı/ Uzlaşma + uzlaşmama sayısı" formülü kullanılır. Güvenirliğin kabul edilebilmesi için uyum yüzdesinin %70'ten yüksek olması gereklidir (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 80-81). Bu sonuç, araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu başlık altında araştırmanın bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlarına yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda ortaya koyulmuştur.

4.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Bağlamında İncelenmesi

Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bağlamında incelenmesine yer verilmiştir.

4.1.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1-A2 seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi A1-A2 Seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

4.1.1.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 12.

PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Töresel Davranışlar	Toplam
A1								
Türk Kültür Değerleri	18	2	22	8	0	7	3	60
Evrensel Kültür Değerleri	1	0	0	0	0	3	0	4
Tüm Değerler	19	2	22	8	0	10	3	64

PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında toplam 64 kültürel öge kullanılmıştır. Bunların 60'ı Türk Kültür unsuru iken 4 tanesi evrensel kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Günlük yaşama dair 19 adet kültürel unsur yer almaktadır ve bunların 18'i Türk kültürü unsuru, 1'i ise evrensel kültür unsurudur. Yaşam şartlarına ait 2 kültürel unsur bulunmaktadır. Bunların tümü Türk kültür unsurudur ve evrensel kültür unsuru yoktur. Kişiler arası ilişkilere ait 22 kültürel unsur yer almaktadır ve tamamı Türk kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlara ait 8 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve tamamı Türk kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Beden diline ait hem Türk hem evrensel kültür unsuru tespit edilmemiştir. Sosyal geleneklere ait 10 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve bunların 7'si Türk kültür unsuru, 3'ü ise evrensel kültür unsurudur. Töresel davranışlara ait 3 adet kültürel unsur yer almaktadır ve tamamı Türk kültür unsurudur (Tablo 12).

4.1.1.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarının yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarının yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 13.

PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

A2	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Töresel Davranışlar	Toplam
Türk Kültür Değerleri	12	7	28	5	3	4	0	59
Evrensel Kültür Değerleri	1	5	0	0	0	1	0	7
Tüm Değerler	13	12	28	5	3	5	0	66

PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında toplam 66 kültürel öge kullanılmıştır. Bunların 59'u Türk Kültür unsuru iken 7 tanesi evrensel kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Günlük yaşama dair 13 adet kültürel unsur yer almaktadır ve bunların 12'si Türk kültürü unsuru, 1'i ise evrensel kültür unsurudur. Yaşam şartlarına ait 12 kültürel unsur bulunmaktadır. Bunların 7'si Türk kültür unsuru, 5 tanesi evrensel kültür unsurudur. Kişiler arası ilişkilere ait 28 kültürel unsur yer almaktadır ve tamamı Türk kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlara ait 5 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve tamamı Türk kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Beden diline ait 3 kültürel unsur vardır ve tamamı Türk kültür unsuruna aittir. Sosyal geleneklere ait 5 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve bunların 4'ü Türk kültür unsuru, 1'i ise evrensel kültür unsurudur. Töresel davranışlara ait kültürel unsur yer almamaktadır (Tablo 13).

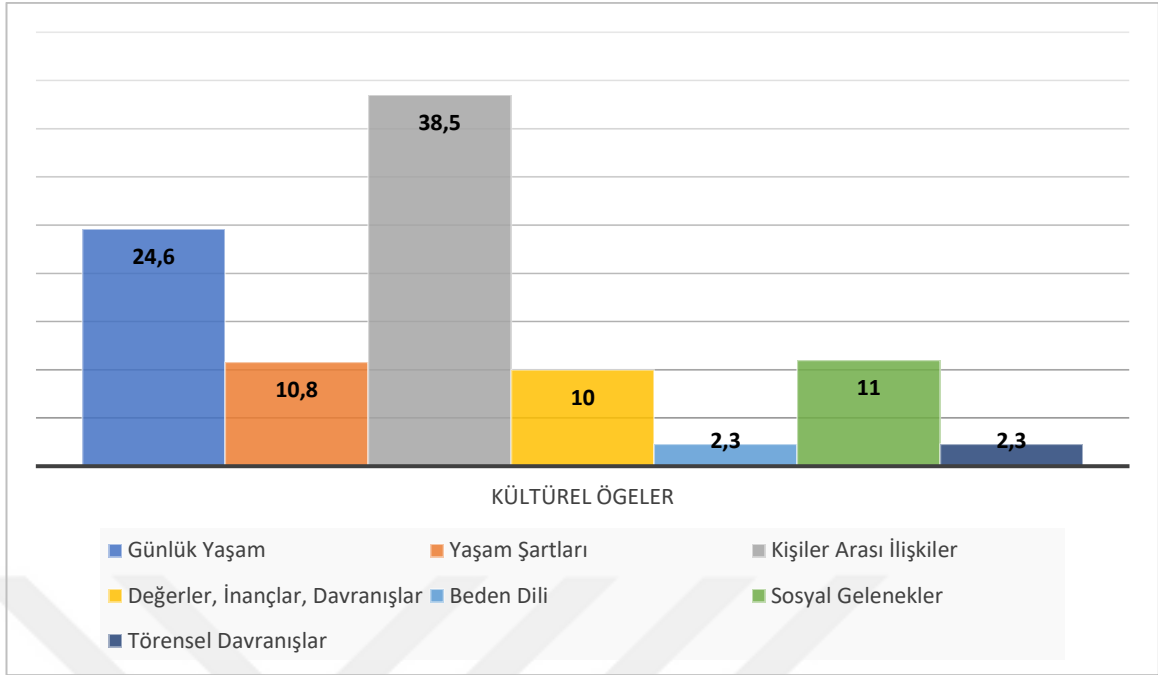
4.1.1.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 ve A2 seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 14.

PIKTES Salih Hikâye Serisi A1-A2 Hikâye Kitabında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

A1 – A2	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Töresel Davranışlar	Toplam
Türk Kültür Değerleri	30	9	50	13	3	11	3	119
Evrensel Kültür Değerleri	2	5	0	0	0	4	0	11
Tüm Değerler	32	14	50	13	3	15	3	130

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında toplam 130 kültürel öğe kullanılmıştır. Bunların 119'u Türk kültür unsuru iken 11 tanesi evrensel kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Günlük yaşama dair 32 adet kültürel unsur yer almaktadır ve bunların 30'u Türk kültürü unsuru, 2'si ise evrensel kültür unsurudur. Yaşam şartlarına ait 14 kültürel unsur bulunmaktadır. Bunların 9'u Türk kültür unsuru, 5'i ise evrensel kültür unsurudur. Kişiler arası ilişkilere ait 50 kültürel unsur yer alırken tamamı Türk kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlara ait 13 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve tamamı Türk kültür unsuru olarak belirlenmiştir. Beden diline ait 3 adet kültürel unsur yer alırken, tamamı Türk kültür unsurudur. Sosyal geleneklere ait 15 adet kültürel unsur bulunmaktadır ve bunların 11'i Türk kültür unsuru, 4'ü ise evrensel kültür unsurudur. Töresel davranışlara ait 3 adet kültürel unsur yer almaktadır ve tamamı Türk kültür unsurudur (Tablo 14).

Şekil 1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitabında yer alan kültürel öğelerin yüzdesel dağılım oranı

Şekil 1'e göre, PICTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitabında kültürel öğelerin yüzdelik dağılımı incelendiğinde en yoğun kategorinin kişiler arası ilişkiler (%38,5) olduğu görülmektedir. Bunun ardından, günlük yaşam (%24,6), yaşam koşulları (%10,8), sosyal gelenekler (%11,5), yaşam şartları (%10,76), beden dili ve törensel davranışlar (%2,3) şeklinde sıralanmaktadır.

4.1.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımı içerik analizine yer verilmiştir.

4.1.2.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Günlük yaşama ilişkin kültürel öğeler, elde edilen verilerin %24,5'lik oranıyla ikinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 30 tanesi Türk kültürüne ait 2 tanesi ise evrensel kültüre aittir.

İncelenen hikâye kitaplarında Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.1.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih uyanıyor. Elini, yüzünü yıkıyor. Okul kıyafetlerini giyiyor. Kahvaltı yapıyor Dişlerini fırçalıyor. (Salih Okula Başlıyor, s: 1)
- Salih'in babası Mehmet Bey, okula geliyor. Zil çalıyor, ders bitiyor. Salih ve babası eve gidiyor. (Salih Okula Başlıyor, s: 12)
- Bugün cumartesi. Salih sabah uyanıyor. Tuvalete gidiyor. Elini, yüzünü yıkıyor. Havluyu alıyor. Ellerini ve yüzünü kuruluyor. (Salih Evde, s: 1)
- Salih acıkıyor. Mutfığa gidiyor. Kahvaltı masasını görüyor. Annesi, Salih'ten peyniri istiyor. Salih buzdolabını açıyor. Peyniri alıyor ve masaya koyuyor. Salih sandalyeye oturuyor. Birlikte kahvaltı yapıyorlar. (Salih Evde, s: 2)
- Salih'in babası ve kız kardeşi Demet de mutfığa geliyor. Birlikte kahvaltı yapıyorlar. (Salih Evde, s: 2)
- Salih ve babası Mehmet Bey balkona gidiyorlar. Babası balkonda çay içiyor. Salih çiçekleri suluyor. Mehmet Bey ve Salih sohbet ediyorlar. (Salih Evde, s:3)
- Salih ve babası salona geliyorlar. Mehmet Bey televizyonu açıyor. Salih koltuğa oturuyor. Çizgi film izliyor. Annesi Betül Hanım da salona geliyor, kanepeye oturuyor ve gazete okuyor. Mehmet Bey, kitaplıktan kitabını alıyor ve okuyor. (Salih Evde, s: 4)
- Çizgi film bitiyor. Kapının zili çalıyor. Arkadaşları Salih'i dışarı çağırıyor. Salih anne ve babasından izin alıyor, bahçeye çıkıyor. Salih ve arkadaşları bahçede oyun oynuyorlar. (Salih Evde, s: 5)

- Salih ve arkadaşları bahçede saklambaç ve körebe oynuyorlar. Onlar çimlerde oturuyorlar, dinleniyorlar. Sonra bahçede futbol oynuyorlar ve çok eğleniyorlar. (Salih Evde, s: 6)
- Salih duştan çıkıyor, saçını kurutuyor. Tarak alıyor ve saçını tarıyor. Sonra odasına gidiyor. Kıyafetlerini giyiyor. (Salih Evde, s: 9)
- Salih çantasını açıyor. Kitap ve defter çıkarıyor. Ders çalışıyor. (Salih Evde, s: 10)
- Salih mutfığa gidiyor. O ve ailesi akşam yemeği yiyorlar. (Salih Evde, s: 11)
- Salih'in uykusu geliyor. Salih dişlerini fırçalıyor ve pijamasını giyiyor. Betül Hanım odaya geliyor. Ona masal okuyor. (Salih Evde, s: 12)
- Hep birlikte sofrayı hazırlıyorlar. Tüm aile sofraya oturuyor. (Salih Köyde, s: 14)
- Tüm aile birlikte yemek yediler ve sohbet ettiler. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 12)
- Salih, cumartesi günü saat 09.00'da uyandı. Elini, yüzünü yıkadı. Annesine, babasına ve kız kardeşine "Günaydın" dedi. Hep birlikte kahvaltı masasına oturdular ve kahvaltı yaptılar. (Salih Oyun Oynuyor, s: 1)
- Eve geldi. Elini, yüzünü yıkadı ve kıyafetlerini değiştirdi. Biraz dinlendi, kitap okudu. Sonra, Salih annesine akşam yemeği için yardım etti. (Salih Oyun Oynuyor, s: 9)
- Salih dişlerini fırçaladı, odasına gitti, pijamasını giydi ve yatağına yattı. (Salih Oyun Oynuyor, s: 13)

4.1.2.1.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih, annesi ve babası ile hastaneye geldi. Babası hastaneye giriş işlemleri için form doldurdu. Forma hastanın adını, soyadını, yaşını, adresini ve

telefon bilgilerini yazdı. (Salih Hasta, s: 5)

- Salih, annesi ve babası ilaçları almak için eczaneye gittiler. Eczacı reçeteye baktı, ilaçları verdi ve “Geçmiş olsun.” dedi. (Salih Hasta, s: 9)
- Bir pazar günü Salih ve arkadaşları Ömer, Esra, Selim, Burcu parkta buluştular. Çocuklar önce biraz yürüdüler. Sonra çimlerin üzerine oturdular ve konuştular. Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 1)
- Salih, bugün 07.30’da uyandı. Ellerini ve yüzünü yıkadı. Annesine, babasına ve kız kardeşine “Günaydın.” dedi. Betül Hanım kahvaltı için yumurtayı, peyniri, zeytini, balı, reçeli, ekmeği masaya koydu. Mehmet Bey çay ve sütleri hazırladı. Salih ve Demet de geldi. Tüm aile masaya oturdu. (Salih’in Bir Günü, s: 1)
- Salih kahvaltıdan sonra odasına gitti; okul kıyafetlerini giydi, çantasını aldı. Saat 08.30’da evden çıktı ve okula gitti. (Salih’in Bir Günü, s: 3)
- Hep birlikte saat yedi buçukta akşam yemeği yediler. Yemekte herkes bugün yaptıklarını anlattı. Salih: -Baba bugün Ömer bize geldi. Peynirli makarna yaptık. Ders çalıştık, kitap okuduk. Okulda öğrendiğimiz “saatler oyunu”nu oynadık. Mehmet Bey: -Saatler mi? Güzel oyunmuş. Demet sen ne yaptın bugün? Demet: - Çizgi film seyrettim, resim yaptım ve bebeğimle oynadım. (Salih’in Bir Günü, s: 13-14)
- Salih koltuğa oturdu. Berber, Salih ve babasının saçlarını kesti. Mehmet Bey parayı Salih’e verdi. Salih ödemeyi yaptı. (Salih Çarşıda, s: 5)
- Berberden sonra Salih ve babası manava gittiler. Manavdan 1 kg üzüm, 1 adet karpuz; yarım kilo biber, 2 kg domates, 1 kg soğan ve 1 demet maydanoz aldılar. (Salih Çarşıda, s: 6)
- Salih ve babası markete gittiler. Alışveriş arabası ile marketin bölümlerini dolaştılar. Marketten sıvı yağ, tuz ve karabiber aldılar. (Salih Çarşıda, s: 8)
- Pastanenin balkonunda bir masaya oturdular. Mehmet Bey iki limonata istedi. Onlar limonata içtiler, sohbet ettiler. (Salih Çarşıda, s: 9)
- Salih ve babası yürüyorlar. Ancak Salih çarşıda yoruldu, bu nedenle yürümek istemedi. Onlar dolmuşa bindiler. Dolmuşta insan şoföre para

verdiler, Mehmet Bey de yol ücretini şoföre verdi. Evlerine yaklaştılar. Salih “İnecek var!” dedi. Şoför arabayı durdurdu. Salih ve babası dolmuştan indiler. (Salih Çarşıda, s: 10)

- Bugün alışverişi babam ve ben yaptık. Babamla çarşıya gittik. Önce berbere sonra manav, kasap ve markete gittik. Eve dolmuşla döndük. Yolda bir kadın, bir erkek trafik polisi gördük. Trafik ışıkları bozuktu. Polisler trafiği düzenliyorlardı. (Salih Çarşıda, s: 13)

4.1.2.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğeler, elde edilen verilerin %10,76'lık oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 9 tanesi Türk kültürüne ait 5 tanesi de evrensel kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.2.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih köyü çok seviyor. Çünkü köyde koyunlar, kuzular ve tavuklar var. (Salih Köyde, s: 2)
- Salih'in dedesi ve babaannesi, iki katlı evde yaşıyorlar. Evin önünde büyük bir bahçe var. Bahçede meyveler, sebzeler, çiçekler, ağaçlar var. (Salih Köyde, s: 3)

4.1.2.2.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Önce başkentimiz Ankara'ya, amcamlara gittik. Anıtkabir'i ziyaret ettik. Anakara Kalesi'ni, Hamamönü evlerini, camileri, parkları gezdik. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 2)
- Ankara'dan sonra Denizli'ye, dayıma gittik. İlk gün Pamukkale Travertenlerini gezdik. Her yer pamuk gibi bembeyazdı. İkinci gün Hierapolis'i, Kleopatra Havuzlarını ve Keloğlan Mağarasını gezdik. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 3)
- Dayım geçen hafta Şanlıurfa'yı anlattı. Balıklıgöl, Rizvaniye Camisi ve Haleplibahçe Mozaik Müzesini çok merak ettik. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 3)
- Sabah erken kalktık ve İstanbul turuna başladık. Burada hem tarihi mekanlar hem doğal güzellikler vardı. Ayasofya Müzesini ve Topkapı Sarayını gezdik. Galata Kulesine gittik. Kapalı Çarşıdan hediyeler aldık. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 4)
- İstanbul çok büyük ve kalabalıktı. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 5)
- Adana'ya gelirken annem "Mevlâna Türbesini ziyaret edelim ve öğle yemeğini Konya'da yiyelim." dedi. Hepimiz bu fikri çok beğendik. Babam yolda Mevlâna hakkında bilgiler verdi. Türbede bir müze vardı. Müzeyi gezdik. Bir sanatçı "ney" aldı. Bu müzik aletinin sesi bizi çok etkiledi. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 6)
- Biz geçen sene Karadeniz turuna gittik. Trabzon, Rize, Artvin, Giresun ve Ordu'yu gezdik. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 7)
- Azerbaycan ve Türkiye iki kardeş ülke. Azerbaycan vatandaşları Azeri Türkçesi konuşuyorlar. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 9)
- Haydar Aliyev Merkezini, Kukla Müzesini gezeceğiz. Bakü'deki Minyatür Kitap Müzesini çok merak ediyorum çünkü bu müze dünyanın ilk ve tek Minyatür Kitap Müzesi. Müzede sadece 7,5 cm'den küçük kitaplar var ve müze Guinness Rekorlar Kitabına girmiş. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 10)
- İtalya, Türkiye'nin batısında ve çizme şeklinde bir ülke. Başkenti Roma. Şehrin içinde birçok çeşme var. İtalyanlar, makarnayı, balığı ve pizzayı çok seviyorlar. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 11)
- Biz geçen yıl Rusya'ya gittik. Rusya'nın başkenti Moskova. Bu ülke soğuk. Orada çok fazla saray var. En çok Kremlin Sarayını gezdik. Bir de

Hollanda'ya gittik. Başkenti Amsterdam. Hollanda'da farklı renklerde çok lale var. İstanbul'da geziyorum sandım. Bu ülke yel değirmenleriyle ünlü. Ülkede 1180 adet yel değirmeni varmış. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 12)

- Biliyor musun, dünyadaki robotların yarısı Japonya'daymış. Ayrıca buradaki binlerce insan, 100 yaşından büyükmüş. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 13)

4.1.2.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğeler, elde edilen verilerin %38,5'lik oranıyla birinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 50 tanesi Türk kültürüne aitken evrensel kültür ögesine rastlanılmamıştır. İncelenen hikâye kitaplarında Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.3.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Kişiler Arası İlişkilere İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- – Merhaba. Benim adım Ömer. Senin adın ne? – Benim adım Salih memnun oldum Ömer. Ben de memnun oldum Salih. – Nasılsın? – Teşekkür ederim. İyiyim. Sen nasılsın? – Ben de iyiyim. (Salih Okula Başlıyor, s: 6)
- – Kaç yaşındasın Ömer? – Ben yedi yaşındayım. Sen kaç yaşındasın? –Ben sekiz yaşındayım. (Salih Okula Başlıyor, s: 7)
- – Nerelisin Salih? –Ben Adanalıyım. Sen nerelisin? –Ben Halepliyim.
– Ülkemize hoş geldin Ömer. (Salih Okula Başlıyor, s: 8)
- – Benim adım Hatice. Otuz beş yaşındayım. Ankaralıyım. Öğretmenim. (Salih Okula Başlıyor, s: 10)
- Arkadaşları Salih'i dışarı çağırıyor. Salih, anne ve babasından izin alıyor, bahçeye çıkıyor. (Salih Evde, s: 5)

- – Sıhhatler olsun oğlum. Çok güzel kokuyorsun. – Teşekkür ederim canım annem. (Salih Evde, s: 9)
- – Anneciğim, babacığım yemek ve salata çok güzel, ellerinize sağlık. –Afiyet olsun oğlum. (Salih Evde, s: 11)
- – Canım dedem, canım babaannem sizi çok özlüyoruz. Nasılsınız, iyi misiniz? – İyiyiz, çok şükür güzel torunlarım. Siz nasılsınız? – Biz de iyiyiz babaanne. (Salih Köyde, s: 6)
- Salih ve Demet: – Hoşça kal dede, hoşça kal babaanne. Dede ve Babaanne:
- – Güle güle çocuklar, yine gelin. Tüm Aile: – Sizi çok seviyoruz, siz de bize gelin. (Salih Köyde, s: 16)
- Çocuklar: –İyi günler. Bayramınız mübarek olsun. Salih ve annesi: –Sizin de bayramınız mübarek olsun. (Salih Köyde, s: 6)
- Canım dedem, canım babaannem sizi çok özlüyoruz. (Salih Köyde, s: 6)
- Salih ailesi ile bayramda anneannesi ve dedesine gitti. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 1)
- Salih'in annesi: – Hoş geldiniz. Teyzesi ve dayısı: – Hoş bulduk. Sonra birbirlerine sarıldılar. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 2)
- Tüm aile baklavayı beğendi. Herkes anneanneye “Ellerine sağlık.” dedi. Anneanne: – Afiyet olsun yavrularım. Baklavayı dün dedenizle birlikte yaptık. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 5)
- Annesine, babasına ve kız kardeşine “Günaydın.” dedi. (Salih Oyun Oynuyor, s: 1)
- Salih arkadaşlarının yanına geldi. – Merhaba ben de sizinle oynayabilir miyim? (Salih Oyun Oynuyor, s: 4)
- Oyun bitti. Çocuklar, yolda komşuları İpek Teyze ve Kemal amca'yı gördüler. Onların elinde çok poşet vardı. Salih ve arkadaşları hemen koştular. İpek teyze ve Kemal amcadan poşetleri istediler. Onlara yardım ettiler. Kemal amca ve İpek teyze çocuklara teşekkür etti. (Salih Oyun Oynuyor, s: 8)

- Salih arkadaşlarına veda etti. Onlara “Hoşça kalın!” dedi. (Salih Oyun Oynuyor, s: 9)
- Saat üç oldu. Salih arkadaşlarına veda etti. Onlara hoşça kalın dedi. Elini yüzünü yıkadı ve kıyafetlerini değiştirdi. Biraz dinlendi ve kitap okudu. Sonra Salih annesine akşam yemeği için yardım etti. (Salih Oyun Oynuyor, s: 9)
- Mehmet Bey masaya baktı: –Yemekler çok güzel. Ellerine sağlık. (Salih Oyun Oynuyor, s: 10)
- – Aferin oğlum. Yaşlı insanlara yardım etmek çok güzel. (Salih Oyun Oynuyor, s: 12)

4.1.2.3.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Kişiler Arası İlişkilere İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Mehmet Bey hemen aile hekimini aradı: – Alo! İyi akşamlar, Mustafa Bey. Ben Mehmet Yıldız. Aile hekimi: – İyi akşamlar, Mehmet Bey. (Salih Hasta, s: 3)
- Betül Hanım: – İyi akşamlar doktor bey. Doktor: – İyi akşamlar. (Salih Hasta, s: 6)
- Doktor: Geçmiş olsun. Betül Hanım ve Salih: Teşekkür ederiz. (Salih Hasta, s: 8)
- Eczacı reçeteye baktı, ilaçları verdi ve “Geçmiş olsun.” dedi. Mehmet Bey eczacıya teşekkür etti. (Salih Hasta, s: 9)
- Ahmet: – Salih günaydın, haydi dışarı gel, oyun oynayalım. Salih: – Günaydın Ahmet. Ben hastayım. (Salih Hasta, s: 10)
- Ahmet: – Tamam Salih geçmiş olsun. İnşallah abuk iyileşirsin. Salih: – Teşekkür ederim Ahmet. (Salih Hasta, s: 11)
- Çocuklar: – Geçmiş olsun Salih! Salih çok şaşırdı: – Teşekkür ederim. Hepiniz hoş geldiniz, canım arkadaşlarım. (Salih Hasta, s: 14)

- Giriş kapısında bir görevli vardı. Görevli çok güler yüzlüydü. Bize “Hoş geldiniz.” dedi. Biz de “Teşekkür ederiz, hoş bulduk.” dedik. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 3)
- Merhaba. Ben bir zürafayım. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 5)
- Merhaba. Hoş geldiniz. Ben aslanım. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 6)
- Hey! Ben bir timsahım. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 8)
- Merhaba, ben bir yılanım. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 9)
- Merhaba, ben bir filim. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 10)
- Merhaba, ben bir örümceğim. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 12)
- Ömer: – Türkçe, matematik ve müzik dersleri vardı. Hepsi çok güzeldi, Betül Teyze. Betül Teyze: – Çok güzel, Aferin size. (Salih’in Bir Günü, s: 4)
- Betül Hanım: – Hoş geldiniz çocuklar. Çocuklar: – Hoş bulduk. (Salih’in Bir Günü, s: 4)
- Ömer: – Makarna çok güzeldi. Teşekkür ederiz, Betül Teyze. Betül Hanım: – Afiyet olsun çocuklar. Sizin de ellerinize sağlık. (Salih’in Bir Günü, s: 7)
- Saat altı buçukta Ömer’in annesi oğlunu almaya geldi. Ömer: – Bugün için teşekkür ederim. Çok güzel bir gündü. – Tamam ama sen de bize gel. Hoşça kalın. (Salih’in Bir Günü, s: 12)
- Salih’in uykusu geldi. Annesine, babasına ve kız kardeşine “İyi geceler.” dedi. (Salih’in Bir Günü, s: 14)
- Betül Hanım: – Evet, çok iyi olur. Hadi o zaman, güle güle gidin. Malzemeleri bekliyorum, geç kalmayın lütfen. (Salih Çarşıda, s: 3)
- Salih parayı ödedi, “Hayırlı işler Hayri amca.” dedi ve onlar kasaptan çıktılar. (Salih Çarşıda, s:7)
- Ömer annesinden izin aldı. Okuldan sonra benimle gelecek. (Salih’in Bir Günü, s: 2)

- Ders saat 09.00'da başladı. Salih okulda derslerini dikkatle dinledi. Teneffüslerde arkadaşlarıyla oynadı. Saat 14.00'te zil çaldı. Salih'in evine gittiler. (Salih'in Bir Günü, s: 3)
- Salih'in odasına gittiler. Ders çalıştılar, sonra da yarım saat kitap okudular. (Salih'in Bir Günü, s: 7)
- Salih Ömer'i arkadaşlarıyla tanıştırdı. – Arkadaşlar Ömer benim sınıf arkadaşım. O bizim misafirimiz. – Merhaba Ömer mahallemize hoş geldin. Ömer: – Hoş bulduk, arkadaşlar. (Salih'in Bir Günü, s: 8)
- Salih ve babası berbere gittiler. Salih: – Hayırlı işler, berber amca. Mehmet Bey: – Hayırlı işler ustam. Berber: – Hoş geldiniz Mehmet Bey. Sen de hoş geldin Salih. (Salih Çarşıda, s: 5)
- Tüm aile misafirleri karşıladı. Salih hepsine “Hoş geldiniz.” dedi. (Salih Çarşıda, s: 11)
- Ömer bu sabah Salih'e telefon etti: – Alo, Merhaba Salih. Ben Ömer, nasılsın? Salih: – Merhaba Ömer, iyiyim. Sen nasılsın? Ömer: – Sağ ol, ben de iyiyim. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 1)
- Ömer: – Kahvaltıdan sonra size gelmek istiyorum. Evde misiniz? Salih: – Evdeyiz bekliyorum. Ömer: – Tamam. Salih: – Görüşürüz. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 1)

4.1.2.4. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Değerler, İnançlar ve Davranışlara ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilerin %10'luk oranıyla beşinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 13 tanesi Türk kültürüne aitken evrensel kültür ögesine rastlanılmamıştır. İncelenen hikâye kitaplarında İnançlar, Değerler ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.4.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Değerler, İnançlar ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Öğretmen sınıfa giriyor. Öğrenciler ayağa kalkıyor. (Salih Okula Başlıyor, s: 9)
- Tüm aile oradaydı. Herkes birbirinin bayramını kutladı. Küçükler büyüklerin ellerinden öptü, büyükler de Salih'e, Demet'e ve Ali'ye bayram hediyesi verdiler. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 4)
- Ali, misafirlerin ellerine kolonya döktü. Salih de misafirlere bayram şekeri ikram etti. Teyzesi, Türk kahvesi ve baklavalarla salona girdi. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 5)
- Salih şekeri ve kolonyayı getirdi. Çocuklar şekerleri aldı ve ellerindeki torbalara koydu. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 6)
- Yağmur yağıyor, seller akıyor, komşu kızı camdan bakıyor, yağmur yağıyor, şimşek çakıyor, gökyüzünde lamba yanıyor, yağmur yağıyor, buğday bitiyor, fırınlarda ekmek pişiyor. (Salih Oyun Oynuyor, s: 6)
- Çocuklar yolda komşuları İpek teyzeyi ve Kemal amca'yı gördüler. Onların elinde çok poşet vardı. Salih ve arkadaşları hemen koştular. Onlara yardım ettiler. (Salih Oyun Oynuyor, s: 8)
- Bugün İpek Teyze ve Kemal amca'yı gördük. Onlara yardım ettik. Poşetlerini taşıdık. Yaşlı insanlara yardım etmek çok güzel. (Salih Oyun Oynuyor, s: 12)
- Yaşlı insanlara yardım etmek çok güzel. Yaşlı insanlara yardım etmek Salih'i çok mutlu etti. (Salih Oyun Oynuyor, s: 13)

4.1.2.4.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Değerler, İnançlar ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Ali Babanın Çiftliği şarkısını söyledik. (Salih Tabiat ve Hayvan Müzesinde, s: 14)
- Salih ve Ömer, Betül Hanım’a yardım ettiler. (Salih’in Bir Günü, s: 7)
- Salih, Demet ve Mehmet Bey de şimdi Betül Hanım’a yardım ediyorlar. (Salih Çarşıda, s: 1)
- Annem yolda “Mevlâna Türbesi’ni ziyaret edelim.” dedi. Babam yolda Mevlâna hakkında bilgiler verdi. (Salih’in Seyahat Günlüğü, s: 6)
- Türbede müze vardı. Bir sanatçı “ney” çaldı. Bu müzik aletinin sesi bizi çok etkiledi. (Salih’in Seyahat Günlüğü, s: 6)

4.1.2.5. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Beden Diline ilişkin kültürel öğeler, elde edilen verilerin %2,3'lük oranıyla altıncı sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 3 tanesi Türk kültürüne aitken evrensel kültür ögesine rastlanılmamıştır. İncelenen hikâye kitaplarında Beden Diline İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.5.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitapları Beden Diline İlişkin Kültürel Öge örneği içermemektedir.

4.1.2.5.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Beden Diline İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih 30 lira verdi ve 2 lira para üstü aldı. Mehmet Bey “Artık alışverişimizi Salih yapıyor.” dedi, manava göz kırptı ve güldü. (Salih Çarşıda, s: 6)
- Mehmet Bey manava da gülümsedi. Salih büyüdü amcası, artık alışverişe yardım ediyor. (Salih Çarşıda, s: 7)
- Salih gülümsedi: – Tamam Kadir sen de polis ol. (Salih Çarşıda, s: 13)

4.1.2.6. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Sosyal Geleneklere ilişkin kültürel öğeler, elde edilen verilerin %11,5'lik oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 11 tanesi Türk kültürüne ait 4 tanesi ise evrensel kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.6.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih'in uykusu geliyor. Salih dişlerini fırçalıyor ve pijamasını giyiyor. Betül Hanım odaya geliyor. Ona masal okuyor. Annesine "İyi geceler." diyor. Annesi Salih'i öpüyor. Salih uyuyor. (Salih Evde, s: 12)
- Salih ve babası Mehmet Bey balkona gidiyorlar. Babası balkonda çay içiyor. Salih çiçekleri suluyor. Mehmet Bey ve Salih sohbet ediyorlar. (Salih Evde, s: 3)
- Salih ve babası salona geliyorlar. Mehmet Bey televizyonu açıyor. Salih koltuğa oturuyor. Çizgi film izliyor. Annesi Betül Hanım da salona geliyor, kanepeye oturuyor ve gazete okuyor. Mehmet Bey, kitaplıktan kitabını alıyor ve okuyor. (Salih Evde, s: 4)
- Betül Hanım mutfakta bulaşık yıkıyor. İşleri bitiyor. Pencereyi açıyor ve Salih'i çağırıyor. Salih eve geliyor. (Salih Evde, s: 7)
- Mutfakta Salih'in annesi ve babaannesi yemek yapıyor. Dedesi ve babası tabakları masaya koyuyor. Salih ve Demet çekmecedan çatalları alıyor. Hep birlikte sofrayı hazırlıyorlar. (Salih Köyde, s: 14)
- Salih ve kardeşi, anne ve babasına bahçeyi anlatıyorlar. Hep birlikte konuşuyorlar, gülüyorlar, eğleniyorlar. (Salih Köyde, s: 15)
- Kolonyayı ve bayram şekerini getirin. Büyükler de küçüklere bayram hediyesi verdi. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 4)
- Tüm aile birbirinin bayramını kutladı. Küçükler büyüklerin ellerinden öptü. Herkes sohbete başladı. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 4)

- Ali, misafirlerin ellerine kolonya döktü. Salih de misafirlere bayram şekeri ikram etti. Teyzesi, Türk kahvesi ve baklavalarla salona girdi. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 5)
- Çocuklar şekerleri aldı ve ellerindeki torbalara koydu. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 6)
- Salih, cumartesi günü saat 09.00'da uyandı. Elini, yüzünü yıkadı. Annesine, babasına ve kız kardeşine "Günaydın." dedi. Hep birlikte kahvaltı masasına oturdular ve kahvaltı yaptılar. (Salih Oyun Oynuyor, s: 1)

4.1.2.6.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviye hikâye kitaplarında Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Salih'in annesi onlara kek ve süt ikram etti. (Salih Hasta, s: 14)
- Salih, bugün 07.30'da uyandı. Ellerini ve yüzünü yıkadı. Annesine, babasına ve kız kardeşine "Günaydın." dedi. Betül Hanım kahvaltı için yumurtayı, peyniri, zeytini, balı, reçeli, ekmeği masaya koydu. Mehmet Bey çay ve sütleri hazırladı. Salih ve Demet de geldi. Tüm aile masaya oturdu. (Salih'in Bir Günü, s: 1)
- Mehmet Bey, akşam eve geldi. Hep birlikte saat yedi buçukta akşam yemeği yediler. Yemekte herkes bugün yaptıklarını anlattı. (Salih'in Bir Günü, s: 13)
- Bugün Pazar. Salih çok heyecanlı çünkü bu akşam Salihlerin evine arkadaşı Meltem ve ailesi gelecek. Betül Hanım kahvaltıdan sonra hazırlıklara başladı. Salih, Demet ve Mehmet Bey de şimdi ona yardım ediyorlar. (Salih Çarşıda, s: 1)
- Babam ve annem önce akraba ziyaretleri yapalım dediler. (Salih'in Seyahat Günlüğü, s: 2)

4.1.2.7. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Törensel Davranışlara ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilerin %2,3'lük oranıyla altıncı sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 3 tanesi Türk kültürüne aitken evrensel kültür ögesine rastlanılmamıştır. İncelenen hikâye kitaplarında Törensel Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.1.2.7.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitaplarında Törensel Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Hep birlikte salona girdiler. Tüm aile oradaydı. Herkes birbirinin bayramını kutladı. Küçükler büyüklerin ellerinden öptü, büyükler de Salih'e, Demet'e ve Ali'ye bayram hediyesi verdiler. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 4)
- Ali, misafirlerin ellerine kolonya döktü. Salih de misafirlere bayram şekeri ikram etti. Teyzesi, Türk kahvesi ve baklavalarla salona girdi. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 5)
- Kapı çaldı, Salih kapıyı açtı. Kapının önünde mahallenin çocukları vardı. Çocuklar: – İyi günler! Bayramınız mübarek olsun. Salih ve annesi: – Sizin de bayramınız mübarek olsun! Salih, şekeri ve kolonyayı getirdi. Çocuklar şekerleri aldı ve ellerindeki torbalara koydu. Çocuklar, Salih ve annesine teşekkür ettiler. (Salih'in Bayram Ziyareti, s: 6)

4.1.2.7.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 Seviye hikâye kitapları Törensel Davranışlara İlişkin Kültürel Öge örneği içermemektedir.

4.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bağlamında incelenmesi

Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitabının yabancılara Türkçe öğretiminde kültür aktarımı bağlamında incelenmesine yer verilmiştir.

4.2.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

4.2.1.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 15.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti A1 Seviye Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

A1	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar Davranışlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Törenselleşmiş Davranışlar	Toplam
Türk Kültür Değerleri	30	10	81	11	4	5	7	148
Evrensel Kültür Değerleri	7	0	2	5	0	1	2	17
Tüm Değerler	37	10	83	16	4	6	9	165

Tablo 15'e göre, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında toplam 165 kültürel unsur bulunmaktadır. Bu kültürel unsurların 148'i Türk kültür unsurudur, 17'si ise evrensel kültür unsurudur. Günlük yaşama dair 37 kültürel unsur yer almakta ve bunların 30'u Türk kültürü unsurudur. Yaşam şartlarına ait 10 kültürel unsurun tamamı Türk kültürü unsurudur. Kişiler arası ilişkilere ait 83 kültürel unsur vardır ve

bunların 81'i Türk kültür unsuru, 2'si ise evrensel kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlarla ilgili 16 kültürel unsur var ve bunların 11'i Türk kültür unsurudur, 5'i ise evrensel kültür unsurudur. Beden diliyle ilgili 4 kültürel unsurun tamamı Türk kültür unsurudur. Sosyal geleneklerle ilgili 6 kültürel unsur yer almaktadır ve bunların 5'i Türk kültür unsurudur, 1'i ise evrensel kültür unsurudur. Törensel davranışlarla ilgili toplam 9 kültürel unsur vardır ve bunların 7'si Türk kültür unsurudur, 2'si ise evrensel kültür unsurudur.

4.2.1.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin dağılımı. Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 16.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti A1 Seviye Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

A2	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar Davranışlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Törensel Davranışlar	Toplam
Türk Kültür Değerleri	27	12	37	11	3	1	3	94
Evrensel Kültür Değerleri	6	0	0	6	0	0	1	13
Tüm Değerler	33	22	37	17	3	1	4	107

Tablo 16'ya göre, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında toplam 165 kültürel unsur bulunmaktadır. Bu kültürel unsurların 94'ü Türk kültür unsurudur, 13'ü ise evrensel kültür unsurudur. Günlük yaşama dair 33 kültürel unsur yer almakta ve bunların 27'si Türk kültürü unsurudur. Yaşam şartlarına ait 12 kültürel unsurun tamamı Türk kültürü unsurudur. Kişiler arası ilişkilere ait 37 kültürel unsur vardır ve bunların tümü Türk kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlarla ilgili 17 kültürel unsur var ve bunların 11'i Türk kültür unsurudur, 6'sı ise evrensel kültür unsurudur. Beden diliyle ilgili 3 kültürel unsurun tamamı Türk kültür unsurudur. Sosyal geleneklerle ilgili 1 tane kültürel unsur yer almaktadır ve bu Türk kültür

unsurudur. Törenselle davranışlarla ilgili toplam 4 kültürel unsur vardır ve bunların 3'ü Türk kültür unsurudur, 1'i ise evrensel kültür unsurudur.

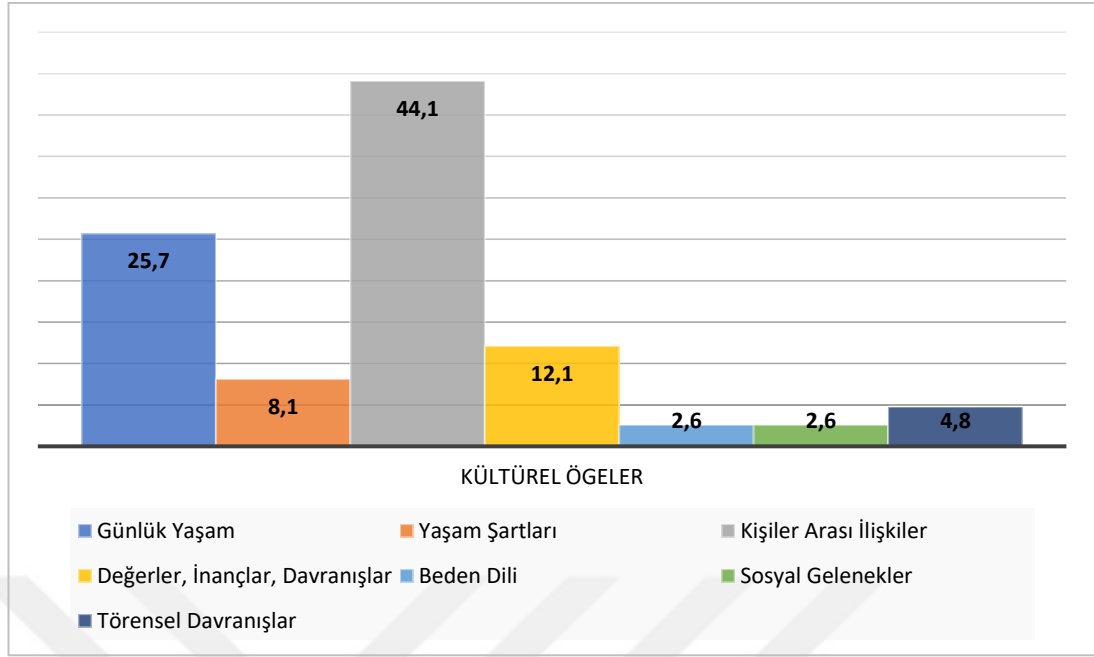
4.2.1.3. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 ve A2 Seviye Hikâye Kitaplarının Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Dağılımı. Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 ve A2 Seviye hikâye kitaplarının yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin sayısal dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 17.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti (A1-A2) Hikâye Kitaplarında Yer Alan Kültürel Öğelerin Dağılımı

A1 – A2	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler/İnançlar Davranışlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Törenselle Davranışlar	Toplam
Türk Kültür Değerleri	57	22	118	22	7	6	10	242
Evrensel Kültür Değerleri	13	0	2	11	0	1	3	30
Tüm Değerler	70	22	120	33	7	7	13	272

Tablo 17'ye göre, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında toplam 272 kültürel unsur bulunmaktadır. Bu kültürel unsurların 242'si Türk kültür unsurudur, 30'u ise evrensel kültür unsurudur. Günlük yaşama dair 70 kültürel unsur yer almakta ve bunların 57'si Türk kültürü unsurudur. Yaşam şartlarına ait 22 kültürel unsurun tamamı Türk kültürü unsurudur. Kişiler arası ilişkilere ait 120 kültürel unsur vardır ve bunların 118'i Türk kültür unsuru, 2'si ise evrensel kültür unsurudur. Değerler, inançlar ve davranışlarla ilgili 33 kültürel unsur var ve bunların 22'si Türk kültür unsurudur, 11'i ise evrensel kültür unsurudur. Beden diliyle ilgili 7 kültürel unsurun tamamı Türk kültür unsurudur. Sosyal geleneklerle ilgili 7 kültürel unsur yer almaktadır ve bunların 6'sı Türk kültür unsurudur, 1'i ise evrensel kültür unsurudur. Törenselle davranışlarla ilgili toplam 13 kültürel unsur vardır ve bunların 10'u Türk kültür unsurudur, 3'ü ise evrensel kültür unsurudur.

Şekil 2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan kültürel öğelerin yüzdesel dağılım oranı

Şekil 2'de yer alan verilere göre, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Seti (A1-A2) hikâye kitaplarında kültürel öğelerin yoğunluğu incelendiğinde, en yüksek oran kişiler arası ilişkiler kategorisinde (% 44,1) görülmektedir. Günlük yaşam (% 25,7), değerler, inançlar ve davranışlar (% 12,1), yaşam koşulları (%8,1), törensel davranışlar (% 4,5) ve beden dili ile sosyal gelenekler (% 2,6) kategorileri ise sırasıyla diğer yoğunluk oranlarıdır.

4.2.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımı. Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımı içerik analizine yer verilmiştir.

4.2.2.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %25,7'lik oranıyla ikinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 57 tanesi Türk kültürüne ait 13 tanesi ise

evrensel kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.2.1.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Onlar önce kıyafet mağazasına girdiler. (Bayram, s: 3)
- Onlar mağazadan çıktılar. Sonra pastaneye gittiler. (Bayram, s: 5)
- Ben bayram şekeri, lokum ve baklava almak istiyorum. (Bayram, s: 5)
- Hep beraber çay içtiler, tatlıları yediler ve sohbet ettiler. (Bayram, s: 6)
- Beraber mutfağa geçtiler ve kahvaltı ettiler. (Bayram, s: 9)
- Dün yabancı bir arkadaşım iş yerime geldi. Beraber çay içtik. (Bayram, s: 10)
- Bir arkadaşım aradı. Biraz sonra bizi ziyarete geliyor. İzninizle kalkalım. (Bayram, s: 11)
- Aylin Hanım misafirlere çay ve baklava ikram etti. Onlar sohbete devam ettiler. (Bayram, s: 12)
- Onlar eczaneye gittiler ama eczane kapalıydı. Eczanenin penceresinde bir yazı vardı: “Bugünkü nöbetçi eczane “Doğan Eczanesi”dir. Adresi: Fevzi Paşa Caddesi, Halıcılar Sokağı, No: 4) Eczane kapalıydı. (Bayram, s: 14)
- Ben kıyafetlerimi giydim. Elimi yüzümü yıkadım. Saçlarımı taradım. (Hakan’ın Günlüğü, s: 15)
- Beş dakika sonra herkes kahvaltı masasındaydı. (Misafirimiz Var, s: 4)
- Kızım misafirler akşam yemeğinde burada olacaklar. Markete gidelim ve yemek için alışveriş yapalım. (Misafirimiz Var, s: 5)
- Ayla Hanım ve Fatma kıyafetlerini değiştirdiler. Sonra evden çıktılar ve arabayla markete gittiler. (Misafirimiz Var, s: 6)
- Herkes masaya oturdu ve yemeğe başladı. (Misafirimiz Var, s: 8)
- Biraz sonra yemek bitti. Onlar yemekten sonra sohbete devam ettiler. (Misafirimiz Var, s: 9)
- Elif: Baba gelecek hafta sınavlarımız var. Bugün Canan’la konuştuk.

“Sınavlara birlikte çalışalım.” Dedi. Beni cumartesi günü evlerine davet etti. Ben de önce sizden izin almak istedim. (Sınavlar Başlıyor, s: 4)

- Canan ve Elif, çikolatalı kurabiyeleri yediler ve çay içtiler. Biraz sohbet ettiler. (Sınavlar Başlıyor, s: 9)
- Biraz sonra Zeynep Hanım, onları yemeğe çağırdı. Herkes salona geçti. Birlikte masaya oturdular. Zeynep Hanım çorbaları önce kâseye doldurdu, Osman Bey de ona yardım etti. (Sınavlar Başlıyor, s: 11)
- Kızım iki saat sonra baban geliyor. Siz derse devam edin. Sonra beraber öğle yemeği yiyelim. (Sınavlar Başlıyor, s: 11)
- Zeynep hanım önce çorbaları kaselere doldurdu, Osman Bey de ona yardım etti. Çorbadan sonra tabaklara pilav ve kuru fasulye koydular. Hep birlikte sofrayı topladılar. (Sınavlar Başlıyor, s: 11)
- Perşembe günü biyoloji sınavı var. Şimdi bu sınavı düşünüyor ve birlikte çalışma planı yapıyorlar. (Sınavlar Başlıyor, s: 18)
- Onlar şimdi bir elektronik eşya mağazasına gidiyorlar. Çocuklar için karne hediyesi almak istiyorlar. (Tatil Sürprizi, s: 6)
- Annesine, kardeş okulu ve misafir öğrencileri anlattı. Annesi de “Kızım, akşam saat yedide baban eve geliyor. Bu konuyu ona soralım.” dedi. (Yeni Arkadaşım, s: 4)
- Akşam Erdal Bey eve geldi. Hep birlikte akşam yemeği yediler. (Yeni Arkadaşım, s: 5)
- Murat Mary’e sordu: – Senin hobilerin neler? – Ben bisiklete biniyorum, satranç oynuyorum, fotoğraf çekiyorum ve hayvan besliyorum. – Beyza senin hobilerin neler? – Ben yüzüyorum, resim yapıyorum ve fotoğraf çekiyorum. Bekle sana fotoğraf albümümü göstereyim. (Yeni Arkadaşım, s: 9)
- Biraz sonra Nergis Hanım onlara çay getirdi. Birlikte sohbet ettiler. (Yeni Arkadaşım, s: 9)
- -Mary sen niçin başka bir şey yemiyorsun? -Ben ülkemde bunları yemiyorum. Genellikle bir kâse sütlü mısır gevreği yiyorum. Bazen yumurta, sosis ve reçel de yiyorum. Sütlü çay ya da portakal suyu içiyorum. (Yeni Arkadaşım, s: 11)

- Pazar günü evden çıktılar. Otobüse bindiler ve Ulus'ta indiler. (Yeni Arkadaşım, s: 12)
- Daha sonra acıktılar ve tarihi lokantaya girdiler. Garson: Çorbalardan ezogelin çorbası, mercimek çorbası, yemeklerden de Adana kebabı, lahmacun, kıymalı pide tavsiye ediyorum. Ardından içecek olarak da ayranı tavsiye etti. (Yeni Arkadaşım, s: 12)
- Beyza kadayıf, Mary baklava ve Murat sütlaç istedi. (Yeni Arkadaşım, s: 13)
- Hamamönü'nü gezdiler ve biraz alışveriş yaptılar. Daha sonra Kızılay'a gittiler. Mary, oradan çeşitli hediyeler aldı. Alışverişten sonra onlar metroyla eve döndüler. (Yeni Arkadaşım, s: 17)
- Onlar biraz daha konuştular ve saat on birde uyudular. (Yeni Arkadaşım, s: 17)
- Bugün Emir erken uyandı. Yataktan kalktı ve banyoya gitti. Elini yüzünü yıkadı. Aynanın karşısına geçti, saçlarını taradı. Saate baktı. Saat yedi buçuktu. Hemen kıyafetlerini giydi ve aşağıya indi. Mutfığa gitti. (Yeni Okulumuz, s: 3)
- Türk yemekleri çok lezzetli ama biraz baharatlı. (Yeni Okulumuz, s: 12)
- Emir ve Burak birlikte yemekhaneye gittiler. Önce kapıdaki menüye baktılar. Sonra sıraya girdiler. (Yeni Okulumuz, s: 12)
- Daha sonra Emir odasına gitti. Ders çalıştı ve kitap okudu. (Yeni Okulumuz, s: 14)
- Saat 19.00'da Zaim Bey eve geldi. Emir babasını kapıda karşıladı. Yemekten önce biraz sohbet ettiler. Sonra akşam yemeği yediler. (Yeni Okulumuz, s: 14)

4.2.2.1.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan günlük yaşama ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Güneşli bir ilkbahar gününde Kenan Bey ve ailesi parka gidiyor. Parkta Safiye bisiklet sürüyor, kız kardeşi Zeynep salıncakta sallanıyor. Kenan Bey ve Şeyda Hanım bankta oturuyor ve sohbet ediyorlar. (Doğum Günü, s: 3)
- Kenan Bey ve ailesi, parktan sonra bir pastaneye gitti. Kenan bey ve eşi kahve, çocuklar da sıcak çikolata içti. (Doğum Günü, s: 5)
- Şeyda Hanım eşini işe, kızını okula uğurladı. Zeynep kalktıktan sonra beraber kahvaltı ettiler. (Doğum Günü, s: 10)
- Güzel bir hafta sonu tatilinden sonra sabah erkenden uyandım. Elim yüzümü yıkadım. Kahvaltıdan sonra okula gitmek için evden çıktım. (İstanbul Heyecanı, s: 3)
- Okuldan eve geldikten sonra kıyafetlerimi değiştirdim. (İstanbul Heyecanı, s: 5)
- Babam akşam saat sekizde eve geldi. (İstanbul Heyecanı, s: 6)
- Bugün pazartesi. Yeni bir hafta başlıyor. Melike ve Âdem kahvaltıdan sonra evden çıktılar. Okul servisine binip okula gittiler. (Sınıflar Yarışıyor, s: 7)
- Melike sabah 07.00’de uyandı. Babası ve annesiyle kahvaltı yapıp hazırlandı. (Sınıflar Yarışıyor, s: 12)
- Melike, Halil ve Bora saat 12.00’de fuar alanında buluştular. (Sınıflar Yarışıyor, s: 12)
- Benim adım Yasin. 10 yaşındayım ve dördüncü sınıfa gidiyorum. Kalabalık bir ailem var. Dedem, babaannem, annem, babam ve kız kardeşimle birlikte yaşıyorum. (Soralım Öğrenelim, s: 3)
- Okuldan geldikten sonra kıyafetlerimi değiştirdim. Salona gittim. Herkes evdeydi. Kız kardeşim Demet, odasında ödevlerini yapıyor. Dedem, babaannem ve babam salonda televizyon seyrediyor. Annem de mutfakta akşam yemeğini hazırlıyor. (Soralım Öğrenelim, s: 4)
- Yemekten sonra salonda beraber çay içtik. (Soralım Öğrenelim, s: 7)
- Bazı günler ben okuldan sonra arkadaşlarımla masa tenisi oynuyorum. (Soralım Öğrenelim, s: 9)
- Okula genellikle kız kardeşimle beraber gidiyoruz. (Soralım Öğrenelim, s: 9)

- Akşam önce halamlar sonra da amcamlar geldi. Saat yedide hep birlikte akşam yemeği yedik. Yemekten sonra çay içip tatlı yedik. Büyükler bir süre sohbet ettiler. (Tatil Planı, s: 4)
- Ben her akşam spor salonuna gidiyorum. Orada basketbol, yüzme veya okçuluk kulübüne katılabilirsiniz. Ben de sizi kütüphaneye götürebilirim. Filme ve tiyatro oyununa gitmek istiyorum. Ben doğa yürüyüşü ve denize girmek istiyorum. (Tatil Planı, s: 6)
- Ben yüzme kursuna gitmek istiyorum. Ben masa tenisi kursuna gitmek istiyorum. Ben de basketbol kursuna gitmek istiyorum. (Tatil Planı, s: 10)
- Birlikte tekrar dışarı çıkıp sinemaya gittik. Filme beş dakika vardı. Hemen biletlerimizi alıp salona gittik. (Tatil Planı, s: 12)
- Bazen basketbol oynuyoruz bazen sinemaya gidiyoruz bazen de piknik yapıyoruz. (Yeni Hayatımız, s: 3)
- Sonra babamla markete gittik ve ev için alışveriş yaptık. Annem akşam yemeği için bir şeyler hazırladı. Hep birlikte yemeğimizi yedik. Annem evi düzenlemeye başladı. Biz de ona yardım ettik. (Yeni Hayatımız, s: 8)
- Yeni arkadaşlarımla akşama kadar basketbol oynadık. (Yeni Hayatımız, s: 10)
- Odama gidip giysilerimi değiştirdim. Şortumu anneme götürdüm. Annem şortumu dikerken ben de ona yeni arkadaşlarımı anlattım. (Yeni Hayatımız, s: 10)
- Ulu Cami’den çıktıktan sonra güzel bir lokantaya gittik. İskender Kebabı yedik. (Yeni Hayatımız, s: 12)
- Ertesi sabah biraz geç uyandık. Annem kahvaltımızı hazırladı. Birlikte kahvaltı yaptık. (Yeni Hayatımız, s: 13)
- Tufan ve Bülent’le bir saat kadar basketbol oynadık. Bülent, “Bu hafta sonu balık tutmaya gidelim mi?” diye sordu. (Yeni Hayatımız, s: 15)
- Akşam yemeğinden sonra balkonda oturduk. (Yeni Hayatımız, s: 16)
- Evde anneme “Kamp için bana izin veriyor musunuz?” diye sordum. Annem: Bugün kamp hakkında bilgi aldık. Kampa gitmek için sana izin veriyoruz ama kampda dikkatli ol. Çünkü daha önce hiç kampa gitmedin, dedi. (Yeni Hayatımız, s: 16)

- Birlikte kahvaltı ettik. Hazırlanıp okula gittik. (Yeni Hayatımız, s: 18)
- Bu hafta sonu pikniğe gitmek istiyoruz. (Yeşil Göl, s: 6)
- Biraz voleybol oynar biraz da ip atlarız, dedi. (Yeşil Göl, s: 9)
- Ben de satranç takımımı getireyim, dedi. (Yeşil Göl, s: 9)
- Genellikle her sabah uyandıktan sonra saçlarımı yıkarım. Kahvaltı etmeden de evden çıkmam. (Yeşil Göl, s: 11)
- Bu sırada zil çaldı. Hemen sınıflarımıza gittik. Sıralarımıza oturduk. İlk dersimiz matematikti. Çantalarımızdan defterlerimizi, kalemlerimizi çıkarıp öğretmenimizi bekledik. (Yeşil Göl, s: 13)

4.2.2.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %8,1'lik oranıyla dördüncü sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan tamamı Türk kültürüne aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Yaşam Şartlarına İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.2.2.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Çocuklar için bayram her zaman daha güzel. Şimdi büyüdük. Çok meşgulüz ve çok işimiz var. Bayramı daha az hissediyoruz. Biz sadece eski bayramları değil özlemiyoruz. On yaşımızı, on beş yaşımızı da özlüyoruz. (Bayram, s: 11)
- Arkadaşlar, bunlar köy okuluna gidiyor. Onların bu elbiselere çok ihtiyaçları var. Size çok teşekkür ederim. (Hakan'ın Günlüğü, s: 11)
- İki oda bir salon, küçük bir ev bizim için yeterli. (Misafirimiz Var, s: 12)
- Bu mahalle eski ve düzenlidir. Burada her şey var: bakkal, manav, eczane, berber, kasap, hastane, okul, park... -Çok iyi. Peki buranın kirası ne kadar? - 1200 lira. (Misafirimiz Var, s: 13)
- Bizim zamanımızda bugünkü imkanlar yoktu. Bilgisayar, internet yoktu. Arkadaşlarımla kütüphaneye çok gittik. (Sınavlar Başlıyor, s: 12)

- İzmir güzel ve tarihi bir şehir. Eski medeniyetler hakkında birçok şey öğreniyoruz. (Tatil Sürprizi, s: 13)
- Begoviç ailesi, iki ay önce Bosna Hersek'ten İstanbul'a taşındı. Onlar şimdi Fatih'te iki katlı bir evde yaşıyorlar. (Yeni Okulumuz, s: 3)
- İstanbul güzel ama kalabalık bir şehir. (Yeni Okulumuz, s: 7)
- Tatilde Antalya'ya gittik. Denize yakın bir otelde kaldık. Ben her sabah denizde yüzdüm. Öğleden sonra teniz dersleri aldım. Şimdi çok iyi tenis oynuyorum. (Yeni Okulumuz, s: 8)
- Sevgili günlük, Bugün 15 Eylül Pazartesi. Sabah erken kalktım. Ailemle kahvaltı ettik. Sonra servisle yeni okuluma gittim. Yeni okulum, eski okulumdan daha büyük ve kalabalık. Yeni öğretmenlerimi ve arkadaşlarımı çok sevdim. Çok mutluyum. (Yeni Okulumuz, s: 14)

4.2.2.2.2. *YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin kullanımı.* Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan yaşam şartlarına ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Biz, Eskişehir'in merkezine yakın bir ilçede yaşıyoruz. İstanbul, ilçemize 400 kilometre uzaklıkta. (İstanbul Heyecanı, s: 4)
- Daha sonra babam bilgisayardan İstanbul fotoğraflarını açtı. Tarihi yarımada'yı anlatmaya başladı. Kendimi bir anda tarihi yarımada'da buldum. Solumda Ayasofya Müzesi, sağımda Sultanahmet Camisi, önümde masmavi Marmara Denizi... Etraf çok kalabalık. Bazıları banklara oturmuş sohbet ediyor bazıları fotoğraf çekiyor. Turist gruplar rehberlerini dinliyor. Simitçiler de "Taze simit, sıcak simit" diye bağırıyor. Babamla beraber Topkapı Sarayı, Ayasofya Müzesi, Yerebatan Sarnıcı ve Sultanahmet Camisi'ni geziyoruz. (İstanbul Heyecanı, s: 7)
- – Peki, Eminönü'nde neyi beğendin? – Orada balık ekmek meşhurmüş. (İstanbul Heyecanı, s: 8)

- Çocuklar İstanbul'a hızlı trenle gideceğiz. Trene Eskişehir'den bineceğiz. Bu yüzden sabah ilk otobüsle, Eskişehir'e gideceğiz. Tren, sabah saat 08.40'ta hareket edecek. Yolculuk yaklaşık üç saat sürecek. (İstanbul Heyecanı, S: 11)
- Şimdi Pierre Loti'deyim. Burası çok kalabalık. Karşımda harika bir manzara var: Eyüp Sultan, Haliç, Eminönü, tarihi yarımada... İnsanlar çay bahçesinde çay içiyor. Ben de fotoğraf çekiyorum. (İstanbul Heyecanı, s: 13)
- Benim adım Yasin. 10 yaşındayım ve dördüncü sınıfa gidiyorum. Kalabalık bir ailem var. Dedem, babaannem, annem, babam ve kız kardeşimle birlikte yaşıyorum. (Soralım Öğrenelim, s: 3)
- Okuldan geldikten sonra kıyafetlerimi değiştirdim. Salona gittim. Herkes evdeydi. Kız kardeşim Demet, odasında ödevlerini yapıyor. Dedem, babaannem ve babam salonda televizyon seyrediyor. Annem de mutfakta akşam yemeğini hazırlıyor. (Soralım Öğrenelim, s: 4)
- İşe gitmek için araba kullandım. Arabada radyo dinledim ve ısınmak için klimayı açtım. İş yerinde de bilgisayar, yazıcı ve fotokopi makinesini kullandım. (Soralım Öğrenelim, s: 7)
- Bugün okulda ödevimi akıllı tahtayı kullanarak anlattım. (Soralım Öğrenelim, s: 8)
- Biliyorum hepimiz için zor ama ben polisim. Polislik zor bir meslek. Ben Bursa'ya gidip bir ev bulacağım. Sonra da taşınacağız. Ağustosun ikinci haftası göreve başlayacağım. (Yeni Hayatımız, s: 4)
- Yeni evimiz altı katlı apartmanda. Apartmanımızda asansör var ama otopark ve bahçe yok. Biz dördüncü katta oturacağız. Evimiz geniş, dört oda bir salon. Ayrıca evimizin iki balkonu var. (Yeni Hayatımız, s: 6)
- Yeşil Göl çok kirliydi. Yerlerde ve gölün içinde gazeteler, yiyecek paketleri, kağıtlar, poşetler, plastik ve cam şişeler vardı. (Yeşil Göl, s: 15)

4.2.2.3. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %44'lük oranıyla birinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 118 tanesi Türk kültürü 2 tanesi Evrensel

kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Kişiler Arası İlişkilere İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir:

4.2.2.3.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Onlar önce bir kıyafet mağazasına girdiler. Görevli onların yanına geldi: - Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. Oğluma pantolon ve kızıma gömlek almak istiyorum. Buyurun, önce pantolonlara bakalım. (Bayram, s: 3)
- -Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. Buyurun. (Bayram, s: 3)
- -Sağ olun. -Teşekkürler. -Yine bekleriz. -Hayırlı işler. (Bayram, s: 4)
- -İyi günler. -İyi günler. (Bayram, s: 5)
- Aylin Hanım satıcıya selam verdi: – İyi günler. – İyi günler. Ben bayram şekeri, lokum ve baklava almak istiyorum. Bu şekerlerin kilosu kaç lira? - Efendim, bunların kilosu 25 lira. (Bayram, s: 5)
- Yarım saat sonra kapının zili çaldı. Aylin Hanım kapıyı açtı. Bu karşı komşuları Cemile Hanım’dı. Cemile Hanım: – İyi günler Aylin Hanım. -İyi günler Cemile Hanım. Buyurun içeri girin. – Çok teşekkür ederim. Sadece selam vermek istedim. Nasılsın? – Teşekkür ederim. (Bayram, s: 6)
- -İyi günler Aylin Hanım. -İyi günler Cemile Hanım. (Bayram, s: 6)
- -Hayırlı bayramlar, müsait misiniz? -Hayırlı bayramlar. Hoş geldiniz. Buyurun. (Bayram, s: 7)
- – Çok güzel. Gel bize, birer kahve içelim. – Teşekkür ederim ama daha çok işim var. İnşallah başka zaman... – Tamam o zaman. Sana kolay gelsin. Görüşürüz. -Sağ olası, görüşürüz. (Bayram, s: 7)
- Çocuklar... Yanıma gelin. Dedenizden tebrik kartı geldi. (Bayram, s: 7)
- Sevgili kızım, damadım ve torunlarım, Ramazan Bayramı’nı kutluyorum. Size sağlıklı ve mutlu bayramlar diliyorum. Hepinizi çok özledim. Görüşmek

üzere. Sevgilerle... (Bayram, s: 8)

- Akşam Aylin Hanım'ın eşi Taner Bey geldi. "Yarın bayramın birinci günü. Dedenize telefon edelim. Onun da bayramını kutlayalım." dedi. (Bayram, s: 9)
- Kahvaltıdan sonra dedeleri Harun Bey diğer akrabalarına telefon ettiler. Onların bayramlarını kutladılar. (Bayram, s: 9)
- Şimdi komşularımızı ziyaret edelim. Onların da bayramlarını kutlayalım, dedi. (Bayram, s: 9)
- – Hayırlı bayramlar. – Hayırlı bayramlar. – Hoş geldiniz. – Buyurun, içeri girin. (Bayram, s: 10)
- Sohbet devam ettiler. Biraz sonra Taner Bey'in telefonu çaldı. – İyi günler Taner. – İyi günler Anıl. – Bayramınız kutlu olsun. – Sağ ol. Senin de bayramın kutlu olsun. – Ben ve eşim, sizi ziyaret etmek istiyoruz. Evde misiniz? – Komşumun evindeyiz ama siz buyurun, gelin. – Tamam biz de evden çıkıyoruz. Görüşmek üzere. (Bayram, s: 11)
- Sizinle sohbet etmek güzeldi. Başka zaman tekrar görüşelim. – İnşallah... Cemile Hanım, sizin de elinize sağlık. Baklava çok lezzetliydi. – Afiyet olsun. Yine bekleriz. (Bayram, s: 11)
- Gökhan misafirlere şeker ikram etti. Feyza da onların eline kolonya döktü. Sonra çocuklar misafirlerin ellerini öptüler. Anıl Bey ve Hilal Hanım da çocuklara bayram harçlığı verdi. Aylin Hanım misafirlere çay ve baklava ikram etti. (Bayram, s: 12)
- -Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. (Bayram, s: 14)
- Tahlil sonucunu beklediler ve sonra tekrar doktorun odasına gittiler. Kapıyı çaldılar ve içeri girdiler. Anıl Bey: – Efendim, tahlil sonucunu getirdik. Geçmiş olsun. – Sağ olun. (Bayram, s: 14)
- Eczacı: Hoş geldiniz. – Hoş bulduk. – Reçeteyi verin lütfen. – Buyurun. Bunları sabah ve akşam yemeklerden sonra için. Geçmiş olsun. İyi bayramlar. – Sağ olun. Size de iyi bayramlar. (Bayram, s: 14-15)
- Şeyma'nın kuzenleri pastayı kestiler. Pasta dilimlerini tabaklara koydular ve misafirlere ikram ettiler. (Hakan'ın Günlüğü, s: 6)

- İrem: – Öğretmenim, ben tiyatro kulübündeyim. Biz gelecek ay okulumuzda bir oyun oynuyoruz. Herkesi oyunumuza bekliyoruz. Bekir Bey: – Çok güzel. O zaman hep birlikte senin oyununu da seyredelim. – Teşekkür ederim öğretmenim. (Hakan’ın Günlüğü, s: 8)
- Ayla Hanım, Fatma’nın odasına gitti: -Kızım haydi kalk! Biliyorsun, bugün misafirlerimiz geliyor. (Misafirimiz Var, s: 3)
- Bu sırada eşi Osman Bey Ayla Hanım’ı aradı. -Alo, Hanım nasılsınız? Ne yapıyorsunuz? -İyiyiz Bey. Çocuklarla kahvaltı yapıyoruz. (Misafirimiz Var, s: 4)
- – Tamam. Kolay gelsin. Akşam görüşürüz. – Sağ ol. Görüşürüz. (Misafirimiz Var, s: 5)
- Her şeyi kasiyerin önüne koydular. Kasiyer: -Hoş geldiniz. Ayla Hanım: -Hoş bulduk. Borcum ne kadar? -190 lira. -Buyurun paranız. -Teşekkür ederim. Bu da paranızın üstü. -Hayırlı işler. -Teşekkürler. (Misafirimiz Var, s: 6)
- Anne ve kızı daha sonra marketin kasap bölümüne gittiler. Orada görevli vardı. Görevli: – Hoş geldiniz. – Hoş bulduk. Ben bir kilo tavuk ve iki kilo kıyma almak istiyorum. – Tamam efendim. Siz biraz bekleyin. Hemen hazırlıyorum. – Peki bekliyoruz. (Misafirimiz Var, s: 6)
- – Hoş geldiniz. – Hoş bulduk. Hayırlı işler. – Teşekkürler. Yine bekleriz efendim. (Misafirimiz Var, s: 7)
- O ve çocuklar, onlara “Hoş geldiniz.” dedi. – Nasılsın Esma? – İyiyim sen nasılsın? – Ben de iyiyim teşekkür ederim. – Eline sağlık. – Afiyet olsun. (Misafirimiz Var, s: 8)
- Mustafa: -Adnan Amca niçin İstanbul’a taşıınıyorsunuz? -İstanbul’u, ailemi ve arkadaşlarımı çok özledim. (Misafirimiz Var, s: 9)
- Adnan Bey resepsiyon görevlisine yaklaştı: -İyi geceler. -İyi geceler. Hoş geldiniz. -Boş odanız var mı? -Evet efendim, boş odamız var. (Misafirimiz Var, s: 10)
- – Tamam. Teşekkür ederim. – Yarın görüşürüz. – Görüşürüz. (Misafirimiz Var, s: 11)

- Emlakçı Hasan Bey onları karşıladı. Osman Bey: -Merhaba Hasan. Nasılsın? - İyiyim, sağ ol Osman. Sen nasılsın? -Ben de iyiyim. Bunlar benim arkadaşlarım Adnan ve Esmâ. Almanya'dan yeni geldiler. (Misafirimiz Var, s: 12)
- Daha sonra bir beyaz eşya mağazasına gittiler. Satıcı onları kapıda karşıladı: -Hoş geldiniz efendim. Adnan Bey: Hoş bulduk. (Misafirimiz Var, s: 14)
- Satıcı kasiyere ürünlerin bilgilerini verdi. Kasiyer: – Hoş geldiniz. Adnan Bey: – Hoş bulduk / – Güle güle kullanın. – Sağ olun. / Hayırlı işler. (Misafirimiz Var, s: 15)
- Ne kadar şanslıyız, çok iyi komşularımız var. Ben bu mahalleyi sevdim. Mahalledeki herkes birbirini tanıyor ve birbirine yardımcı oluyor. O hafta bütün komşular, Adnan Bey ve Esmâ Hanım'ı ziyaret ettiler. Onlara küçük hediyeler getirdiler. (Misafirimiz Var, s: 16)
- – Apartmanımıza hoş geldiniz. – Hoş bulduk. Sağ olun. – Ben karşı komşunuzum. Adım Derya. Sizinle tanışmak ve “Bir ihtiyacınız var mı?” diye sormak istedim. – Çok iyi yaptınız. Benim adım da Esmâ. Çok memnun oldum. – Ben de memnun oldum. (Misafirimiz Var, s: 17)
- Derya Hanım'ın elinde bir tencere mercimek çorbası vardı. – Bunu size getirdim, yeni pişirdim. Buyurun afiyet olsun. – Niye zahmet ettiniz?
– Elinize sağlık. – Rica ederim. Ne demek. (Misafirimiz Var, s: 17)
- O hafta bütün komşular Adnan Bey ve Esmâ Hanım'ı ziyaret ettiler. Onlara küçük hediyeler getirdiler. (Misafirimiz Var, s: 18)
- -Anne bu arkadaşım Elif. -Hoş geldin Elif. Benim adım Zeynep. -Hoş bulduk Zeynep teyze. Memnun oldum. -Ben de memnun oldum Elif. (Sınavlar Başlıyor, s: 7)
- -Kim o? -Benim Elif. -Hoş geldin Elif. – Hoş bulduk. (Sınavlar Başlıyor, s: 7)
- Fotoğrafta amcam ve yengem var. Dayım, Teyzem, dedem ve babaannem beni ziyarete geldi. (Sınavlar Başlıyor, s: 10)
- – Eline sağlık anne. Teşekkür ederiz. – Elinize sağlık Zeynep Teyze. – Afiyet olsun çocuklar. (Sınavlar Başlıyor, s: 9)

- – Geçmiş olsun. – Sağ ol. (Sınavlar Başlıyor, s: 10)
- Aferin size. (Sınavlar Başlıyor, s: 11)
- Önce eski arkadaşlarla okulun bahçesinde buluşuyoruz. Yemekhanede akşam yemeği yiyoruz. Sonra konferans salonunda eski müdürlerin ve bazı öğrencilerin konuşmaları var. (Sınavlar Başlıyor, s: 13)
- -Alo? -İyi günler Canan. -İyi günler Serap. Nasılsın? -İyiyim. Sen? -Ben de iyiyim. (Sınavlar Başlıyor, s: 14)
- -Sana selamı var. -Sen de benden selam söyle. Kolay gelsin. -Teşekkür ederim -İyi çalışmalar. -Görüşürüz. (Sınavlar Başlıyor, s: 15)
- Sana selamı var. (Sınavlar Başlıyor, s: 16)
- -Her şey için teşekkür ederim. -Rica ederim. -Teşekkürler. -Hoşça kalın. -Güle güle. (Sınavlar Başlıyor, s: 17)
- -İyi geceler Hanım. -İyi geceler Bey. Hoş geldin. -Hoş bulduk. (Sınavlar Başlıyor, s: 17)
- -Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. (Tatil Sürprizi, s: 3)
- -İyi günlerde kullanın. Yine bekleriz. -Hayırlı işler. (Tatil Sürprizi, s: 4)
- -Hoşça kalın. -Güle güle. (Tatil Sürprizi, s: 5)
- -Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. (Tatil Sürprizi, s: 6)
- Aferin sana. Tebrik ederim. (Tatil Sürprizi, s: 10)
- -Hoş geldin kardeşim. -Hoş bulduk abla. (Tatil Sürprizi, s: 11)
- Aferin. Seni de tebrik ederim. (Tatil Sürprizi, s: 11)
- Değerli yolcularımız, otobüsümüze hoş geldiniz. Hayırlı yolculuklar. (Tatil Sürprizi, s: 11)
- Buyurun Mustafa Bey. (Tatil Sürprizi, s: 15)
- -Nasılsın baba? -İyiyim kızım. Sen nasılsın? -Ben de iyiyim. (Yeni Arkadaşım, s: 5)
- Mary: Burada çok güzel günler yaşadım Beyza. Sana çok teşekkür ederim. Seni asla unutmayacağım. Gelecek ay seni ülkeme bekliyorum. Ben de seni

misafir etmek istiyorum. Lütfen daha fazla üzülme, dedi. (Yeni Arkadaşım, s: 5)

- Ertesi gün Erdal Bey okula gitti ve Beyza ile birlikte müdür yardımcısıyla görüştüler. Erdal Bey: İyi günler. -İyi günler. Hoş geldiniz. Ben Beyza'nın babasıyım. Kardeş okul ve misafir öğrenciler hakkında bilgi almak istiyorum. (Yeni Arkadaşım, s: 6)
- -İyi günler. -İyi günler. Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. (Yeni Arkadaşım, s: 6)
- -Nasılsın Beyza? -İyiyim Hocam, sağ olun. Siz nasılsınız? -Teşekkürler Beyza. Ben de iyiyim. (Yeni Arkadaşım, s: 7)
- Tamam hocam. Sağ olun. (Yeni Arkadaşım, s: 7)
- -Ülkemize hoş geldin. -Hoş bulduk. (Yeni Arkadaşım, s: 8)
- -Değerli misafirlerimiz, ülkemize hoş geldiniz. Herkese iyi geceler. (Yeni Arkadaşım, s: 8)
- -Hoş geldin Mary. -Hoş bulduk. (Yeni Arkadaşım, s: 8)
- Afiyet olsun. (Yeni Arkadaşım, s: 11)
- Hoş geldiniz. Ne arzu edersiniz? (Yeni Arkadaşım, s: 12)
- -Tamam efendim. -Afiyet olsun. -Sağ olun. (Yeni Arkadaşım, s: 13)
- -Günaydın anne. -Günaydın oğlum. Nasılsın? (Yeni Okulumuz, s: 3)
- -Memnun oldum. -Ben de memnun oldum. -Memnun oldum arkadaşlar. -Biz de memnun olduk. (Yeni Okulumuz, s: 5)
- -Merhaba. Seni ilk defa görüyorum. Adın ne? -Adım Emir. (Yeni Okulumuz, s: 5)
- -Günaydın arkadaşlar. -Günaydın öğretmenim. (Yeni Okulumuz, s: 6)
- Yeni ders yılınız hayırlı olsun. (Yeni Okulumuz, s: 7)
- -Afiyet olsun. -Sağ olun öğretmenim. (Yeni Okulumuz, s: 11)
- -Afiyet olsun arkadaşlar. -Sağ ol Kenan. (Yeni Okulumuz, s: 12)
- -Yarın görüşürüz arkadaşlar. -Görüşürüz. -Hoş geldin oğlum. -Hoş bulduk. (Yeni Okulumuz, s: 13)

- -İyi geceler anne. İyi geceler baba. -İyi geceler oğlum. (Yeni Okulumuz, s: 14)

4.2.2.3.2. *YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı.* Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan kişiler arası ilişkilere ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- -Baba çok teşekkür ederiz. -Teşekkür ederiz. -Afiyet olsun. (Doğum Günü, s: 10)
- Safiye, bütün arkadaşlarına tek tek “Hoş geldin.” diyerek onları karşıladı. (Doğum Günü, s: 17)
- Safiye misafirlere dönüp: -Bu kutlama için önce anneme ve babama, daha sonra da sizlere teşekkür ederim. İyi ki geldiniz, beni çok mutlu ettiniz, dedi. (Doğum Günü, s: 18)
- -Günaydın çocuklar. -Günaydın öğretmenim. (İstanbul Heyecanı, s: 3)
- -Öğretmenim çok üzgünüm. -Geçmiş olsun Efe. (İstanbul Heyecanı, s: 9)
- -Evet baba, teşekkür ederim. -Rica ederim oğlum. (İstanbul Heyecanı, s: 13)
- Benim adım Yasin. 10 yaşındayım ve dördüncü sınıfa gidiyorum. Kalabalık bir ailem var. (Sınıflar Yarışıyor, s: 3)
- Dedem, babaannem, annem, babam ve kız kardeşimle birlikte yaşıyorum. (Sınıflar Yarışıyor, s: 3)
- -Kolay gelsin anneciğim. -Hoş geldin oğlum (Sınıflar Yarışıyor, s: 4)
- -Merhaba dedeciğim. -Merhaba Yasin. Hoş geldin. -Hoş bulduk dedeciğim. (Sınıflar Yarışıyor, s: 9)
- Aferin benim torunuma. (Sınıflar Yarışıyor, s: 10)
- Melike sahneden indikten sonra anne ve babasının yanına gitti. Onlara sarıldı ve: -Bana hep destek oldunuz. Bu yarışmayı da sizin sayenizde kazandım. Çok teşekkür ederim, dedi. (Sınıflar Yarışıyor, s: 11)
- Zil çaldı. Kuzenlerim Betül ve Semih ile birlikte okuldan çıkıp eve doğru

yürümeye başladık. Semih: Yaşasın! Yaz tatili geldi. (Tatil Planı, s: 3)

- -Amcama ve yengeme selam söyle. -Sen de selam söyle. -Akşam görüşürüz. -Görüşürüz. (Tatil Planı, s: 4)
- -Merhaba anne. -Merhaba oğlum hoş geldin. -Hoş bulduk. (Tatil Planı, s: 4)
- Amcama ve yengeme selam söyle. (Tatil Planı, s: 4)
- -Merhaba kolay gelsin. -Merhaba. Hoş geldiniz. Buyurun. -Hoş bulduk. (Tatil Planı, s: 7)
- Hep birlikte formları doldurduk. Sonra da onları görevliye verdik: -Buyurun. -Tamam. Şimdi biraz bekleyin. -Teşekkür ederiz, bekliyoruz. Birkaç dakika sonra görevli elinde küçük kartlarla yanımıza geldi. Kartları bize uzattı. -Sağ olun beyefendi. (Tatil Planı, s: 8)
- Bu sırada Betül “Ben de bir şey sormak istiyorum.” dedi. Görevli: -Buyurun hanımefendi. -Kaç kitap alabiliriz? -Bir seferde en fazla üç kitap alabilirsiniz. -Teşekkür ederim. -Rica ederim. (Tatil Planı, s: 8)
- Şimdi büyüklerimizi ziyaret etme vakti. (Tatil Planı, s: 13)
- Sonra herkes gelip dedemin ve babaannemin elini öptü. (Tatil Planı, s: 14)
- Merhaba benim adım Sultan. Bu apartmanın giriş katında yaşıyorum. Apartmanımıza hoş geldiniz, dedi. (Yeni Hayatımız, s: 8)
- -Yalnız mı yaşıyorsunuz? -Evet, şimdi yalnız yaşıyorum. Eşim kısa süre önce vefat etti. -Allah rahmet eylesin. -Sağ olun. Sadece iki oğlum var ama ikisi de yurt dışında. -Yalnızlık zor mu Sultan Teyze? -Evet yalnızlık zor. Ama bir kedim var. O benim en iyi arkadaşım. Onunla çok mutluyum... (Yeni Hayatımız, s: 8)
- Sultan Teyze bir saat kadar oturdu. Sonra: -Bursa’ya tekrar hoş geldiniz, güle güle oturun, dedi ve kalktı. (Yeni Hayatımız, s: 8)
- -Merhaba benim adım Ferhat. -Benim adım Tufan. -Merhaba, ben Bülent. -Tanıştığımıza memnun oldum. (Yeni Hayatımız, s: 9)
- -Günaydın Sultan Teyze, nasılsınız? -Günaydın Ferhat. İyiyim. Sen nasılsın? Annen nasıl? Bursa’ya alıştınız mı? -İyiyiz. Teşekkür ederiz. Bursa’ya alışıyoruz. Burada yeni arkadaşlarım oldu. (Yeni Hayatımız, s: 11)

- Sonra fırına gittim ve ekmek aldım. Fırıncı: -Seni ilk kez görüyorum. Mahalleye yeni mi taşındınız, diye sordu. -Evet yeni taşındık, dedim. - Mahallemize hoş geldiniz. -Hoş bulduk, hayırlı işler. -Sağ ol. (Yeni Hayatımız, s: 12)
- Annem “Baban arıyor.” dedi ve telefonun hoparlörünü açtı: -Merhaba, Funda. Ne yapıyorsunuz? -Merhaba Cemil. İyiyiz. Ben ütü yapıyorum, Ferhat ve Dilek televizyon izliyor. Sen ne yapıyorsun? Geliyor musun? -Evet işten çıktım. Geliyorum. Akşam yemeğini dışarıda yiyeceğim. (Yeni Hayatımız, s: 12)
- Kahvaltıdaiken zil çaldı. Dilek kapıya doğru koştu. Diya fonun düğmesine basıp “Kim o?” diye seslendi. Kapıdaki kişi: -İyi günler. Ben Ferhat’ın arkadaşı Tufan. Ferhat evde mi, diye sordu. Dilek: Evet, evde. Hemen çağırıyorum, dedi. Bu sırada Tufan’ın sesini duyup masadan kalktım ve diya fona doğru gittim. -Efendim Tufan. -Merhaba Ferhat. (Yeni Hayatımız, s: 14)
- Apartman merdivenlerinde Sultan Teyze’yi gördüm, selamlaştık. -Merhaba Sultan Teyze. -Merhaba Ferhat. (Yeni Hayatımız, s: 15)
- Tamam anlaştık. Ailelerimizden izin aldıktan sonra yine konuşuruz. (Yeni Hayatımız, s: 15)
- İlk zamanlarda endişeliydim ama burada da yeni arkadaşlarımız ve komşularımız oldu. Onların sayesinde buraya da alıştık. (Yeni Hayatımız, s: 18)
- -Günaydın oğlum. -Günaydın anne. -Haydi acele et. (Yeşil Göl, s: 4)
- -Günaydın arkadaşlar. -Günaydın Ahmet. Hoş geldin. -Nasılsın? -İyiyim, sizler nasılsınız? -Biz de iyiyiz. (Yeşil Göl, s: 6)
- -Alo Sami merhaba. -Merhaba Ahmet. Nasılsın? -Sağ olun. -Geçmiş olsun. - Görüşmek üzere. (Yeşil Göl, s: 11)
- -Günaydın Sami. -Geçmiş olsun. -Teşekkür ederim. -Hoş geldiniz. -Hoş bulduk. Nasılsın? -Bugün daha iyiyim. Sağ olun. (Yeşil Göl, s: 13)
- Buyurun Mehmet Bey. -Hoş geldiniz efendim. -Hoş bulduk. -Öğrencilerinizi tebrik ediyorum. (Yeşil Göl, s: 17)

4.2.2.4. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Değerler, İnançlar ve Davranışlara ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %12,1'lik oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 22 tanesi Türk kültürüne 11 tanesi Evrensel kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Değerler, İnançlar ve Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir:

4.2.2.4.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- -Taner, bizimle geldin. Çok teşekkür ederim. -Rica ederim. Dostlar bu günler için var. (Bayram, s: 15)
- Hep beraber doğum günü şarkısı söyledik. (Hakan'ın Günlüğü, s: 6)
- Resim öğretmenimiz Bekir Bey ve sınıf arkadaşlarımla beraber Haldun Taner Tiyatrosu'na gittik. Oyunun adı "Bizim Aile"ydi. Oyunda Yaşar Bey ve Melek Hanım evleniyorlar. Oyun bize sevgiyi ve saygıyı anlatıyor. (Hakan'ın Günlüğü, s: 7)
- Haldun Taner Tiyatrosu'na gittik. Oyunun adı "Bizim Aile"ydi. Oyunda Yaşar Bey ve Melek Hanım evleniyorlar. (Hakan'ın Günlüğü, s: 7)
- Turşu Suyu kavgası ediyorlardı. (Hakan'ın Günlüğü, s: 8)
- Müdür Yardımcısı Onur Bey: İhtiyaç sahipleri için kıyafet topluyoruz. Sizden bu konuda yardım bekliyorum. Lütfen, ailenizle konuşun ve fazla kıyafetlerinizi yarın okula getirin. Dedi. / Başka çocuklara yardım edelim, dedi. (Hakan'ın Günlüğü, s: 9)
- Annem: Oğlum, başka insanlara yardım etmek çok güzel bir şey. Sen fazla elbiselerini bir poşete koy ve okula götür, dedi. (Hakan'ın Günlüğü, s: 10)
- Masaların üstü elbise poşetleriyle doldu. Her yerde elbiseler vardı: pantolonlar, etekler, gömlekler, kazaklar, ceketler, tişörtler... (Hakan'ın Günlüğü, s: 10)
- Bugün ben ve sınıf arkadaşlarım, fazla elbiselerimizi okula götürdük. (Hakan'ın Günlüğü, s: 10)

- Sonra herkese görev verdi. (Hakan'ın Günlüğü, s: 14)
- Sizinle tanışmak ve “Bir ihtiyacınız var mı?” diye sormak istedim. Derya Hanım'ın elinde bir tencere mercimek çorbası vardı. -Buyurun afiyet olsun. (Misafirimiz Var, s: 17)
- Barış Manço Dağlar Dağlar şarkısını söylemek istiyorum. (Tatil Sürprizi, s: 15)
- Bizim okulumuz ve İngiltere’de bir okul, kardeş okul oldu. Londra’dan bir grup öğrenci ve onların öğretmenleri gelecek ay okulumuza geliyor. Bu projede misafir öğrenciler, Türk ailelerin yanında kalıyor ve sınıfta sizinle ders dinliyorlar. Dokuz gün sonra ülkelerine dönüyorlar. Bir ay sonra da bizim öğrencilerimiz İngiltere’ye gidiyor ve aynı şeyleri yapıyor. (Yeni Arkadaşım, s: 3)
- -Hastanede çalışıyor. Hastaları muayene ediyor. Onlara ilaç yazıyor. Bu kim? -Doktor. (Yeni Arkadaşım, s: 16)
- -Saç ve sakal kesiyor. Bu kim? -Berber. Yemek yapıyor ve lokantada çalışıyor. Bu kim? -Yemekçi. Herkes güldü. Ebubakar: Hayır, yemekçi değil. Aşçı! -Aaa! Tamam. -Taksi sürüyor. İnsan ve eşya taşıyor. Bu kim? -Şoför mü? -Evet, şoför. (Yeni Arkadaşım, s: 17)
- Sen çok iyi bir arkadaşsın. (Yeni Arkadaşım, s: 17)

4.2.2.4.2. *YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı.* Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan değerler, inançlar ve davranışlara ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Hep birlikte doğum günü şarkısını söyledik. (Doğum Günü, s: 17)
- -Peki o zaman sınıfımızdan üç kişi seçelim. Bunun için herkes küçük bir kâğıda tahtadaki isimlerden birini yazsın ve kâğıdı katlasın. Sonra ben de kâğıtları toplayacağım ve birlikte isimleri sayacağız. En çok oy alan arkadaşlarınız yarışmaya katılacak, dedi. (Sınıflar Yarışıyor, s: 5)
- Bugün annene yardım ettim. Birlikte evi temizledik. (Sınıflar Yarışıyor, s: 10)

- Birlikte fuar alanını gezmeye başladılar. Burada birçok şehrin tanıtım yeri vardı. Önce Kayseri'ye ait bölümü gezdiler. Burada; mantı, sucuk ve pastırma vardı. (...) Daha sonra Bursa'nın tanıtım masasına geçtiler. Burada ipek kumaşların yanında kestane şekeri ve zeytin de vardı. Bursa masasından sonra Gaziantep'e ait bölüme gittiler. Burada Antep fıstığı ve baklava vardı. (Sınıflar Yarışıyor, s: 12)
- Üç arkadaş buradan ayrılıp Trabzon masasına gittiler. Orada Trabzon ekmeği, tereyağı ve peynir vardı. (Sınıflar Yarışıyor, s: 13)
- Birinci soru... Bu şehir Güneydoğu Anadolu bölgesindedir. Fıstığı ve baklavasıyla ünlüdür. Bu ilimizin adı nedir? Bu sorudan sonra üç arkadaş birbirine gülümsediler. Fuardaki Gaziantep masasını hatırladılar. Hızlıca masadaki kâğıda "Gaziantep" yazdılar. (Sınıflar Yarışıyor, s: 16)
- Bir konuda karar vermeden önce aileyle konuşmak önemli. Onları çok seviyorum. (Tatil Planı, s: 14)
- Elbette anneciğim, sana yardım edeceğiz. (Yeni Hayatımız, s: 4)
- Annem evi düzenlemeye başladı. Biz de ona yardım ettik. (Yeni Hayatımız, s: 8)
- Ama izninizle önce size yardım edeyim. Poşetlerinizi evinize kadar taşıyayım. (Yeni Hayatımız, s: 11)
- Bu yazılara hat denir. Hat bir İslam sanatıdır. Bu yazıları hattatlar yazar. (Yeni Hayatımız, s: 12)
- Sultan Teyze'nin kedisi kaybolmuş. Onun kedisini bulabiliriz. (Yeni Hayatımız, s: 16)
- Mehmet Öğretmen, iki saatlik derslerinde genellikle birinci saat spor etkinlikleri yapar ikinci derste öğrencileriyle okulun bahçesini düzenler. (Yeşil Göl, s: 8)
- Beden eğitimi ve spor dersinin ilk saatinde koştuk ve basketbol oynadık. Sonra öğretmenimiz masa tenisinin kurallarını anlattı ve biraz uygulama yaptık. (Yeşil Göl, s: 9)
- Yarın sabah arkadaşlarla seni ziyarete geleceğiz. (Yeşil Göl, s: 11)
- Çevreye zarar vermeyin. Yerlere çöp atmayın. Sakın Yeşil Göl'ü kirlletmeyin. Mangala dikkat edin. Ateşi söndürmeden ayrılmayın. (Yeşil Göl, s: 12)

- Çöpleri toplamaya başladık. Bazı arkadaşlarımız da çubuklarla göldeki çöpleri temizledi. (Yeşil Göl, s: 17)

4.2.2.5. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Beden Diline ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %2'lik oranıyla yedinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan tamamı Türk kültürüne aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Beden Diline İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.2.5.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Oyunu dikkatle izledik. Bir buçuk saat sonra oyun bitti ama zaman nasıl geçti, hiç anlamadık. Koltuklarımızdan kalktık, birbirimize baktık. Hepimizin yüzünde tebessüm vardı. (Hakan'ın Günlüğü, s: 7)
- Baba her yıl mezunlar yemeği var mı? -Evet kızım. Zeynep Hanım Canan'a gülümsedi: -Kızım, sen de liseyi bitir. Güzel bir üniversiteye başla. Sonra da eski okuluna mezunlar yemeğine git, dedi. (Sınavlar Başlıyor, s: 17)
- Evde Damla, anne ve babasına sordu: -Anne, baba! Sonraki gezimiz nereye? Herkes, Damla'nın sorusuna güldü. İpek Hanım: -Dur kızım! An önce girdik. Bir gezide çok yorulduk. Şimdi dinlenelim. Yarın oturalım ve beraber bir plan yapalım, dedi. Halil Bey de başıyla onayladı. (Tatil Sürprizi, s: 16)
- Beyza ona el salladı, o da Beyza'ya el salladı ve "Unutma, seni bekliyorum." diye bağırdı. (Yeni Arkadaşım, s: 18)

4.2.2.5.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan beden diline ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Birinci soru... Bu şehir Güneydoğu Anadolu bölgesindedir. Fıstığı ve baklavasıyla ünlüdür. Bu ilimizin adı nedir? Bu sorudan sonra üç arkadaş birbirine gülümsediler. Fuardaki Gaziantep masasını hatırladılar. Hızlıca masadaki kâğıda “Gaziantep” yazdılar. (Sınıflar Yarışıyor, s: 16)
- İlk soruya, bütün gruplar doğru cevap verdi. Öğrencilerimizi alkışlıyoruz. (Sınıflar Yarışıyor, s: 16)
- Annem, “Günaydın oğlum, haydi kalk! Okula geç kalacaksın.” Dedi ve odamın perdesini açtı. Şaşkındım. Ne orman ne de göl vardı. Odamdaydın. O an anladım. Orman, göl, balıklar... Hepsi rüyaymış. (Yeşil Göl, s: 4)

4.2.2.6. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Sosyal Geleneklere ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %2,6'lık oranıyla altıncı sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan tamamı Türk kültürüne aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Sosyal Geleneklere İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.2.6.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Yarın Ramazan Bayramı başlıyor. İstanbul’da caddeler şimdi çok kalabalık. Herkes alışveriş yapıyor. Aylin Hanım ve çocukları da bayram alışverişi için dışarıdalar. (Bayram, s: 3)
- Ben de bugün bayram temizliği yaptım. (Bayram, s: 7)
- Bayramın birinci günü herkes erken kalktı ve en güzel elbiselerini giydi. Şimdi komşularımızı ziyaret edelim. Onların da bayramlarını kutlayalım, dedi. (Bayram, s: 9)

- Gökhan misafirlere şeker ikram etti. Feyza da onların eline kolonya döktü. Sonra çocuklar misafirlerin ellerini öptüler. Anıl Bey ve Hilal Hanım da çocuklara bayram harçlığı verdi. Aylin Hanım misafirlere çay ve baklava ikram etti. (Bayram, s: 12)
- Ne kadar şanslıyız, çok iyi komşularımız var. Ben bu mahalleyi sevdim. Mahalledeki herkes birbirini tanıyor ve birbirine yardımcı oluyor. O hafta bütün komşular, Adnan Bey ve Esmâ Hanım'ı ziyaret ettiler. (Misafirimiz Var, s: 16)
- -Apartmanımıza hoş geldiniz. -Hoş bulduk. Sağ olun. -Ben karşı komşunuzum. Adım Derya. Sizinle tanışmak ve “Bir ihtiyacınız var mı?” diye sormak istedim. -Çok iyi yaptınız. Benim adım da Esmâ. Çok memnun oldum. -Ben de memnun oldum. Derya Hanım'ın elinde bir tencere mercimek çorbası vardı. -Bunu size getirdim, yeni pişirdim. Buyurun afiyet olsun. -Niye zahmet ettiniz? -Elinize sağlık. -Rica ederim. Ne demek. (Misafirimiz Var, s: 17)
- O hafta bütün komşular Adnan Bey ve Esmâ Hanım'ı ziyaret ettiler. Onlara küçük hediyeler getirdiler. (Misafirimiz Var, s: 18)

4.2.2.6.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan sosyal geleneklere ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Sonra herkes gelip dedemin ve babaannemin elini öptü. (Tatil Planı, s: 14)

4.2.2.7. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı. Törensel Davranışlara ilişkin kültürel öğeler elde edilen verilen yüzdelik dağılımı %4,8'lik oranıyla beşinci sırada yer almaktadır. Tespit edilen unsurlardan 10 tanesi Türk kültürüne 3 tanesi Evrensel kültüre aittir. İncelenen hikâye kitaplarında Törensel Davranışlara İlişkin Kültürel Öğelerin örnekleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.2.7.1. *YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı.* Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Yarın Ramazan Bayramı başlıyor. İstanbul’da caddeler çok kalabalık. Herkes alışveriş yapıyor. Aylin Hanım ve çocukları da bayram alışverişi için dışarıdalar. (Bayram, s: 3)
- Bayramın birinci günü herkes erken kalktı ve en güzel elbiselerini giydi. Bayram namazı için camiye gittiler. Bayram namazını kıldılar. Caminin bahçesinde herkesin bayramını kutladılar ve eve döndüler. (Bayram s: 9)
- Evde Gökhan ve Feyza, anne ve babalarının elini öptüler. Onlardan bayram harçlığı aldılar. (Bayram, s: 9)
- Kahvaltıdan sonra dedeleri Harun Bey’e ve diğer akrabalarına telefon ettiler. Onların bayramını kutladılar. Sonra Taner Bey, çocuklara bir şey teklif ettiler. Çocuklar! Akrabalarımızın hepsi başka şehirlerde yaşıyor. Onlara telefon ettik ve bayramlarını kutladık. Şimdi komşularımızı ziyaret edelim. (Bayram, s: 9)
- Çocuklara bayram harçlığı verdi. Kolonya döktü. Bayram şekeri ikram etti. Çay ve baklava getirdi. Çay içtiler, tatlıları yediler. (Bayram, s: 10)
- Misafirlere şeker ikram etti. Elleri kolonya döktü. Bayram harçlığı verdi. Misafirlere çay ve baklava ikram etti. (Bayram, s: 12)
- Bugün Şeyma’nın doğum günüyü. Okuldan sonra sınıf arkadaşlarımla Şeyma’nın evine gittik. Şeyma doğum günü için çok güzel bir kutlama düzenledi. Şeyma’nın doğum gününü kutladık. Evinin salonu balonlar ve kurdeleler ile süslüydü. Köşede masanın üstünde çiçekler vardı. Bazı arkadaşlarım başlarına çeşitli renkte şapkalar taktı. Bugün herkes çok neşeliydi. (Hakan’ın Günlüğü, s:5)
- Biraz sonra Şeyma’nın kuzenleri, doğum günü pastasını salona getirdiler. Hep beraber doğum günü şarkısı söyledik. Şeyma pastanın üstüne eğildi ve mumları üfledi. İlk dilimi kesti ve pastadan biraz yedi. Biz de Şeyma’yı alkışladık. Herkes onu tebrik etti ve ona hediyeler verdi. Ben de ona masa saati hediye ettim. Şeyma’nın kuzenleri pastayı kestiler. Pasta dilimlerini tabaklara koydular ve misafirlere ikram ettiler. (Hakan’ın Günlüğü, s: 6)

4.2.2.7.2. *YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin kullanımı.* Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A2 Seviye hikâye kitaplarında yer alan törensel davranışlara ilişkin kültürel öğelerin örneklerine yer verilmiştir.

- Kahvaltıdan sonra yiyecekleri ve içecekleri masanın üstüne koydular. Safiye ve kardeşi Zeynep misafirler gelmeden önce en güzel elbiselerini giydiler. (Doğum Günü, s: 16)
- Safiye, bütün arkadaşlarına tek tek “Hoş geldin.” diyerek onları karşıladı. (Doğum Günü, s: 17)
- Babası mumları yaktı. Herkes beraber saymaya başladı. “Üç, iki, bir” dedikten sonra hep beraber doğum günü şarkısı söylediler. Safiye, mumları üfledi. Herkes Safiye’yi alkışladı. Sonra annesi, pastayı kesti ve herkese ikram etti. (Doğum Günü, s: 18)
- -Yalnız mı yaşıyorsunuz? -Evet, şimdi yalnız yaşıyorum. Eşim kısa süre önce vefat etti. -Allah rahmet eylesin. -Sağ olun. (Yeni Hayatımız, s: 8)

4.3. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisinde (A1-A2) Bulunan Kültürel Öğelerin Karşılaştırılması

Tablo 18.

YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi (A1 - A2) ve PIKTES Salih Hikâye Dizisi (A1 - A2) Hikâye Kitaplarında Bulunan Kültürel Öğelerin Karşılaştırılması

KÜLTÜREL ÖĞELER	Günlük Yaşam	Yaşam Şartları	Kişiler Arası İlişkiler	Değerler İnançlar Davranışlar	Beden Dili	Sosyal Gelenekler	Törensel Davranışlar	Toplam
YEE	70	22	120	33	7	7	13	272
PIKTES	32	14	50	13	3	15	3	130
TOPLAM	102	36	170	46	10	22	16	392

Tablo 18 incelendiğinde YEE Çocuk Hikâyeleri Serisinde toplam kültürel öğe sayısı 272 iken PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde 130 olduğu görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) kitaplarında yer

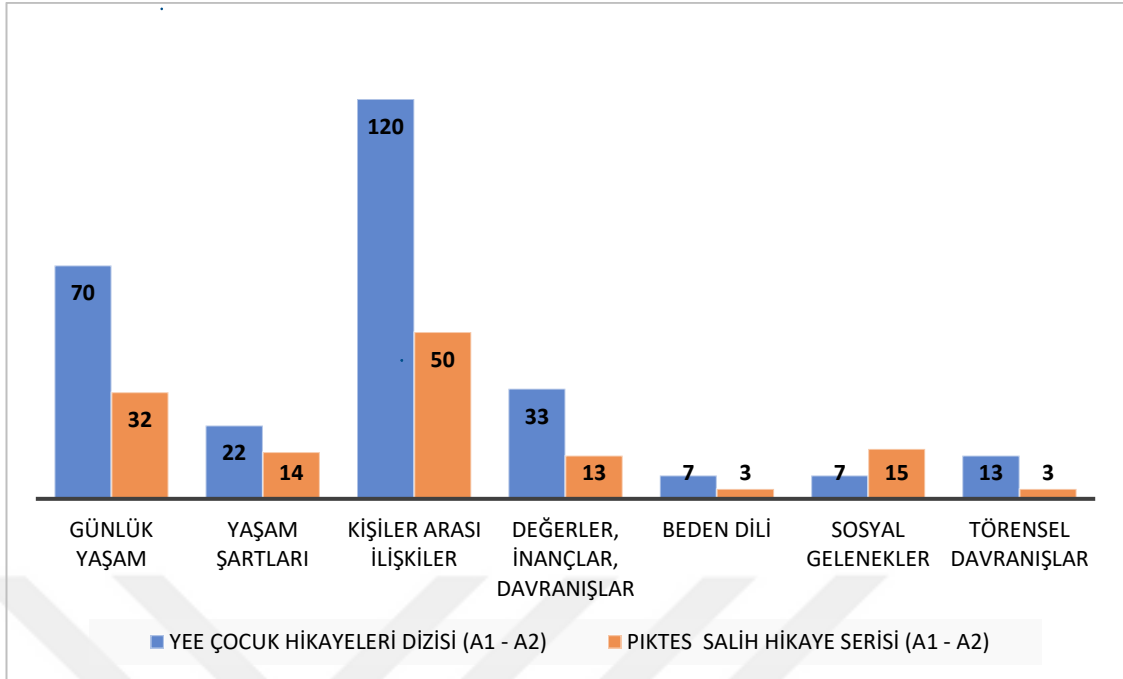
alan kültürel öğelerin incelenmesi, dikkat çekici sonuçlar ortaya koymaktadır. Örneğin, her iki kitap setinde de en çok bulunan kültürel öge kişiler arası ilişkilerdir ve YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde bu ögeye dair 70 örnek bulunurken, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde sadece 32 örnek yer almaktadır.

Ayrıca, her iki kitap setinde de ikinci en çok bulunan kültürel öge yine günlük yaşam unsuru olup, YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde 120 örnek, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde ise 50 örnek yer almaktadır. Üçüncü en çok bulunan kültürel öge ise YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde değerler, inançlar ve davranışlar (33 örnek), PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde ise sosyal gelenekler (15 örnek) olarak belirlenmiştir.

Yaşam şartları da her iki kitap setinde dördüncü en çok bulunan kültürel ögedir ve YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde 22 örnek, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde ise 14 örnek bulunmaktadır. Beşinci en çok tekrarlanan kültürel öge ise YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde törensel davranışlar (13 örnek) iken, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde değerler, inançlar ve davranışlar (13 örnek) olarak belirlenmiştir.

Son olarak, en çok tekrarlanan altıncı kültürel öğeler beden dili ve sosyal geleneklerdir. YEE Çocuk Hikayeleri Dizisi'nde bu öğeler 7 örnekle yer alırken, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde sadece 3 örnek bulunmaktadır.

PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde kültürel öğelerin azlığının sebebi YEE Çocuk Hikâyeleri Serisinin 14 kitaptan PIKTES Salih Hikâye Serisinin ise 10 kitaptan oluşması söylenebilir.

Şekil 3. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 - A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 - A2) hikâye kitaplarında bulunan kültürel öğelerin grafiksel karşılaştırılması

Şekil 3 incelendiğinde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında kişiler arası ilişkilere dair 120 tane yer alırken PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında 50 tane yer aldığı görülmektedir.

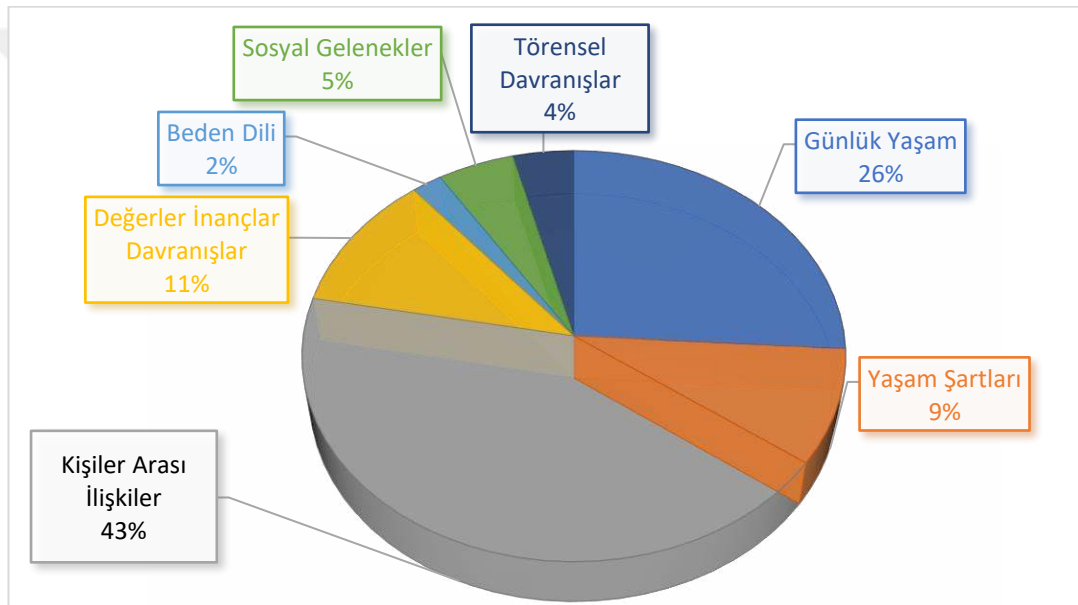
Yine her iki kitap setinde en çok bulunan ikinci kültürel öge günlük yaşam unsurudur. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında günlük yaşam unsuruna dair 70 tane yer alırken PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında 32 tane yer almaktadır.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında üçüncü en çok bulunan kültürel öge 33 unsurla değerler, inançlar, davranışlar yer alırken PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında ise 15 unsurla sosyal gelenekler yer almaktadır.

Yine her iki kitap setinde en çok bulunan dördüncü kültürel öge yaşam şartları olduğu görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında günlük yaşam unsuruna dair 22 tane yer alırken PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında 14 tane yer almaktadır.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında beşinci en çok bulunan kültürel öge 13 unsurla törensel davranışlar yer alırken PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında ise 13 unsurla değerler, inançlar, davranışlar yer almaktadır.

Yine görüldüğü üzere en çok tekrarlanan eşit olan altıncı kültürel öğeler beden dili ve sosyal gelenekler 7 unsurla YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitapları, 3 unsurla PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitapları olduğu görülmektedir.

Şekil 4. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında yer alan kültürel unsurların toplamının yüzdesel dağılım oranları

Şekil 4'te görüldüğü üzere kültürel unsurların toplamının yüzdesel dağılımı; günlük yaşam %26, yaşam şartları %9, kişiler arası ilişkiler %43, değerler, inançlar ve davranışlar %11, beden dili %2, sosyal gelenekler %5, törensel davranışlar %4 şeklinde oluştuğu görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında kültürel öğelerin yoğunluğu incelendiğinde, en fazla kişiler arası ilişkiler %43 oranında yer almaktadır. Günlük yaşam ise %26 ile ikinci sırada yer almaktadır. Değerler, inançlar ve davranışlar %11

oranında, yaşam şartları %9 oranında, sosyal gelenekler %5 oranında, törensel davranışlar %4 oranında ve beden dili ise %2 oranında hikâyelerde yer almaktadır.

4.4. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi

Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitapları Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre incelenmiştir. Aşağıda yer alan tablolar, hikâye kitaplarının içeriklerinde bulunan okuma kazanımlarını her bir hikâye kitabı için ve toplam set için sıklığını göstermektedir. Tablolardan elde edilen veriler ile hikâye kitaplarındaki okuma kazanımlarının sıklığı ortaya konulmuştur.

4.4.1. PIKTES Salih Hikâye Serisinde (A1-A2) bulunan hikâye kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre incelenmesi. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) Hikâye Kitapları Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımları sıklığı her bir hikâye kitabı için verilmiştir.

Tablo 19.

PIKTES Salih Hikâye Serisinde A1 Seviyesindeki Kitapların Okuma Kazanımlarına Göre Dağılımı

PICTES Salih Hikâye Serisi A1	PICTES 1.1.	PICTES 1.2.	PICTES 1.3.	PICTES 1.4.	PICTES 1.5.
OY1 - K1	2	2	3	2	2
OY3 – K1	4	5	1	4	4
OY4 – K1	10	-	11	-	2
OY4 – K2	-	2	2	14	2
OY5 – K1	1	-	-	4	1
OY6 – K1	24	22	11	11	11
OY6 – K2	3	2	2	3	3

Tablo 19 incelendiğinde 1. hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 4 (OY3 – K1), 10 (OY4 – K1), 1 (OY5 - K1), 24 (OY6 - K1), 3 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 2. hikâye kitabında 2 (OY1- K1), 5 (OY3 – K1), 2 (OY4 – K2), 22 (OY6 – K1), 2 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 3. Hikâye kitabında 3 (OY1 – K1), 1 (OY3 – K1), 11 (OY4 – K4), 2 (OY4 – K2), 11 (OY6 – K1), 2 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 4. Hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 4 (OY3 – K1), 14 (OY4 – K2), 4 (OY5 – K1), 11 (OY6 – K1), 3 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 5. Hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 4 (OY3 – K1), 2 (OY4 – K1), 2 (OY4 – K2), 1 (OY5 – K1), 11 (OY6 – K1), 3 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir.

Tablo 20.

PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 Seviyesindeki Kitapların Okuma Kazanımlarına Göre Dağılımı

PIKTES Salih Hikâye Serisi A1	PIKTES 1.1.	PIKTES 1.2.	PIKTES 1.3.	PIKTES 1.4.	PIKTES 1.5.
OY1 - K1	2	2	2	2	2
OY1 – K2	-	-	-	1	-
OY2 – K2	-	-	-	-	1
OY3 – K1	-	-	1	-	1
OY3 – K3	-	-	-	1	-
OY3 – K4	-	1	-	1	-
OY4 – K4	2	-	9	-	-
OY4 – K5	-	-	2	-	-
OY4 – K6	-	6	-	-	44
OY5 – K4	8	1	2	-	2
OY5 – K6	-	-	14	-	-
OY6 – K1	1	2	2	1	2
OY6 – K2	1	33	-	-	-

Tablo 20 incelendiğinde 1. hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 2 (OY4 – K4), 8 (OY5 – K4), 1 (OY6 – K1), 1 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 2. Hikâye kitabında 2 (OY1 K -K1), 1 (OY3 K4), 6 (OY4 – K 6), 1 (OY5 – K4), 2 (OY6 – K1), 33 (OY6 – K6) kazanım eşleşmektedir. 3. Hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 1 (OY3 – K1), 9 (OY4 – K4), 2 (OY4 – K5), 2 (OY5 – 4), 14 (OY5 – K6), 2 (OY6 – K1) kazanım eşleşmektedir. 4. hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 1 (OY1 – K2), 1 (OY3 -K3), 1 (OY3 – K4), 1 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 5. hikâye kitabında 2 (OY1 – K1), 1 (OY3 – K1), 1 (OY3 – K1), 44 (OY4 – K6), 2 (OY5 – K4), 2 (OY6 – K1) kazanım eşleşmektedir.

4.4.2. PIKTES Salih Hikâye Serisinde (A1-A2) bulunan hikâye kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre toplamının incelenmesi. İncelenen hikâye serisi için kazanımların metinlerdeki toplam tekrar sayıları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 21.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) Okuma Kazanımı Toplam Sıklığı

Okuma Yeterlikleri (OY)	Kazanımlar (K)	PICTES Salih Hikâye Serisi Toplam
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 – K1:	11
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K1:	-
	OY2 – K2:	-
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K1:	18
	OY3 – K2:	-
	OY3 – K3:	-
	OY3 – K4:	-
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K1:	23
	OY4 – K2:	20
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1:	6
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K1:	79
	OY6 – K2:	13

Tablo 21’de görüldüğü üzere PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviyesinde toplam 173 kazanıma yer verilmiştir. Bu kazanımların sıklığına bakıldığında en fazla 79 tekrarla OY6 – K1 kazanımının olduğu görülmektedir. Bu kazanımı 23 tekrarla OY4 – K1, 20 tekrarla OY4 – K2, 18 tekrarla OY3 – K1 kazanımı takip etmektedir. OY6 – K2 kazanımı 13 defa, OY1 – K1 kazanımı 11 defa, OY5 – K1 kazanımı 6 defa tekrar ettiği görülmüştür. OY2 – K1, OY2 – K2, OY3 – K2, OY3 – K3, OY3 – K4 kazanımlarına hiç yer verilmediği görülmektedir.

Tablo 22.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) Okuma Kazanımı Toplam Sıklığı

Okuma Yeterlikleri (OY)	Kazanımlar (K)	PIKTES Salih Hikaye Serisi Toplam
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 – K1	11
	OY1 – K2	-
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K1	-
	OY2 – K2	-
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K1	18
	OY3 – K2	-
	OY3 – K3	-
	OY3 – K4	-
	OY3 – K5	-
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K1	23
	OY4 – K2	-
	OY4 – K3	-
	OY4 – K4	-
	OY4 – K5	-
	OY4 – K6	-
	OY4 – K7	-
	OY4 – K8	-
	OY4 – K9	-
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1	6
	OY5 – K2	-
	OY5 – K3	-
	OY5 – K4	-
	OY5 – K5	-

Tablo 22.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) Okuma Kazanım Toplam Sıklığı (Devam)

Okuma Yeterlikleri (OY)	Kazanımlar (K)	PIKTES Salih Hikaye Serisi Toplam
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K1	79
	OY6 – K2	13
	OY6 – K3	-
	OY6 – K4	-
	OY6 – K5	-
	OY6 – K6	-

Tablo 22’de görüldüğü üzere PIKTES Çocuk Hikâyeleri Serisi A2 seviyesinde toplam 150 kazanıma yer verilmiştir. Bu kazanımların sıklığına bakıldığında en fazla 79 tekrarla OY6 – K1 kazanımının olduğu görülmektedir. Bu kazanımı 23 tekrarla OY4 – K1, 18 tekrarla OY3 – K1 kazanımı takip etmektedir. 13 defa OY6 – K2, 11 defa OY1 – K1, 6 defa OY5 – K1 kazanımının tekrar ettiği görülmektedir. Yine tablo 20’de görüldüğü üzere OY2 – K1, OY2 – K2, OY3 – K2, OY3 – K3, OY3 – K4, OY3 – K5, OY4 – K2, OY4 – K3, OY4 – K5, OY4 – K6, OY4 – K7, OY4 – K8, OY4 – K9, OY5 – K2, OY5 – K3, OY5 – K4, OY5 – K5, OY5 – K6, OY6 – K3, OY6 – K4, OY6 – K5, OY6 – K6 kazanımlarına hiç yer verilmediği gözlenmektedir.

4.5. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Okuma Kazanımlarına Göre İncelenmesi

Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) hikâye kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre incelenmiştir. Aşağıda yer alan tablolar, hikâye kitaplarının içeriklerinde bulunan okuma kazanımlarını her bir hikâye kitabı için ve toplam set için sıklığını göstermektedir. Tablolardan elde edilen veriler ile hikâye kitaplarındaki okuma kazanımlarının sıklığı ortaya konulmuştur.

4.5.1. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) bulunan hikâye kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre incelenmesi.

Bu bölümde YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Hikâye Kitapları Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımları sıklığı her bir hikâye kitabı için verilmiştir.

Tablo 23.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 Seviye Setindeki Kitaplara Göre Okuma Kazanımları

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1	YEE 1.1.	YEE 1.2.	YEE 1.3.	YEE 1.4.	YEE 1.5.	YEE 1.6.	YEE 1.7.
OY1 - K1	4	6	6	7	4	5	4
OY2 - K1	3	8	-	-	-	-	-
OY3 - K1	1	-	-	1	-	-	-
OY3 - K2	25	-	18	-	2	-	-
OY3 - K3	-	-	20	-	2	-	-
OY3 - K4	19	22	-	-	37	22	3
OY4 - K1	1	3	12	-	21	10	10
OY4 - K2	-	-	-	-	24	-	10
OY5 - K1	-	6	1	9	7	-	-
OY6 - K1	30	2	19	1	-	4	16
OY6 - K2	6	2	2	5	3	5	3

Tablo 23 incelendiğinde 1. hikâye kitabında 4 (OY1 – K1), 3 (OY2 – K1), 1 (OY3 – K1), 25 (OY3 – K2), 19 (OY3 – K4), 1 (OY4 – K1), 30 (OY6 – K1), 6 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 2. hikâye kitabında 6 (OY1 – K1), 8 (OY2 – K1), 22 (OY3 – K4), 3 (OY4 – K1), 6 (OY5 – K1), 2 (OY6 – K1), 2 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir.

3. hikâye kitabında 6 (OY1 – K1), 18 (OY3 – K2), 20 (OY3 – K3), 12 (OY4 – K4), 1 (OY5 – K1), 19 (OY6 – K1), 2 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 4. hikâye kitabında 7 (OY1 – K1), 1 (OY3 – K1), 9 (OY5 – K1), 1 (OY6 – K1), 5 (OY6 – K2) kazanım

eşleşmektedir. 5. hikâye kitabında 4 (OY1 – K1), 2 (OY3 – K2), 2 (OY3 – K3), 37 (OY3 – K4), 21 (OY4 – K1), 24 (OY4 – K2), 7 (OY5 – K1), 3 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 6. hikâye kitabında 5 (OY1 – K1), 22 (OY3 – K4), 10 (OY4 – K1), 4 (OY6 – K1), 5 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir. 7. hikâye kitabında 4 (OY1 – K1), 3 (O3 – K4), 10 (OY4 – K1), 10 (OY4 – K2), 16 (OY6 – K1), 3 (OY6 – K2) kazanım eşleşmektedir.

Tablo 24.

YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A2 Seviye Setindeki Kitaplara Göre Okuma Kazanımları

YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A2	YEE 2.1	YEE 2.2.	YEE 2.3.	YEE 2. 4.	YEE 2.5.	YEE 2.6.	YEE 2.7.
OY1 – K1	3	-	-	-	1	2	1
OY3 – K1	-	13	-	-	5	-	-
OY3 – K3	1	-	-	-	-	-	-
OY3 – K5	-	-	-	-	-	9	-
OY4 – K1	-	-	-	-	8	-	4
OY4 – K4	-	-	-	43	32	12	-
OY4 – K5	-	-	14	-	4	24	-
OY4 – K6	-	26	15	-	-	16	15
OY5– K4	-	-	-	1	1	-	3
OY6 – K1	2	3	3	2	2	7	17

Tablo 24 incelendiğinde 1. hikâye kitabında 3 (OY1–K1), 1 (OY3–K3), 2 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 2. hikâye kitabında 13 (OY3–K1), 26 (OY4–K6), 3 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 3. hikâye kitabında 14 (OY4–K5), 15 (OY4–K6), 3 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 4. hikâye kitabında 43 (OY4 – K4), 1 (OY5–K1), 2 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 5. hikâye kitabında 1 (OY1–K1), 5 (OY3–K1), 8 (OY4–K1), 32 (OY4–K4), 4 (OY4–K5), 1 (OY5–K5), 2 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 6. Hikâye kitabında 2 (OY1–K1), 9 (OY3–K5), 12 (OY4–K4), 24 (OY4–K5), 16 (OY4–K4), 7 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir. 7. hikâye kitabında 1 (OY1–K1), 4 (OY4–K1), 15 (OY4–K6), 3 (OY5–K4), 17 (OY6–K1) kazanım eşleşmektedir.

4.5.2. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) bulunan hikâye kitaplarının Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni okuma kazanımlarına göre incelenmesi. İncelenen hikâye serisi için kazanımların metinlerdeki toplam tekrar sayıları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 25.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği Kazanım Sıklığı

Okuma Yeterlikleri (OY)	Kazanımlar (K)	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Toplam
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 – K1	36
	OY2 – K1	11
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K2	-
	OY3 – K1	2
	OY3 – K2	45
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K3	2
	OY3 – K4	103
	OY4 – K1	57
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K2	34
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1	23
	OY6 – K1	72
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K2	26

Tablo 25’te görüldüğü üzere YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A1 seviyesinde toplam 431 kazanıma yer verilmiştir. Bu kazanımların sıklığına bakıldığında en fazla 103 tekrarla OY3 – K4 kazanımının olduğu görülmektedir. Bu kazanımı 72 tekrarla OY6 – K1, 57 tekrarla OY4 – K1 kazanımı takip etmektedir. OY3 – K2 45 defa, OY1 – K1 36 defa, OY4 – K2 34 defa, OY6 – K2 26 defa, OY5 – K1 23 defa, OY3 – K3 22 defa, OY2 – K1 11 defa, OY3 – K1 kazanımının 2 defa tekrar ettiği görülmektedir. Tablo 13’te görüldüğü üzere OY2 – K2 kazanımına hiç yer verilmemiştir.

Tablo 26.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği Kazanım Sıklığı

Okuma Yeterlikleri (OY)	Kazanımlar (K)	YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi Toplam
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 – K1	7
	OY1 – K2	-
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K1	-
	OY2 – K2	-
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K1	18
	OY3 – K2	-
	OY3 – K3	1
	OY3 – K4	-
	OY3 – K5	9
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K1	12
	OY4 – K2	-
	OY4 – K3	-
	OY4 – K4	87
	OY4 – K5	42
	OY4 – K6	72
	OY4 – K7	-
	OY4 – K8	-
	OY4 – K9	-
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1	6
	OY5 – K2	-
	OY5 – K3	-
	OY5 – K4	5
	OY5 – K5	-
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K1	36
	OY6 – K2	-
	OY6 – K3	-
	OY6 – K4	-
	OY6 – K5	-
	OY6 – K6	-

Tablo 26’da görüldüğü üzere YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A2 seviyesinde toplam 289 kazanıma yer verilmiştir. Bu kazanımların sıklığına bakıldığında en fazla 87 tekrarla OY4 – K4 kazanımının olduğu görülmektedir. Bu kazanımı 72 tekrarla OY4 – K6, 42 tekrarla OY4 – K5, 36 tekrarla OY6 – K1 kazanımı takip etmektedir.

18 defa OY3 – K1, 12 defa OY4 – K1, 9 defa OY3 – K5, 7 defa OY1 – K1, 6 defa OY5 – K1 kazanımı tekrar ederken, OY3 – K3 kazanımının 1 defa tekrar ettiği görülmektedir. Yine Tablo 21’de görüldüğü üzere OY1 – K2, OY2 – K1, OY2 – K2, OY3 – K2, OY3 – K4, OY4 – K1, OY4 – K2, OY4 – K3, OY4 – K7, OY4 – K8, OY4 – K9, OY5 – K2, OY5 – K3, OY5 – K5, OY5 – K6, OY6 – K2, OY6 – K3, OY6 – K4, OY6 – K5, OY6 – K6 kazanımlarına hiç yer verilmediği gözlenmektedir.

4.6. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1-A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1-A2) Okuma Yeterliği Dağılımı

Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 ve A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 ve A2) okuma yeterliği bakımından değerlendirilmesini içeren tablolara yer verilmiştir.

4.6.1. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) okuma yeterliği dağılımı. Bu bölümde PIKTES Salih Hikâye Serisi ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1 seviyesi kitapları CEFR’de bulunan altı okuma yeterliğine göre verilmiştir.

Tablo 27.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 1’e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A1	A1
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 – K1	11	36

Tablo 27’de görüldüğü üzere K1 kazanıma PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde 11 ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde 36 defa yer verilmiştir. Bu okuma yeterliğinin (OY1) kitaplarda genel toplamı 47 olduğu görülmektedir. İncelenen kitaplarda bu okuma yeterliğini destekleyecek içeriğe yeterli sayıda yer verilmemiştir. Bu nedenle, öğrencilerin kelime bilgisini geliştirmelerine yönelik daha fazla etkinliğin eklenmesi gerekmektedir. Bu, öğrencilerin metinleri anlamalarına ve dil öğrenme süreçlerini ilerletmelerine yardımcı olacaktır.

Tablo 28.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 2’ye Yönelik Sonuçlar

		PIKTES A1	YEE A1
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K1	-	11
	OY2 – K2	-	-

Tablo 28’de görüldüğü üzere K1 kazanımı PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde yer almadığı YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise 11 defa tekrarlandığı görülmüştür. K2 kazanımının ise PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde hiç yer almadığı izlenmiştir. Bu okuma yeterliğinin (OY2) kitaplarda genel toplamının 11 olduğu görülmektedir.

İncelenen hikâye kitaplarında, öğrencilerin kartpostallardaki kısa, basit mesajları ve sosyal medya veya e-posta yoluyla gönderilen iletileri anlayabilme becerisi üzerinde yeterince durulmamıştır. Bu da söz konusu becerinin gelişimi açısından belirgin bir eksiklik olarak nitelendirilebilir. Kitaplarda yer alan örnek cümleler veya içeriklerde, öğrencilerin kartpostallardan veya sosyal medya iletilerinden alabilecekleri temel bilgileri anlama ve yorumlama becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yeterli yer verilmemiştir. Bu durum, dil öğrencilerinin gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri iletişim durumlarına hazırlanmaları açısından olumsuz bir etki yaratabilir.

Tablo 29.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 3'e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A1	A1
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K1	18	2
	OY3 – K2	-	45
	OY3 – K3	-	22
	OY3 – K4	-	103

Tablo 29'da görüldüğü üzere, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde K1 kazanımına 18 defa yer verildiği görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise K1 kazanımı 2 defa, K2 kazanımına 45 defa, K3 kazanımına 22 defa ve K4 kazanımı 103 defa rastlanmıştır. Okuma yeterliği 5 kapsamında toplam kazanım sıklığı; PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde 18, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde 172'dir. Bu nicel verilere bakıldığında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde bilgilendirici içeriğe derinlemesine yer verildiğini söylemek mümkündür. Bu okuma yeterliğinin (OY3) kitaplarda genel toplamının 190 olduğu görülmektedir. Bu kazanımlar, bireyin günlük hayatını yönetebilmesi açısından oldukça büyüktür. Örneğin, market alışverişi yaparken hangi reyonda hangi ürünlerin olduğunu anlamak, bir otelde konaklarken yemek saatlerini veya hareket saatlerini bilmek, bir etkinliğe katılmak için gerekli bilgileri öğrenmek gibi temel gereksinimleri karşılayabilmek için bu kazanımların edinilmesi önemlidir. Ayrıca, bu kazanımlar, bir bireyin toplumda daha aktif ve bağımsız bir rol oynamasına da yardımcı olabilir. PIKTES Salih Hikâye Serisi için bu kazanımları içeren daha fazla örnek cümle veya içeriğin sunulması gerektiği söylenebilir.

Tablo 30.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 4'e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A1	A1
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K1	23	57
	OY4 – K2	20	34

Tablo 30'da görüldüğü üzere, PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde K1 kazanımını 23 defa K2 kazanımını 20 defa desteklediği görülmüştür. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise K1 kazanımını 57 defa K2 kazanımını ise 34 defa tekrar etmiştir. Bu okuma yeterliğinin (OY4) kitaplarda genel toplamının 134 olduğu tespit edilmiştir. Bu kazanımlar, okuma becerilerinin gelişmesi açısından oldukça önemlidir. Bireylerin ilgi alanlarına yönelik metinleri anlaması, okuma motivasyonunu artırır ve okuma alışkanlıklarının gelişmesine katkı sağlar. Ancak, bu kazanımların kitaplarda yer almaması, okuma materyallerinin sınırlı olması ya da kişinin ilgi alanlarına yönelik metinlerin bulunamaması gibi sebeplerle bazı bireylerin okuma becerilerinin yeterince gelişmemesine neden olabilir. Bu nedenle, çeşitli materyallerin okuyuculara sunulması ve okuma alışkanlıklarının teşvik edilmesi önemlidir.

Tablo 31.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 5'e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A1	A1
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1	6	23

Tablo 31’de görüldüğü üzere, PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde K1 kazanımı 6 defa YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise 23 defa tekrar ettiği görülmektedir. Bu okuma yeterliğinin (OY5) kitaplarda genel toplamının 29 olduğu gözlenmiştir. Bu kazanımda bireyin, belirli bir hedefe yönelik adımların neler olduğunu takip edebilmesi önemlidir. Örnek olarak, "Marketten çıkınca sağa dönün, 200 metre sonra sola dönün ve sonra ikinci sokağa girin. Hedefiniz solda olacak" şeklindeki basit yönlendirmeleri takip etmek bu kazanıma örnektir. Bu kazanımda, bireyin temel yönlendirme kavramlarını anlaması ve uygulaması önemlidir. Bireyin, belirli bir noktadan başka bir noktaya gitmek için yönlerin, mesafelerin ve sokak isimlerinin önemini kavraması gerekmektedir. Örneğin, "birinci sokak" veya "üçüncü cadde" gibi temel sokak isimlerini tanıyabilmesi ve anlayabilmesi önemlidir. Bu kazanımın başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için temel yönlendirme kavramlarının ve görsel desteklerin hikâye kitaplarında yer alması gerekmektedir.

Tablo 32.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1) Okuma Yeterliği 6’ya Yönelik Sonuçlar

		PIKTES A1	YEE A1
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K1	79	72
	OY6 – K2	13	26

Tablo 32’de görüldüğü üzere, PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde K1 kazanımı 79 ve K2 kazanımına 13 defa yer verildiği görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise K1 kazanımı 72 defa K2 kazanımının da 26 defa yer almıştır. Okuma yeterliğinin sıklığı ise, PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde 92 YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise bu okuma yeterliğinin (OY6) kitaplarda genel toplamının 190 olduğu tespit edilmiştir. K1 kazanımının bu kadar yüksek olması, kitapların öyküleyici bir dille yazılması ve resimli anlatımlarla desteklenmiş olmasıdır. İncelenen kitaplarda öğrenciler için günlük etkinliklerin sıkça yer verildiğini söylemek mümkündür. Kazanım sıklıkları dikkate alındığında kitaplarda en sık tekrar edilen okuma yeterliği, 6. okuma yeterliği olarak belirlenmiştir. Görsellerin içerik hakkında tahminde bulunmayı kolaylaştırdığı, resimli hikâyelerdeki kısa metinleri genel hatlarıyla anlayabilirler. Bu kazanımın

gerçekleşebilmesi için, hikâye kitaplarında resimlerin ana hatlarıyla hikâyenin ne olduğunu anlamalarına yardımcı olması gerekmektedir. Bu durum, kitapların çocukların bu kazanımı elde etmelerine yardımcı olabilecek bir kaynak olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır. Bu sebeple, kitaplardaki görsel destekleyicilerin çocukların okuma anlama becerilerini geliştirmek için faydalı bir araç olduğu söylenebilir.

4.6.2. PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) okuma yeterliği dağılımı. Bu başlık altında YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi ve PIKTES Salih Hikâye Serisi A2 seviyesi kitapları CEFR’de bulunan altı okuma yeterliğine göre verilmiştir.

Tablo 33.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 1’e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES A2	YEE A2
OY1: Genel Okuduğunu Kavrama	OY1 - K1	11	7
	OY1 - K2	-	-

Tablo 33’e bakıldığında PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde K1 kazanımı 11 defa YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise K1 kazanımı 7 defa tekrar etmiştir. Her iki seride de K2 kazanımına rastlanmamıştır. Okuma yeterliği 1 kapsamında toplam kazanım sıklığı; 18’dir. Bu beceriler, günlük yaşamda karşılaşılan mesajları anlama ve iletişim kurma açısından son derece önemlidir. Ancak, kazanımların desteklenmesi için örnek cümlelere veya içeriğe yeterli yer verilmemiştir. Daha fazla örnek cümle ve içerik sunarak öğrencilerin bu becerileri daha iyi geliştirebileceği unutulmamalıdır. Bu beceriler, kişinin günlük yaşamında karşılaşılabileceği her türlü metni anlayabilmesine yardımcı olur ve iletişim becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Tablo 34.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 2'ye Yönelik Sonuçlar

		PIKTES A2	YEE A2
OY2: Yazışmaları Okuma	OY2 – K1	-	-
	OY2- K2	-	-

Tablo 34'e bakıldığında okuma yeterliği 2'yi destekleyen hiçbir cümleye yer verilmemiş olduğu göze çarpmaktadır. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde A2 seviyesinde “Yazışmaları okuma” okuma yeterliği hedef kitlenin yaş özelliği göz önünde bulundurulduğunda e-posta, mesajlaşma, çevrimiçi alışveriş gibi becerilerin yetişkinlerin iş ve gündelik hayatında yer alması nedeniyle bu hikâye kitaplarında yer bulmamış olabilir. Ancak yine de bugünün internet teknolojileri ile birlikte, okuma materyallerinde bu alanda öğrenme hedeflerine yönelik yeterli sayıda kazanıma yer verilmemesi büyük bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

İletişim çağında yaşadığımız şu günlerde, okuma ve yazma becerilerinin önemi oldukça yüksektir. Gerek iş gerekse kişisel yaşamda, doğru anlamak ve iletişim kurmak için yazılı mesajların doğru bir şekilde anlaşılması gerekmektedir. Bu beceriler, bir kişinin işle ilgili yazışmaları, siparişleri veya soruları anlayabilmesini ve yanıtlayabilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, çevrimiçi satın alma veya rezervasyon onayları gibi basit resmi e-posta ve mektupları da anlama yeteneği sağlamaktadır. Bunun yanında, günlük yaşamda sık karşılaşılan işlemler, rezervasyon onayları, fatura ödemeleri gibi işlemler sırasında doğru anlaşılmanın sağlanması için bu beceriler gereklidir. Bu kazanımları destekleyecek herhangi bir bulguya ulaşılmaması önemli bir sonuçtur.

Tablo 35.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 3'e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A2	A2
OY3: Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma	OY3 – K1	18	18
	OY3 – K2	-	-
	OY3 – K3	-	1
	OY3 – K4	-	-
	OY3 – K5	-	9
		-	

Tablo 35'e bakıldığında PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde K1 kazanımının 18 defa tekrar edildiği görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise K1 kazanımına 18, K3 kazanımına 1 ve K5 kazanımına ise 9 defa yer verilmiştir. Okuma yeterliği 3 kapsamında toplam kazanım sıklığı; PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde 18, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise 28'dir.

Tablo 36.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 4'e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A2	A2
OY4: Bilgi ve Sav İçin Okuma	OY4 – K1	23	12
	OY4 – K2	-	-
	OY4 – K3	-	-
	OY4 – K4	-	87
	OY4 – K5	-	42
	OY4 – K6	-	72
	OY4 – K7	-	-
	OY4 – K8	-	-
	OY4 – K9	-	-

Tablo 36 incelendiğinde PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde sadece K1 kazanımına yer verildiği ve bu kazanımın 23 defa tekrar edildiği görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise K1 kazanımı 12 defa, K4 kazanımı 87 defa, K5 kazanımı 42 defa ve K6 kazanımı 72 defa tekrar etmiştir. Okuma yeterliği 4’e bakıldığında kazanım sıklıkları; PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde 23, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise 213’tür. Her iki serinin toplam kazanım sıklığı 246’dır. Bu nice veriler incelendiğinde, PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde A2 seviyesinde verilen kazanımları karşılayacak okumaya yer verilmediğini söylemek mümkündür. Türkçe öğrenirken dilin kullanıldığı gerçek dünyadaki materyalleri anlamak ve okumak hayati önem taşımaktadır. Bu kazanımlar, öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri basit metinleri anlamalarını ve bu metinlerdeki temel bilgileri çıkarmalarını sağlamaktadır.

Tablo 37.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 5’e Yönelik Sonuçlar

		PIKTES	YEE
		A2	A2
OY5: Yönergeleri Okuma	OY5 – K1		
	OY5 – K2	6	6
	OY5 – K3	-	-
	OY5 – K4	-	-
	OY5 – K5	-	5
	OY5 – K6	-	-
		-	-

Tablo 37 incelendiğinde PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde yine sadece K1 kazanımına yer verildiği göze çarpmaktadır. K1 kazanımı 6 defa tekrar etmiştir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise K1 kazanımına 6 defa ve K4 kazanımına 5 defa yer verilmiştir. Okuma yeterliği 5’e bakıldığında toplam kazanım sıklığı; PIKTES Salih Hikâye Serisi’nde 6, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi’nde ise 11 olduğu görülmektedir. Her iki serinin toplam kazanım sıklığı ise 17’dir.

Bu nedenle, dil öğretiminde bu yeterliğe daha fazla yer verilmesi ve öğrencilerin sık karşılaştıkları metin türlerine daha fazla odaklanılması gerekmektedir. Ayrıca, bu tür

okuma materyallerinin kullanımı öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeleri açısından oldukça faydalıdır. Bu sebeple, dil öğretmenlerinin bu konuya daha fazla dikkat etmeleri ve öğrencilere uygun okuma materyalleri sağlamaları gerekmektedir.

Tablo 38.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A2) Okuma Yeterliği 6'ya Yönelik Sonuçlar

		PIKTES A2	YEE A2
OY6: Serbest Zaman Etkinliği Olarak Okuma	OY6 – K1	79	36
	OY6 – K2	13	-
	OY6 – K3	-	-
	OY6 – K4	-	-
	OY6 – K5	-	-
	OY6 – K6	-	-

Tablo 38 incelendiğinde PIKTES Salih Hikâye Serisi'nde K1 kazanımının 79, K2 kazanımı 13 defa tekrarlandığı görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nde ise K1 kazanımına 36 defa tekrar etmiştir. Her iki serinin toplam kazanım sıklığı ise 108'dir.

Yukarıda bahsedilen okuma kazanımları, özellikle çocukların okuma becerilerini geliştirmek için hikâye kitaplarında kullanılabilir. Hikâye kitapları, çocuklara kısa, anlaşılır hikayeler sunarak dil becerilerini ve okuma anlama yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Örneğin, OY6-K1 kazanımı kapsamında, çocuklara yüksek kullanım sıklığına sahip sözcüklerle betimlenen, basit hikayeler sunulabilir. OY6-K3 kazanımı kapsamında ise, çocuklara birinin hayatını anlatan basit bir dille oluşturulmuş hikayeler sunulabilir. Ayrıca OY6-K4 kazanımı kapsamında, hikâye kitaplarında karakterlerin ve olayların nasıl olduğunu anlatan görsellerle desteklenmiş fotoğraf hikayeleri kullanılabilir.

Hikâye kitapları, çocukların dil becerilerini ve okuma anlama yeteneklerini geliştirirken aynı zamanda hayal güçlerini de genişletebilir. Hikâye kitapları ayrıca, çocukların duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine ve anlamalarına da yardımcı olabilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada, yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel değerlerin önemi ve hedeflenen okuma kazanımlarının ne sıklıkta ele alındığı incelenmiştir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde belirlenen kriterlere uygun olarak, YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) incelenerek kültürel öge aktarımı ve okuma kazanımlarının sıklıkları değerlendirilmiştir.

YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında toplam 272 kültürel öge tespit edilmiştir. Bu ögelerin içinde en çok tekrarlanan öge kişiler arası ilişkilerdir ve toplamda 120 kez tekrarlanmıştır. Bu ilişki ögelerinin 118 tanesi Türk kültürüne aitken, 2 tanesi ise evrensel kültür içinde yer almaktadır. Günlük yaşam ögeleri de ikinci sırada en çok tekrarlanan kültürel öge grubunu oluşturmaktadır ve 70 kez tekrarlanmıştır. Bu ögelerin 57 tanesi Türk kültürüne aittir ve geri kalan 13 tanesi evrensel kültür içindedir. Değerler, inançlar ve davranışlar kültür unsuru olarak 33 kez tespit edilmiştir ve bu ögelerin 22 tanesi Türk kültürüne aitken, 11 tanesi evrensel kültür içindedir. Yaşam koşullarından oluşan 22 ögenin tamamı Türk kültürüne aittir. Beden dili ögeleri kültürel öge olarak 7 kez tespit edilmiş ve bu ögelerin tamamı Türk kültürüne aittir. Sosyal gelenekler kültür unsuru olarak 7 kez tespit edilmiş ve bu ögelerin 6 tanesi Türk kültürüne aitken, 1 tanesi evrensel kültür içindedir. Törensel davranışlar kültürel öge olarak 13 kez yer almış ve bu ögelerin 10 tanesi Türk kültürüne aitken, 3 tanesi evrensel kültür içindedir.

PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında toplam 130 adet kültürel unsur yer almaktadır. Bu kültürel unsurların içinde günlük yaşam unsuru 32 kez tekrarlanmıştır. Bu 32 kez tekrarlanan günlük yaşam unsurundan 30'u Türk kültürüne aittir, geri kalan 2 tanesi Evrensel kültür içindedir. Ayrıca, PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında 14 adet yaşam şartlarına ait unsur tespit edilmiştir. Bu unsurlardan 9'u Türk kültürüne aitken, 5 tanesi evrensel kültür içindedir. Kitaplarda toplam 50 adet kişiler arası ilişkilere ait unsur yer almaktadır ve bütünü Türk kültürüne

aittir. Ayrıca, 13 kez değerler, inançlar ve davranışlara ait unsura yer verilmiş ve bütünü Türk kültürüne aittir. Ayrıca, kitaplarda 3 kez tekrarlanan beden diline ait unsur, 15 kez tekrarlanan sosyal gelenekler unsuru ve 3 kez tekrarlanan törensel davranış unsuru yer almaktadır. Bu unsurların tamamı Türk kültürüne aittir, ancak 4 sosyal gelenek ve 2 günlük yaşam unsuru evrensel kültüre aittir.

Yapılan araştırmanın sonucunda YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) ve PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) hikâye kitaplarında kültürel öğelerin dağılımına bakıldığında eşit bir dağılım göstermediği göze çarpmaktadır. Temel seviyede öğrenciler Türkçe öğrenme sürecinin başlarında bulunmaktadırlar. Bu nedenle daha karmaşık ya da derinlemesine kültürel öğelere odaklanmak yerine, temel dil yapılarına odaklanıldığı söylenebilir.

Okur ve Keskin (2013) tarafından yapılan Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Aktarımı: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği çalışmasında kültürel öğelerinin dağılımına dikkat edilmesi gerektiği, kitapların etkinlik bölümlerinde kültürel öğelere yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kutlu (2014) Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürün Araç Olarak Kullanımı: Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği (B1-B2 Seviyesi) çalışmasında bu çalışmayla benzer sonuçlara ulaştığı görülmektedir. Miçooğulları (2020) Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Unsurların Kullanımı: “Anadolu Hikâyeleri Dizisi” Örneği çalışmasında da kültürel öğelerin eşit dağılım göstermediğini, aynı zamanda hikâye kitaplarının da kendi içinde eşit oranda kültürel öğe bulundurmadığı tespit edilmiştir. Gürsoy ve Güleç (2015) “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kültürel Öğelerin Aktarımı: Gökkuşakı Türkçe Öğretim Seti Temel Seviye Örneği” adlı çalışmalarında set kültürel aktarım yönüyle incelenerek hangi beceri alanlarında kültürel aktarımın yoğunlaştığı araştırılmış ve kültürel aktarımın eşit bir dağılım göstermediği bulgularına ulaşılmıştır.

Bu araştırmanın bir diğer sonucu olarak Türk kültür unsurları ile evrensel kültür unsurları arasında eşit bir dağılım olmadığıdır. Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan bu hikâye setlerinde hedef kitlenin önceliğinden dolayı Türk kültür unsurlarına daha fazla yer verilmiş olabilir. Ayrıca bu hikâye kitapları yabancılar Türkçe öğretirken Türk kültürünü aktarma aracı olarak kullanılabilir. Bu sayede hedef kitleye Türk toplumunun yaşam tarzını, değerlerini ve sosyal normlarını anlatarak

daha etkili bir iletişim sağlamak, kültürel bağlamı kavratmak ve öğrencilerin Türkiye'de günlük hayatlarını daha kolay devam ettirmelerini sağlamak amaçlandığı söylenebilir.

İşçan ve Yassıtaş (2018) Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (B1-B2 Düzeyi) çalışmasında benzer şekilde yerel kültürel unsurlar ile evrensel unsurların dengeli bir şekilde verilmediği sonucunu tespit etmiştir. Erdal, Dağdeviren, Gökhan, Şen ve Şenay (2017) Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Kültürel Öğeler (A2 Düzeyi) çalışmasında da yerel kültür unsurlarının yanında yabancı kültüre de yer verilmesi gerektiğini tespit etmişlerdir.

Araştırmanın bir diğer sonucu olarak her iki kitap setinde en çok tekrarlanan kültürel ögenin kişiler arası ilişkiler olduğu görülmektedir. Yabancılar Türkçe öğretiminde temel seviyede (A1 – A2) hedef kitlenin iletişim kurma becerilerine öncelik verilmesi sebebiyle bu kültürel ögeye yoğunluk verildiği düşünülebilir.

Gülçiçek Esen ve Yurtseven Yılmaz (2016) tarafından yapılan çalışmada hedef dile ait kültürel öğelere yer verildiği ancak sayıca yeterli olmadığı belirtilmiştir. Ökten ve Kavanoz (2014) tarafından yapılmış Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Hedefleyen Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı adlı çalışmada incelediği kitaplarda Türk kültürüne ait öğelere yeterli yer verilmediği tespit edilmiştir. En fazla tespit edilen kültürel ögenin ise sosyalleşme ve hayat döngüsü olduğu ortaya konulmuştur.

Bu araştırmada PIKTES Salih Hikâye Serisi A1 seviyesinde toplam 173 kazanım içerdiği tespit edilmiştir. Kazanımların yoğunluğu incelendiğinde, en çok tekrar eden okuma kazanımının “yüksek kullanım sıklığına sahip sözcüklerle gündelik dilde, aşına olduğu somut durumları betimleyen kısa, basit hikâyeleri ve çizgi romanları okuyabilecek kadar anlayabilir” kazanımı olduğu ve toplamda 79 tekrar sayısına sahip olduğu görülmektedir. İncelenen kitapların hikâye kitabı olması nedeniyle bu kazanımın en çok tekrarlanmasının olağan olduğu söylenebilir.

YEE Çocuk Hikayeleri Serisi A1 seviyesi hikâye kitapları toplam 431 kazanım içermektedir. Kazanımların yoğunluğuna bakıldığında, en fazla 103 tekrarla “reklamlar, özel etkinlik programları, bildiri ve broşürlerdeki basit, önemli bilgileri (ör. önerilenleri, fiyatları, etkinlik tarihi ve yerini, hareket saatlerini) bulabilir ve anlayabilir” kazanımının öne çıktığı tespit edilmiştir. Bu verilerde hedef kitlenin ilgi

ve seviyesine uygun olarak tiyatro, sinema, gezi programları, bilgi yarışmaları gibi içeriklere yer verildiği görülmektedir. YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi A1 seviyesi hikâye kitaplarında günlük hayatla ilgili uyarı işaretlerini tanımasına katkı sağlayacak yeterli içerik olmadığı, sosyal medya ya da e-postada yer alan basit içeriklere hiç yer verilmediği tespit edilmiştir. Bunun sebebinin çocukların 10-15 yaş aralığında bu becerileri kullanma sıklığının az olması olabilir.

PIKTES Çocuk Hikâyeleri Serisi A2 seviyesinde toplam 150 kazanıma yer verilmiştir ve bu kazanımların sıklığı incelendiğinde, en yüksek tekrar sayısıyla “yüksek kullanım sıklığına sahip sözcüklerle gündelik dilde, aşına olduğu somut durumları betimleyen kısa, basit hikâyeleri ve çizgi romanları okuyabilecek kadar anlayabilir.” kazanımının öne çıktığı görülmektedir. Bu kazanımın en sık tekrarlanması, hedef kitlenin temel seviyede yüksek kullanım sıklığına sahip sözcükleri anlamalarına ve basit hikâyeleri takip etmelerine yardımcı olması sebebiyle yer aldığı söylenebilir.

YEE Çocuk Hikâyeleri Serisi, A2 seviyesinde 289 farklı kazanım içermektedir. Bu kazanımlar arasında en yüksek sıklığa sahip olanı 87 tekrarla “gündelik konularla (ör. yaşam tarzı, hobiler, spor, hava) ilgili kısa metinlerin ana noktalarını anlayabilir” olarak belirlenmiştir. Hedef kitlenin ilgisini çekmek amacıyla onların seviyelerine uygun olarak pikniğe gitmek, voleybol oynamak, fuara katılmak, resim yapmak, evcil hayvan sahibi olmak, fotoğraf çekmek, sinema ya da tiyatroya gitmek, kitap okumak, gündelik işler vb. içeriklere yer verildiği düşünülebilir.

Her iki hikâye setinde de A2 seviyesindeki "Yazışmaları okuma" yeterliğine hiç yerilmediği tespit edilmiştir. Bunun sebebinin hedef kitlenin yaş özellikleri göz önünde bulundurulduğu ve yetişkinlerin günlük yaşam ve iş dünyasında sıkça kullandığı e-posta, mesajlaşma, çevrimiçi alışveriş gibi becerileri daha az kullandığı söylenebilir. Ancak, günümüzdeki internet teknolojilerinin yaygın kullanımıyla birlikte, hedef kitlenin seviyesine uygun içeriğe yer verilebilir.

İncelenen hikâye setlerinde A2 seviyesi “Yönergeleri Okuma” ve “Fikir Sahibi Olmak İçin Okuma” okuma yeterliklerine çok az yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dil öğretiminde bu yeterlik önemli bir role sahiptir çünkü günlük hayatta sık sık karşılaşılan metinleri anlama ve uygulama becerisini geliştirir. Fakat hedef kitlenin yaş aralığı göz önünde bulundurulması nedeniyle yemek tarifleri, ilaç kullanım talimatları, cihaz kurulumları, üyelik adımları, sokak, restoran, tren istasyonu gibi kamusal

alanlarda karşılaşılan işaretler, duyurular, yönlendirmeler, tehlike uyarıları gibi içeriğe yer verilmediği söylenebilir.

Erdem, Gün, Şengül ve Şimşek (2015) tarafından yapılan çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılmakta olan okuma metinleri TÖMER'de çalışan öğretim elemanları tarafından düzey, amaç ve kazanımlara göre değerlendirilmiştir. Yapılan bu araştırmanın sonucuna benzer şekilde okuma metinleri Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'ne göre kısmen uygun olduğu belirtilmiştir.

Yapılan bu araştırmanın sonucuna göre bazı kazanımlara hiç yer verilmediği görülmektedir. Güleç (2019) tarafından yapılan çalışmada incelenen Gazi TÖMER Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Seti C1 okuma metinleri Diller İçin Avrupa Başvuru Metni okuma kazanımlarına uygun olduğu fakat yapılan bu araştırmanın sonucuyla benzer şekilde “Edebi metinlerdeki söz sanatlarını denetler.” kazanımına hiç yer verilmediği ifade edilmiştir.

Yılmaz (2019) tarafından hazırlanan çalışmada Yedi İklim Türkçe, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe kitapları, B1 seviyesindeki okuma metinleri açısından Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni kazanımları temel alınarak incelenmiştir. Bazı kazanımların İstanbul B1 ders kitaplarında yer almadığını tespit edilmiştir.

Günay (2022) tarafından yapılan yüksek lisans tezinde Hayat Boyu Türkçe 1-2-3 kitap seti yabancılara Türkçe öğretim programında yer alan okuma kazanımlarına göre incelenmiştir. Araştırmada okuma metinlerinde benzer kazanımların tekrar etmesinin Yabancılara Türkçe öğretim sürecini kesintiye uğratacağı belirtilmiştir.

Barış ve Özdemir (2021) tarafından araştırmalarında yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan İstanbul Türkçe Ders Kitabı 1’de bulunan diyalog metinleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda her kazanımın yer almadığını bu durumun diyalog metinleri incelemelerinden dolayı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metnine göre A1 ve A2 seviyeleri 6 okuma yeterliği kapsamında kitaplar değerlendirilmeye alınmıştır. PIKTES Salih Hikâye Serisi ile YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi karşılaştırıldığında A1 seviyesi kazanımlar sayısal olarak önemli bir farklılaşma sergilemektedir. Her iki kitabın amacının da aynı olmasına rağmen YEE’de daha çok kazanımın tekrar etmesi dikkat çekici bir

ayrındır. A2 seviyesi kazanım sıklıkları incelendiğinde yine YEE'nin önde olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, PIKTES Salih Hikâye Serisi (A1 – A2) ve YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi (A1 – A2) hikâye kitaplarının temel seviyede yazılmış olması ve hedef kitlenin Salih Hikâye Serisi'nin ilkökul çağı için YEE Çocuk Hikâyeleri Dizisi'nin ise 10-15 yaş aralığı için yazılmış olması nedeniyle bazı kültürel öğelere daha çok yer yerildiği yine aynı şekilde buna bağlı olarak bazı okuma kazanımlarının da daha sık tekrarlandığı düşüncesine ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçları bağlamında yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki iki hikâye kitabı serisi incelenmiştir. Araştırmacılara ve uygulamacılara yönelik aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

1. Hikâye kitaplarının seçimi: Öncelikle, öğrencilere uygun seviyede ve ilgi alanlarına göre hikâye kitapları seçilmelidir. Ayrıca, Türk kültürü ve gelenekleri hakkında bilgi veren hikâye kitapları da tercih edilebilir.
2. Kültürel öğelerin incelenmesi: Seçilen hikâye kitaplarındaki kültürel öğeler (örneğin yemekler, giyim tarzı, bayramlar vb.) incelenmeli ve öğrencilere öğretilmelidir. Bu sayede, öğrencilerin Türk kültürü hakkında bilgi sahibi olması sağlanabilir.
3. Dil öğrenimi hedefleri: Hikâye kitapları, dil öğrenimi hedefleri doğrultusunda kullanılabilir. Örneğin, kelime dağarcığının geliştirilmesi, dilbilgisi kurallarının öğrenilmesi, okuma anlama ve yazma becerilerinin geliştirilmesi gibi hedefler belirlenerek, hikâye kitapları bu doğrultuda kullanılabilir.
4. Kazanımların değerlendirilmesi: Seçilen hikâye kitaplarının öğrencilerde hangi kazanımları sağladığı değerlendirilmelidir. Örneğin, öğrencilerin dil öğrenimindeki ilerlemeleri, kültürel değerleri öğrenmeleri, okuma anlama ve yazma becerilerinin gelişmesi gibi kazanımlar değerlendirilebilir.
5. Öğrenci geri bildirimi: Öğrencilerin hikâye kitaplarını nasıl bulduklarına dair geri bildirimleri alınmalıdır. Bu sayede, seçilen hikâye kitaplarının öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olup olmadığı değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

- Akat, N. (2022). *Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki okuma metinlerinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metnine Uygunluğu* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından erişilmiştir>.
- Akay, A. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının incelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri dizisi (2019) A1- A2. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 31-55.
- Akın, E. ve Özenç, E. (2020). Yabancılara Türkçe öğretim kitaplarında kültür aktarımı ile metin ve görsel bütünlüğünün incelenmesi (ABC Çocuklar İçin Türkçe Öğretim Seti (A1-A2). *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 207 - 229.
- Aktaş, T. (2007). *Yabancı dil öğretiminde kültürlerarası yaklaşım*. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi’nde sunulmuş bildiri, Ankara.
- Altunkaya, H. ve Erdem, İ. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin okuma kaygıları ve okuduğunu anlama becerileri. *Sakarya University Journal of Education*, 7(1), 59-77. <http://dx.doi.org/10.19126/suje.307045>.
- Alyılmaz, S. ve Şengül, K. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil öğrenme stratejileri (1. baskı). İstanbul: Kesit yayınları.
- Anşın, S. (2006). Çocuklarda yabancı dil öğretimi. D. Ü. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 9-20.
- Arıcı, A. F. ve Taşkın, Y. (2019). Okuma becerisinin diğer dil becerileriyle ilişkisi. *International Journal of Field Education*, 5(2), 185-194. <https://doi.org/10.32570/ijofe.650240>.
- Arslan, M. (2011). Yabancılara Türkçe öğretim kılavuzu. Ankara: Nobel Yayınları.
- Aslan, Y. (2007). *Yabancı dil eğitiminde dikkat edilmesi gereken noktalar*. Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi’nde sunulmuş bildiri, Ankara.
- Aşçı, Y. ve Alican Y. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dinleme ve konuşma becerilerinin kazandırılmasına yönelik materyal geliştirme. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri, Ankara.

- Bağcı, H., Erdoğan, A. ve Altahir, E. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik hikâye kitaplarındaki kültürel unsurlar: “Yabancı Öğrenciler İçin Türkçe Hikâyeler” serisi B2 düzeyi. *Disiplinlerarası Dil ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 36-52.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: nitel araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2 (5), 368-388.
- Banguoğlu, T. (2015). Türkçenin grameri (10. Baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Barış, C. ve Özdemir, C. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan İstanbul Türkçe ders kitabı 1’deki diyalog metinlerinin kazanımlar açısından incelenmesi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 7(40), 1080-1087. <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.641>.
- Başar, U. ve İnal, E. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi C1 düzeyi hikâye setinin çeşitli ölçütler açısından incelenmesi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 77-92.
- Başkan, A. ve Ustabulut, M. Y. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde anlama becerileri (dinleme ve okuma). *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 39-55.
- Batur, Z., Alevli, O. ve Kuru, H. (2013) Kültürel bir miras olarak Divânü Lûgati’t-Türk’te dil ve kültür öğretimi materyalleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1(6), 403-423.
- Bölükbaş Kaya, F. ve Keskin, F. (2010). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin kültür aktarımındaki işlevi. *Journal of Turkish Studies*. 5(10), 221-235. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.1632>.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri (11. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Byram, M., & Risager, K. (1999). Language teachers, politics and culture. London: Clevedon Press.
- Can, B., Kılınçcı, E. ve Şeker, P. T. (2022). Okul öncesi dönem çocuklarının resimli öykü kitapları ile ilgili tercihleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 11(1), 240-252.
- Çakır, İ. (2011). Yabancı dil öğrenme ortamlarında kültürün rolü. *Milli Eğitim*, 190, 248-255.

- CEFR. (2013). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press.
- CEFR CV. (2018). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Strasbourg: Council of Europe.
- CEFR CV. (2021). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Çekici, Y. E. (2022). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programında yer alan kazanımların toplum dilbilimsel yetkinlik bağlamında incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 1164-1186. DOI: 10.32321/cutad.1136322.
- Çelebi, M. D. (2016). Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 285-307.
- Çelik N. ve Başutku, S. (2020). 2018 (CEFR) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi yeni açıklamalar metninde okuma becerisine yönelik incelemeler, *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(1), 91-118.
- Çeltik, H. (2021). Yabancı dil öğretiminde dört temel dil becerisi üzerine bir inceleme çalışması, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 11(31), 107-131.
- Çetin, H. (2023). Türkçenin öğretiminde sözlü kültür değerlerinin aktarımı ve öğretimi. *Bulletın of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Political science. Regional studies. Oriental studies. Turkology Series*, 1(142), 353-363. <https://doi.org/10.32523/2616-6887/2023-142-1-353-363>.
- Daslak, İ. B. (2019). Kültürün yabancı dil eğitimi üzerine etkisi: Trabzon örneği. *İmgelem Altı Aylık Hakemli Beşeri Bilimler Dergisi*, 3(4), 81-106.
- Demir, A. ve Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürler arası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *TÜBAR*, (30), 51-72.
- Ellis, G., & Brewster, J. (2014). Tell it again: the new storytelling handbook for primary teachers. UK: The British Council.

- Erdem, M. G. (2015). Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin öğretim elemanlarınca Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni ve işlevsel metin özellikleri kapsamında değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 10(3), 455-476.
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M. ve Şimşek, R. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin öğretim elemanlarınca diller için Avrupa ortak başvuru metni ve işlevsel metin özellikleri kapsamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 10(3), 455-476.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılar Türkçe öğretimiyle ilgili bir kaynakça denemesi. *Turkish Studies: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 4(3), 888-937.
- Ersan, Y. (2018). Yabancı dil öğretiminde kısa metinlerin kullanımı ve önemi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 8(2), 288-296.
- Fişekçioğlu, A. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi ölçütlerine göre Türk kültürü tanımlayıcılarının oluşturulması: B1 dil düzeyi model önerisi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 12(27), 871-893. <https://doi.org/10.12981/mahder.598017>.
- Göçen, G. ve Aydın, E. (2021) Yabancılar için hazırlanmış Türkçe okuma kitaplarındaki söz varlığı: Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1-A2 örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 93-126.
- Gönen, M., Uygun M., Erdoğan Ö. ve Katrancı M. (2012). Resimli çocuk kitaplarının fiziksel, içerik ve resimleme özellikleri açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 196, 258-272.
- Gülçiçek Esen, D. ve Yurtseven Yılmaz, H. (2016, Mayıs). Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders/Çalışma Kitaplarının Kültürlerarası Deneyim Bağlamında İncelenmesi. Okur, A., İnce, B. ve Güleç, İ. (Ed.), Yabancılar Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar (s. 221-234), Almanya.
- Güleç, E. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki okuma metinlerinin incelenmesi: Gazi TÖMER Örneği. *Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 115-139.
- Gültekin, E. ve Bağcı, H. (2023). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan yardımcı materyallerdeki kültürel öğelerin incelenmesi: “Lezzetli Hikâyeler” dizisi örneği. *International Journal of Language Academy*, 11(2), 37-60.

- Gün, M., Akkaya, A. ve Kara, Ö. T. (2014). Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarının Türkçe öğretim merkezlerinde görev yapan öğretim elemanları açısından değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 9(6), 1-16.
- Gün, M. ve Şimşek, R. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının incelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe öğretimi A1-A2 hikâye seti örneği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 502-517.
- Günay, C. Ö. (2022). Hayat Boyu Türkçe 1-2-3 seviye ders kitapları okuma etkinliklerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı A1 düzeyi okuma kazanımlarına uygunluğu ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen çocuklara yönelik okuma etkinlik örnekleri. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından erişilmiştir>.
- Güneş, F. (2009). Türkçe öğretiminde günümüz gelişmeleri ve yapılandırıcı yaklaşım. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 1-21.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 123-148.
- Güneş, F. (2021) Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller (11. baskı), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Gürler, H. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde Sait Faik Abasıyanık'ın hikayelerinin A1-A2 seviyesine uyarlanması. (Yüksek lisans tezi), <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından erişilmiştir>.
- Gürsoy, S. ve Güleç, İ. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: Gökkuşluğu Türkçe öğretim Seti Temel Seviye Örneği. IV. Sakarya'da Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Sakarya.
- Haykır, T. ve Uslu Üstten, A. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin seçimi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 1633-1652.
- İltar, L. ve Açık, F. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin türlerinin sınıflandırılması ve ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası – Journal Of Turkology*, 29(2), 311-346. <https://dx.doi.org/10.26650/iuturkiyat.658073>.

- İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. *Turkish Studies*, 6(3), 939 - 948. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.2692>.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak önemi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 29-36.
- İşcan, A. ve Yassıtış, T. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültür aktarımı: Yedi İklim Türkçe öğretim seti örneği (B1-B2 düzeyi). *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 3(1), 47-66.
- Kalenderoğlu, İ. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan temel düzey (A1, A2) ders kitaplarında kültür aktarımı. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 4(12), 73-83.
- Karabulat, E. Z. (2021) *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeye yeni başlayanlar için hazırlanmış ders kitaplarının kültürlerarası iletişim ve anlayış bağlamında incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Karasar, N. (2007). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasoy, Y., Yavuz, O., Kayasandık, A., ve Direkci, B. (2013). Üniversiteler için uygulamalı Türk Dili ve kompozisyon bilgileri. Konya: Aybil Yayınları.
- Karatay, H. (2010). İlköğretim öğrencilerinin okuduğunu kavrama ile ilgili bilişsel farkındalıkları. *TÜBAR*, 27, 457-475.
- Kılıç, A. (2022). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kapsamında bir animasyon anlatı: “Evliya Çelebi: Ölümsüzlük Suyu”. *Estüdam Eğitim Dergisi*, 7(2), 62-75.
- Köçer, N. ve Ökten, C. E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi açısından kültür okuryazarlığı. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 11(2), 674-688.
- Kurt, E. (2021). Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 144-152.
- Kutlu, A. (2015). *Yabancılar Türkçe öğretiminde Ömer Seyfettin'in Kaşığı ve Perili Köşk adlı hikayelerinin A1-A2 seviyesine uyarlanması*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

- Lüle Mert, E. (2018). Türkçe eğitiminde yapılandırıcı yaklaşım bağlamında anlama eğitimi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 306-323. <https://doi.org/10.17556/erziefd.384984>.
- Memiş, M. R. (2016). Yabancı Dil Öğretiminde Eğitim Ortamı ve Kültür Aktarımı. *Educational Environment and Cultural Transmission in Foreign Language Teaching, Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, 11(9), 605-616. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9506>.
- Merriam, S. B. (2018). Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber (Çev. S. Turan) Ankara: Nobel Akademi.
- Okur, A. ve Keskin, F. (2013). Yabancılar Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (62), 1619-1640. <http://dx.doi.org/10.9761/jasss.686>.
- Ökten, C. E. ve Kavanoz, S. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini hedefleyen ders kitaplarında kültür aktarımı. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(3), 845-862.
- Ömeroğlu, E. (2016). *Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanmış ders kitaplarının incelenmesi* (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından> erişilmiştir.
- Özbay, M. (2002). Kültür aktarımı açısından Türkçe öğretimi, *Türk Dili*, 602, 112-120.
- Özbay M. ve Melanlıoğlu D. (2008). Türkçe öğretiminde kelime hazinesinin önemi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1), 30-45.
- Özenç, M. ve Özenç, E. G. (2013). Sınıf Öğretmenleri ile yapılan lisansüstü eğitim tezlerinin yöntem bölümü açısından incelenmesi, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 132-141.
- Özyurt Gülen, D. (2019). *Kültürlerarası iletişim kapsamında yabancı dil öğretim yolu ile kültür aktarımı ve duyarlılık kazanımı: örnek kitap incelemesi* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından> erişilmiştir.
- Öznur Çat, A. (2018). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki kurmaca metinler üzerine İnceleme. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/sayfasından> erişilmiştir.

- Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç. ve Nas, E. (2021). *Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi*. Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi, 4(1), 227-250. <http://doi.org/10.33400/kuje.843306>.
- Şahin, A. (2010). *Avrupa dil gelişim dosyası bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisini geliştirmeye yönelik malzeme oluşturma*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şahin, C. (2016). *Hikâyelerle desteklenmiş yabancı dil öğretiminin 5 ve 8. Sınıflar düzeylerinde kelime dağarcığı, okuduğunu anlama ve yabancı dile karşı tutumuna etkisi* (Yüksek lisans tezi). [https://tez.yok.gov.tr/](https://tez.yok.gov.tr/sayfasından) sayfasından erişilmiştir.
- Şen, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisini geliştirmek üzere bellek stratejilerinin kullanımı. *E-Dil Dergisi*, (4), 64-83.
- Şimşek, P. (2017). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde temel materyaller: Okuma metinleri ve okuma kitapları, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8, 211-225.
- Taştekin, A. (2021, Eylül). *Suriyeli sığınmacılara Türkçe öğretiminde bir yöntem önerisi*. II. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, A. E. (2001). Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Tekindal, M. ve Uğuz Arsu, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1), 153- 182.
- Temizyürek, F. (2003). Türkçe öğretiminde çocuk edebiyatının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı*, (13), 161-167.
- Tomalin, B. ve Stempleski, S. (1993). Cultural awareness. London: Oxford University Press.
- Türk Dil Kurumu. (2022). Türkçe sözlük. Ankara: TDK.
- Ungan, S. (2013). Dinleme Eğitimi. A. Kırkılıç, H. Akyol (Ed.), İlköğretimde Türkçe öğretimi (s. 135- 161) Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Uysal, B. (2009). *Avrupa dilleri öğretimi ortak çerçeve metni doğrultusunda Türkçe öğretimi programları ve örnek kitapların değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Uzun, S. (2022). *Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında Türk milli kültür öğeleri ile kültür aktarımının tespiti ve değerlendirilmesi* (Gazi Üniversitesi Tömer ders kitapları) (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Ülper, H. (2010), Okuma ve anlamlandırma becerilerinin kazandırılması (4.baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yiğit, M. (2017), Kültürel etkileşim bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: Arnavutluk'ta kültürel etkileşim desenleriyle. İstanbul: Hiperlink.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (5.baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, C. (2019). *Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi bağlamında okuma kazanımlarının (B1 düzeyi) ders kitaplarındaki görünümü.* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, Y. (2021). *Yabancılar Türkçe öğretimi kapsamında Ömer Seyfettin'in bazı hikâyelerinin B1 seviyesine uyarlanması.* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, C. (2019). *Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi bağlamında okuma kazanımlarının (B1 düzeyi) ders kitaplarındaki görünümü.* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Yüksel, H. G. (2007). Anlatısal metinler ve kısa öykü. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 153-174.
- Zeyrek, S. (2020). Dil-kültür ilişkisi doğrultusunda yabancı dil öğretimi. *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language*, 3(2), 165-182.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı ve Soyadı : Ayşenur UZ

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği

Yabancı Dil(ler) ve Düzeyi : İngilizce, B2

İş Denevimi

2020 - 2022 Antalya Bilim Üniversitesi, TÖMER

2021 - 2022: Antalya Bilim Koleji Yabancılar Türkçe Öğretimi

2023 - Halen : Ankara Üniversitesi TÖMER – Öğretim Görevlisi

Kurs ve Sertifikalar

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sertikası (+ Staj) : T.C. Akdeniz Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER)

B2 Seviyesi İngilizce Dil Kursu : Amerikan Kültür Eğitim Kurumları

Girişimcilik Sertifikası : İşkur

Hitabet ve Diksiyon Sertifikası : İşkur

Türk İşaret Dili : Antalya Meltem Halk Eğitim Merkezi

A1 Seviyesi Korece Dil Kursu : İSMEK Konyaaltı Halk Eğitim Merkezi

Yayınlar

Gedikoğlu Özilhan, Y. G. ve Uz, A. (2022). Çocuk edebiyatı yapıtlarında sokak çocuğu olgusu. International Journal of Language Academy, 10(2), 211-231. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ijla.62250>

